

Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt.

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 5) mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;
- 6) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

1.2. Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on vene keel, kirjandus ja eesti keel teise keelena. Vene keelt õpitakse 1.-9. klassis, kirjandust 5.-9. klassis. Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide maht on kooliastmete kaupa järgmine:

Õppeaine	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Vene keel (vene õppekeele klassides)	13	8	3
Kirjandus		4	6
Eesti keel teise keelena	12	15	15

Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide jaotus kooliastmete sees ja õppesisu klasside kaupa määratakse kindlaks kooli õppekavas arvestusega, et vene keele ja kirjanduse õpitulemused ning kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud oleksid saavutatavad. Vene keele tundide maht on erinev, kuna vene koolis õpitakse alates esimesest klassist eesti keelt teise keelena. Õpitulemused on koostatud nii, et kooli õppekeelest lähtuvalt eesti keelt rakendatakse lisaks keeletundidele ka ainetundides. Vene keele ainekava on koostatud arvestusega, et II kooliastmes on õpitulemused saavutatavad 9–11 ja III kooliastmes 6 nädalatunniga. Kirjanduse ainekava puhul aga II kooliastmes 4–6 ja III kooliastmes 3–6 nädalatunniga. Eesti keele teise keelena ainekava alusel õpitakse muu õppekeelega klassis või erandjuhul individuaalse õppekava alusel tasemeni, kus õpilane on võimeline õppima täies mahus eesti keel teise keelena ainekava alusel.

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetust ühendab eesmärk tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Keeleoskus kõnes ja kirjas on inimese mõtlemis- ja tundevoime kujunemise, intellektuaalse arengu ja sotsialiseerumise alus. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Vene keele valdamise eesmärk vene õppekeelega klassis on hoida sidet emakeelse kultuuripärandiga. Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase keele- ja kirjanduspädevuse kujunemist, identiteediloomet ning sotsiaalset ja kultuurilist arengut. Õpilane on võimeline eetilisi norme, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, motiveeritult ja teadlikult õppima ja tegutsema. 1.–4. klassis arendatakse vene keele õppes kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoonel suhtlus-, lugemis- ja tekstiloomeoskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Alates 5. klassist on vene keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne ja žanriteadlik käsitusviis ning kõikide keeleõpetusoskuste mitmekülgne ja tasakaalustatud arendamine.

Eesti keele kui teise keele õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle lisade põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Eesmärk on õpilaste toimetulek eestikeelses ühiskonnas, sh suutlikkus jätkata õpinguid ja siseneda tööturule. Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on tekstikeskne keele- ja kirjandusõpetus, kus tekstikäsitus hõlmab erinevaid tekste ja

tekstitoiminguid. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on eeldatavalt esindatud erinevad autentsed ühiskonnas toimimiseks vajalikud tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi. Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega. Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtteja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

1.4. Valdkonnaüleline lõiming, üldpädevuste arengu toetamine ja õppekava läbivate teemade käsitlemine

Keele ja kirjanduse valdkonna ained lõimuvad valdkonnaülevalt kõikide õppeainetega ja toetavad pädevuste saavutamist teistes ainevaldkondades. Keeleoskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks ja toimetulekuks nii isiklikus kui ka avalikus elus. Kõikide valdkondade õppeained arendavad omakorda keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara tundmist ja rakendamist, tekstimõistmist ja -loomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda. Valdkonnaüleline lõiming tähendab, et kõikides õppeainetes tegeletakse ainekirjaoskuse saavutamise ning tekstitoimingutega, st eri liiki tekstidega, ning tähelepanu juhitakse ortograafia- ja grammatikareeglite normipärasele rakendamisele. Õpilaste funktsionaalne ja kriitiline kirjaoskus kujundatakse välja mitte üksnes eesti keel teise keelena või vene keele, vaid kõigi õppeainete õppimise tulemusel, koostöös aineõpetajatega. Keele- ja kirjandusõpetus aitab tõsta õpilaste keeleteadlikkust, st anda teadmisi keele kohta, mis tagaks tõhusa suhtluspädevuse, arusaamise keele varieerumisest žanriti ning grammatikast kui tähendusloome vahendist. Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes kõiki kooli õppekavas kirjeldatud üldpädevusi ja läbivaid teemasid. Üldpädevusteni jõutakse eri allikatest teavet hankides ja seda kriitiliselt hinnates, eri liiki tekste lugedes, nende üle arutledes ja väideldes, erilaadseid tekste funktsionaalselt koostades ja kirjutades. Üldpädevuste kujundamisel kasutatakse erinevaid koostöövorme, õppemeetodeid ja -keskkondi, sh digivahendeid ja -võtteid, veebi- ja e-õppekeskkondi, analüüsitakse ja lahendatakse elulisi probleemolukordi ja väärtuskonflikte, arvestatakse õpilaste isikupära ja andelaadi. Üldpädevuste saavutamist toetatakse valdkonnaülevalt õppeainete eesmärgipärase lõimimisega teistesse valdkondadesse kuuluvate õppeainetega.

Läbivate teemade abil toetatakse õpilase suutlikkust oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades rakendada, väärtusnorme, -hoiakuid ja -hinnanguid kujundada ning võimaldatakse luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust.

Läbivad teemad kui ühiskonnas tähtsustatud ainetüleised valdkonnad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vahendiks, neid arvestatakse emakeele ja kirjanduse õppesisu ja õpitulemuste kavandamisel. Läbivate teemade käsitlemist toetavad projekt- ja probleemõpe, uurimis- ja loovtegevused, lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusülesanded ning mitmekülgne info- ja digikirjaoskus.

Digipädevus - Keelt ja kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega. Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega. Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi, viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral. Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele

1.5. Õppe kavandamine ja korraldamine

Valdkondlikku õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatus rõhuasetustest ning lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arenguga, võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas;
- 3) toetatakse lõimingu valdkonna sees, õppeainete vahel ja õppekava läbivate teemadega, arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
- 4) rakendatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi;
- 5) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid, kasutatakse diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskuste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi;

- 6) taotletakse mõõdukat ja ühtlaselt jaotuvat õpikoormust, mis soodustab motivatsiooni ning jätab aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 7) tegeldakse probleemikeskselt ja kogemuspõhiselt eluliste nähtuste ja olukordadega, seostatakse oskusi igapäevaelu ja jätkuõpingutega;
- 8) loetakse ja käsitletakse eri tüüpi ja liiki tekste ea- ja jõukohasuse, valikulisuse ja huvidele vastavuse põhimõttel ning ühise identiteedi kujundamise eesmärgil;
- 9) kujundatakse õpilase keeleteadlikkust, metakeele valdamist, suhtlus- ja väljendusoskust, keeleressursside ja -allikate teadliku kasutamise oskust;
- 10) kasutatakse digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, arendatakse info-, meedia- ja digikirjaoskust;
- 11) arendatakse eri liigis ning žanris ilukirjandustekstide avatud ja loovat analüüsi-, tõlgendamis- ja mõistmisoskust, ilukirjandusliku poeetika tundmist;
- 12) tegeldakse tekstiloomes ja -esitlusega ning omaloomingulise kirjutamisega, kasutatakse selleks ka digivahendeid ja veebikeskkondi.

1.6. Hindamine

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja enastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealaste teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid. Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnatena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist. Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib sõltuvalt töö mahust

olla erinev kaal. Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja tekstiloomet.

Vene keele õppimisel II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust,
- 2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist,
- 3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist,
- 4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehoolde põhimõtete rakendamist ning keelevelikute teadvustamist.

Keeleõpetuses on suurem osakaal erinevate kirjalike tekstide hindamisel, sest kirjalik keel on peamine keeleoskuse näitaja. Õigekeelsust ja keeleteadlikke valikuid hinnatakse üldjuhul tekstiloomes osana tekstiliigi eripära ja kirjutamise eesmärgi kontekstis. Eesti / vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste.

I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust.

II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning ekirja kirjutamist.

III kooliastmes hinnatakse ka arutlevat kirjandit, selle ülesehitust, teksti vastavust teemale, asjakohaseid näiteid, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel. III kooliastmes hinnatakse teabetekstidest kindlal

eesmärgil kirjutatud ülevaateid ja kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning avaliku suhtluse žanre, nagu näiteks avaldus. Peale selle hinnatakse oskust kirjutada levinumaid meediažanre. Tekstide hindamisel seatakse hindamiskriteeriumid, mis arvestavad tekstiliigile omaseid tunnuseid ja õpilase keelelist arengut. Hindamiskriteeriumid puudutavad tekstide sisu ja ülesehitust, konteksti sobivat lausestust ja sõnastust, õigekirja ja vormistust.

Kirjanduse õpitulemusi hinnatakse eesti / vene keele õpitulemustest eraldi alates 5. klassist.

II ja III kooliastmes hinnatakse kirjanduse õppimisel

- 1) tervikteoste ja tekstikatkendite lugemist ja tutvustamist,
- 2) tekstide jutustamist ja esitamist,
- 3) kirjandustekstide analüüsi, tõlgendamist ja mõistmist,
- 4) omaloomingulisi töid,
- 5) kirjandusteadmisi (nt kirjandusmõistete ja kirjandusloolise konteksti tundmist).

Vene keele ja kirjanduse õpitulemuste kontrolli ja hindamise vormid on mitmekesised. Need hõlmavad suulisi ja kirjalikke tegevusi, ühe- ja mitmeotstarbelisi sooritusi, nagu individuaalsed, paaris- ja rühmatööd, rakenduslikud testid ja harjutused, ainealased kontrolltööd, analüüsi- ja tõlgendusülesanded, lugemispäeviku pidamine ja õpimapi koostamine. Hindamiseks sobivad veel mitmesugused oskusi edendavad sooritusülesanded, nagu luule-, proosa- ja draamateksti esitamine, arutleva kirjandi kirjutamine, uurimis- või praktilise töö tegemine, projekti koostamine ja elluviimine, ettekande loomine ja esitlemine, avalik esinemine. Lugemiskontrollile, mis piirdub sisu meenutavate faktiküsimustega, tuleb eelistada arutlusele suunavaid analüüsi- ja tõlgendusküsimusi, mõttevahetust teksti väärtuste ja sõnumi üle. Kirjanduse hindamisel pole alati (nt loovtöodes ja tekstitõlgendustes) võimalik täpselt määratleda teadmiste ja oskuste standardit, mistõttu on hindamise skaala võrdlemisi paindlik. Hinnates omaloomingulisi töid, võib tunnustada idee ja teostuse originaalsust, iseseisvust, üldistavust või muud vaatenurka. Arutluste (nt arutlevate kirjandite) puhul hinnatakse arvamuste ja seisukohtade veenvust, argumenteeritust, seostatust. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kõikides kirjalikes töodes tähistab aineõpetaja keelevead, kuid hindamisel arvestab soorituse väärtusi vastavalt ülesande eesmärgile ja kokkulepitud hindamiskriteeriumidele.

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile.

1.7. Õppekeskkond

Kool koostöös aineõpetajatega korraldab keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpet:

- 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu;
- 2) ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, et arendada info-, meedia- ja digikirjaoskust;
- 3) ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks inventari ümber paigutada (nt rühmatööd, õppemängud, draamaõppe ülesanded);
- 4) eesti keelt teise keelena õpitakse võimalusel rühmades;
- 5) väljaspool kooliruumi, et rakendatakse õppimist toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe) ja -tegevusi (nt õppekäik teatrisse, muuseumisse, raamatukokku, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, osavõtt olümpiaadidest ja konkurssidest, valdkondlikud teemapäevad ja -nädalad).

I KOOLIASTE

Eesti keele kui teise keele õpitulemused, õppesisu ja hindamine I kooliastmes

1.KOOLIASTME ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;
- 2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;
- 3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;
- 4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;
- 5) saab üldjoontes aru tavasuhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;
- 6) saab aru lihtsamases keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisisust;
- 7) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 8) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;
- 9) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;
- 10) jutustab endale olulistest sündmustest;
- 11) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist;
- 12) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;
- 13) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;
- 14) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;
- 15) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;
- 16) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;
- 17) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisosavara;
- 18) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;
- 19) kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt;
- 20) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.

1. KLASS

Õpitulemused.

1.klassi lõpetaja:

- 1) saab aru lihtsast selgest, aeglasest seotud kõnest;
- 2) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;
- 3) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;
- 4) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.

ÕPPESISU

Mina ja teised. Viisakusväljendid. Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega.

Kodu ja lähiümbrus. Kodukoha loodus (lilled, põõsad, puud, loomad, linnud, putukad).

Eesti ja maailm. Eesti geograafiline asukoht. Riigi ja rahvussümboolika.

Üldrahvalikud sündmused (mardi – ja kadripäev, jõulud, lihavõtted).

Igapäevaelu. Avalikud asutused. Turvaline liiklemine. Päeva planeerimine.

Aastaajad ja puhkus. Raamatute lugemine.

Õppimine ja töö. Ametid. Koolipäev (õpetaja klassis, õpilane klassis, õpetaja e-kool).

Õppetegevused (matemaatilised tehted, geomeetrilised kujundid).

2. KLASS

Õpitulemused

2. klassi lõpetaja :

- 1) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;
- 2) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- j tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;
- 3) saab üldjoontes aru tavasuhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;
- 4) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;

5) tuleb konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse.

ÕPPESISU

Mina ja teised. Enese, pereliikmete ja kaaslaste tutvustamine ja kirjeldamine

(iseloom, välimus, riietus).

Kodu ja lähiümbros. Elu linnas ja maal (nt linnakodu ja maakodu); kodu kirjeldamine (nt ruumid, sisustus); rõõmsad sündmused peres (nt sünnipäevad). Lemmikloomad (looma välimus, värv, iseloom, looma eest hoolitsemine). Kodu- ja metsloomad.

Eesti ja maailm. Eesti suuremad linnad. Üldrahvalikud sündmused (laulupidu, vabariigi aastapäev, vastlapäev). Reisimine. Naaberriigid (pealinnad, põhirahvused, keel, lipp).

Igapäevaelu. Avalikud asutused (nt raamatukogu); turvaline liiklemine (nt koolitee, liiklusvahendid); tee küsimine ja juhatamine (nt suunad, teejuhatamise väljendid); päeva planeerimine (nt päevakava); ametid ja töökohad (nt pereliikmete ja sugulaste ametid, tuntumad ametid, töökohad). Virtuaalne suhtlemine (mobiiltelefonid, arvutid). Rõõmsad sündmused peres (õnnitlused). Kooliväline tegevus (huviringid, trennid).

Õppimine ja töö. Koolitarbed. Tegevused koolis. Koolitee. Liiklusvahendid.

3. KLASS

ÕPITULEMUSED

3. klassi lõpetaja :

- 1) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;
- 2) saab aru lihtsamases keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisust;
- 3) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 4) jutustab endale olulistest sündmustest;
- 5) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mitte-meeldimist;
- 6) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamases endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;
- 7) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;
- 8) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;
- 9) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;

10) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisojavara;

11) kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt.

ÕPPESISU

Mina ja teised. Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega; viisakusväljendid.

Kodu ja lähiumbrus. Avalikud kohad (perearsti, hambaarsti juures).

Perekondlikud sündmused.

Eesti ja maailm. Ilm (ilmakaared, ilmastikunähtused, ilmataede). Eesti paiga-ja rändlinnud.

Igapäevaelu. Avalikud kohad (R-kiosk, kino, kommipood). Liiklemine (sõiduplaanid).

Koolitee.

Õppimine ja töö. Päeva planeerimine. Tunniplaan. Õppetegevused.

HINDAMINE

1. kooliastme lõpetaja:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Väga hea õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
Hea õpitulemus	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2
Rahuldav õpitulemus	A1.1	A1.1	A1.1	A1.1

VAATA KA LISA 1 - KEELEOSKUSTASEMED A 1.1 - B 2.1

II KOOLIASTE

Eesti keele kui teise keele õpitulemused, õppesisu ja hindamine II kooliastmes

2.KOOLIASTME ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;
- 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest;
- 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;
- 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust;

- 5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;
- 6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu;
- 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;
- 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;
- 10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;
- 11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;
- 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades;
- 13) vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;
- 14) avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta;
- 15) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet;
- 16) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;
- 17) valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;
- 18) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;
- 19) kasutab grammatika põhitähtsusi võrdlemise korrektselt;
- 20) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.

4. KLASS

ÕPITULEMUSED

4. klassi lõpetaja:

- 1) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest;
- 2) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 3) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;
- 4) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;
- 5) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;
- 6) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.

ÕPPESISU

Mina ja teised. Viisakusväljendid. Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega.

Kodu ja lähiümbrus. Elu linnas ja maal. Linnakodu ja maakodu, lemmikloomad. Töövahendid ja kohustused kodus. Rõõmsad sündmused peres.

Eesti ja maailm. Eesti geograafiline asukoht. Üldrahvalikud sündmused (nt laulupidu). Ilm (ilmateated).

Igapäevaelu. Tee küsimine ja juhatamine (teejuhatusväljendid). Lugemiseelistused (lemmikraamatud). Kooliväline tegevus (ekskursioonid). Perepuhkus. Aastaajad ja puhkus.

Õppimine ja töö. Päeva planeerimine. Ametid ja töökohad.

5. KLASS

ÕPITULEMUSED

5. klassi lõpetaja:

- 1) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;
- 2) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu;
- 3) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;
- 4) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;
- 5) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades;
- 6) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet;
- 7) valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;
- 8) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt.

ÕPPESISU

Mina ja teised. Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega.

Kodu ja lähiümbrus. Elu linnas ja maal (nt linnakodu ja maakodu); kodu kirjeldamine (nt ruumid, sisustus); töövahendid (nt, kodutehnika ja tööriistad, nende kasutamine); rõõmsad sündmused peres (nt teadmiste päev).

Eesti ja maailm. Riigipühad ja riiklikud tähtpäevad (vabariigi aastapäev; võidupüha, jaanipäev jne); üldrahvalikud sündmused (nt tantsu- ja laulupidu).

Igapäevaelu. Avalikud asutused (nt raamatukogu); turvaline liiklemine (nt koolitee, liiklusvahendid); tee küsimine ja juhatamine (nt suunad, teejuhatusväljendid); lugemiseelistused

(nt lemmikraamatud, raamat Internetis); aastaajad ja puhkus (nt vaba aja veetmine ja puhkus suvel, sügisel, talvel ja kevadel).

Õppimine ja töö. Ametid ja töökohad (nt pereliikmete ja sugulaste ametid, tuntumad ametid, töökohad).

6. KLASS

ÕPITULEMUSED

6. klassi lõpetaja:

- 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades
- 2) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;
- 3) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust;
- 4) vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;
- 5) avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta;
- 6) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;

ÕPPESISU

Mina ja teised. Suhted. Käitumistavad. Hakkame sättima! Koolivormi plussid ja miinused. Ohutusnõuded.

Kodu ja lähiümbrus. Avalikud kohad. Lemmikloomad (loomade eest hoolitsemine ja loomade varjupaik). Kohustused kodus.

Eesti ja maailm. Riigipühad ja riiklikud tähtpäevad. Üldrahvalikud sündmused. Euroopa riigid. Erinevate riikide kultuuritavad. Eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad. Huvipakkuvad paigad.

Igapäevaelu. Koolivaheaja ja vaba aja veetmine suvel ja talvel. Spordialad ja sportlikud tegevused (olümpiamängud ja –võitjad). Kooliväline tegevus, huvid (nt huviringid, ekskursioonid),

Õppimine ja töö. Avalikud asutused (R-kiosk, McDonalds). Tee küsimine ja juhatamine. Ametid ja töökohad.

HINDAMINE

2. kooliastme lõpetaja:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Väga hea õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
Hea õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2
Rahuldav õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1

VAATA KA LISA 1 - KEELEOSKUSTASEMED A 1.1 - B 2.1

III KOOLIASTE

Eesti keele kui teise keele õpitulemused, õppesisu ja hindamine III kooliastmes

3.KOOLIASTME ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;
- 2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;
- 3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;
- 4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;
- 5) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;
- 6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku;
- 7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;
- 8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki lodusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;
- 9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;
- 10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumentid;
- 11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt;
- 12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;
- 13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;
- 14) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;
- 15) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;
- 16) valdab grammatika tarindeid;

- 17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;
- 18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;
- 19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;
- 20) järgib õigekirjareegleid.

7. KLASS

ÕPITULEMUSED

7. klassi lõpetaja:

- 1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;
- 2) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;
- 3) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;
- 4) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt;
- 5) valdab grammatika tarindeid;
- 6) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;
- 7) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust.

ÕPPESISU

Mina ja teised. Inimestevahelised suhted (sõprus, armastus); virtuaalne suhtlemine (nutitelefon ja e-post, suhtluskeskkonnad ja suhtlusportaalid).

Kodu ja lähiümbros. Käitumine koduümbroses ja looduses (käitumistavade järgimine koduümbroses); loodushoid (punane raamat, ohustatud liigid Eestis); turvalisus.

Eesti ja maailm. Rahvakalendri tähtpäevad ja riiklikud pühad; Eesti looduslik eripära; looduskaunid kohad.

Igapäevaelu. Tervislik eluviis (toitumine, spordialad ja sportlikud tegevused, sport teleris); ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid.

Õppimine ja töö. Edasiõppimine (haridusasutused, haridussüsteem).

8. KLASS

ÕPITULEMUSED

8. klassi lõpetaja:

- 1) järgib õigekirjareegleid;
- 2) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;
- 3) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;
- 4) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;
- 5) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;
- 6) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda.

ÕPPESISU

Mina ja teised. Võimed (inimeste tugevad ja nõrgad küljed); virtuaalne suhtlemine (eelised ja puudused, suhtlusportaalid); inimeste vahelised suhted (sallivus, kiusamine).

Kodu ja lähiümbrus. Käitumine koduümbruses (prügi sorteerimine); looduses viibimise kombed.

Eesti ja maailm. Maailmajaod, maailma riigid (mõned maailma riigid, pealinnad, põhirahvused, keeled, looduslik ja kultuuriline eripära); loodusnähtused.

Igapäevaelu. Tervislik eluviis (ravimid ja ravimine, haigused, esmaabi); hädaolukorrad (suhtlemine päästeteenistusega); meedia ja reklaam (ajakirjandus, raadio, televisioon); vaba aja veetmise viisid (teater, muusika, muuseumid).

Õppimine ja töö. Raha (isiklikud kulutused, taskuraha).

9. KLASS

ÕPITULEMUSED

Põhikooli lõpetaja:

- 1) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;
- 2) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleemartiklite arutluskäiku;
- 3) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;
- 4) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;
- 5) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;
- 6) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;
- 7) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid;

ÕPPESISU

Mina ja teised. Inimestevahelised suhted (positiivsete ja negatiivsete tunnete väljendamine); virtuaalne suhtlemine (foorumid); võimed (võimete arendamine, anded).

Kodu ja lähiümbus. Turvalisus (kodu ja koduümbruse turvalisus).

Eesti ja maailm. Maailmajaod. Looduskaunid kohad (kõrbed, vihmametsad, joad); loodusnähtused.

Igapäevaelu. Meedia ja reklaam (interneti kasu ja võimalikud ohud); arstiabi (meditsiinasutuses, apteegis); vaba aja veetmise viisid (ekstreemsport).

Õppimine ja töö. Edasiõppimine (kutsevalik, haridusasutused, kutsesobivus, õpilasvahetus).

HINDAMINE

3. kooliastme lõpetaja:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Väga hea õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B2.1
Hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2
Rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1

VAATA KA LISA 1 - KEELEOSKUSTASEMED A 1.1 - B 2.1

VENE KEEL, I kooliaste

Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

I kooliastmes keelt ja kirjandust (lugemine) õpetatakse lõimingus, üheainena „Vene keel“. See lubab õpetamise algetapil, kui õpilasel pole piisavalt aineoskusi ja teadmisi, teostada kompleksset lähenemist õpetamisele: lugeda, kasutada lihtsamaid analüüsimeetodeid erinevatel lingvistilistel tasemetel.

Vene keel — 13 tundi nädalas I kooliastmes.

Tundide arv klassiti

Õppeaine	Tundide arv nädalas		
	1. klass	2. klass	3. klass
Vene keel	5	4	4

Klass	Tundide arv nädalas	Õppenädalad	Tundide arv aastas
1. klass	5 tundi	35 õppenädalat	175 tundi
2. klass	4 tundi	35 õppenädalat	140 tundi
3. klass	4 tundi	35 õppenädalat	140 tundi

Ainetsükli kirjeldus I kooliastmes

Keel on rahvuskultuuri ja rahvusliku identiteedi kandja. Keele valdamine kõnes ja kirjas on inimese mõtlemisvõime kujunemise, vaimse arengu ning sotsialiseerumise alus ja eeldus. Vene keele hea valdamine on eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes.

Vene keel 1.-3.klassini – on õppeaine, mille õppimine arendab kõiki keelelisi osaoskusi (kõnelemine, kuulamine, lugemine, kirjutamine, õigekiri) ning teabe- tarbetekstide ja kirjandustekstide lugemise, reflekteerimise ja kirjutamise toel arendatakse õigekirja; kujundatakse esmaseid teadmisi foneetikast, ortograafiast, ortoepiakast, leksikast, fraseoloogiast, morfeemikast ja grammatikast. I kooliastmes vene keele õpetamine on peamiselt praktilise iseloomuga. Õppijad saavad algteadmisi keeles ja kirjanduses, õpivad

rääkima õigesti, kirjutama, lugema ja kuulama tähelepanelikult, õppijal areneb oskus keskenduda ning huvi lugemise vastu.

Üldpädevuste kujundamine

Kultuuri- ja väärtuspädevus

Keeleõpetuses arendatakse kõlbelisi, esteetilis-emotsionaalseid väärtusi ning kultuuriliste väärtuste arusaamist ilukirjanduse ja populaar-teadusliku kirjanduse kaudu. Keeleõpetus rõhutab vaimseid ja kultuuriväärtusi: keele kui rahvuskultuuri kandja tähtsust, keeleoskust kui inimese identiteedi olulist osa. Keeleõpetuses väärtustatakse funktsionaalset kirjaoskust ning teadlikku kriitilist suhtumist teabeallikatesse, sh meediasse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Keeletundides kasutatava paaris- ja rühmatöö käigus kujundatakse koostööoskus, julgustatakse oma arvamust välja ütleva, kaaslaste ideid tunnustama ja teistega arvestama, ühiseid seisukohti otsima. Erinevate ülesannete kaudu kujundatakse oskus suhelda eetilisel ja olusid arvestades nii suuliselt kui ka kirjalikult, nii vahetult kui ka veebikeskkonnas.

Enesemääratluspädevus

Tekstide üle arutledes kujundatakse õpilastes positiivset minapilti. Õpiolukordades luuakse võimalused suhestuda käsitletavate teemadega, loovülesannete kaudu tuuakse esile õpilaste eripärad ja anded, vormitakse maailmavaade.

Õpipädevus

Keeletundides arendatakse kuulamis- ja lugemisoskust, eri liiki tekstide mõistmist, fakti ning arvamuse eristamist, erinevatest allikatest teabe hankimist ja selle kriitilist kasutamist, eri liiki tekstide koostamist ning oma arvamuse kujundamist ja sõnastamist.

Suhtluspädevus

Keeletundides kujundatakse suulise ja kirjaliku suhtluse oskust, suhtluspartneri ja tema suulise ja kirjaliku kõne mõistmist, suhtluspartneriga arvestamist ning sobiva käitumisviisi valikut, oma seisukohtade esitamist ja põhjendamist oskust. Õppetegevuse ja õppetekstide kaudu pannakse alus õpilaste diskuteerimis- ja väitlemis- ning tänapäevasele kirjaliku suhtlemise oskusele.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus

Teabetekstide abil arendatakse oskust lugeda teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud infot, leida arvandmeid, lugeda ja mõista tabelite, skeemide, graafikute ning diagrammidena esitatud infot ning seda analüüsida, sõnalise teabega seostada ja tõlgendada. Vanemates tekstides kasutatud mõõtühikute teisendamise kaudu edendatakse arvutusoskust. Õpitakse eristama teaduslikku teavet ilukirjanduslikust ja populaarteaduslikust teabest ning kasutama tehnoloogilisi abivahendeid tekstide loomisel, korrigeerimisel ja esitamisel.

Ettevõtlikkuspädevus

Ettevõtlikkuse ning vastutustunde kujunemist toetatakse nii meedia- ja kirjandustekstidest kui ka igapäevaelust lähtuvate eakohaste probleemide arutamisega, nende suhtes seisukoha võtmise ja neile lahenduste otsimisega keeletundides kui ka loovtöodes.

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist soodustab õpilaste osalemine projektides, mis eeldavad õpilaste omaalgatust ja aktiivsust ning keele- ja kirjandusteadmiste rakendamist ning täiendamist eri allikatest.

Digipädevus

Digivahendite kasutaja peab olema teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskama kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti. Tähtis on suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppides kui ka ümbritsevate inimestega suheldes.

Õppeaine lõiming teiste ainevaldkondadega

Ainevaldkonna õppeained toetavad teiste valdkonnapädevuste saavutamist. Keeletundides arendatakse õpilastes suulist ja kirjalikku väljendusoskust, õpitakse lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendatakse kirjandustekste lugedes oma sõnavara ning avardatakse maailmapilti; õpitakse kirjutama eri tüüpi tekste (sh arvamust, referaati, juhendit), kasutades eakohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; õpivad koostama ning vormistama referaati. Lõimingut toetatakse elementaarsete õigekirjanõuete järgimisega teiste ainevaldkondade tundides.

Võõrkeeled

Vene keele õpetuse kaudu arendatakse õpilaste kirjalikku ja suulist eneseväljendusoskust ning oskust arutleda, luua tekste ja neist aru saada. Võõrkeelte õppimisel on abiks vene keele tundides omandatud keelemõisted. Omandatud võõrsõnad toetavad võõrkeelte õppimist.

Matemaatika

Õppetekstide ja tekstiülesannete mõistmist soodustatakse vene keele tundides arendatava lugemisoskusega. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.

Loodusained

Loodusteaduslike õppe- ja teabetekstide mõistmine eeldab head lugemisoskust ja tööd tekstiga. Õppija peab õppima kirjutama kohanimed (geograafiliste objektide nimesid), loodusnähtuste ja -objektide nimetusi õigesti. Loodusteemalised tekstid õppe- ja ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda tekstide looduskirjelduste mõistmist ja kujutluspiltide teket ning võimendavad seeläbi emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalsained

Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosündmuste nimede õigekirja norme, mis juba II kooliastmes leiavad käsitlemist ajalootundides.

Kunstiained

Kunstiainete õpe toetab eeskätt üldise pildi loomist. Illustratsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Tekstide käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistes väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitamine.

Kehaline kasvatus

Meediatekstide valiku kaudu saadakse elukogemusi. Plakateid ja esitlusi koostades kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut. Oma loovtöodes propageeritakse tervislikku eluviisi ning dramatiseeringutes ja rollimängudes saab läbi mängida mitmesuguseid elulisi olukordi.

Tehnoloogia

Õppe- ja teabetekstide kaudu kujundatakse oskust hinnata tehnoloogia rakendamiseiga kaasnevaid võimalusi ja ohte, kasutada eetilisel nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi- töö- ning suhtluskeskkonna kujundamisel. Tehnilisi vahendeid kasutades järgida ohutus- ning intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

Läbivad teemad

Õppekava läbivaid teemasid peetakse silmas valdkonna õppeainetes eesmärkide seadmisel, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel, lähtudes kooliastmest ning õppeaine spetsiifikast.

Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine

Rollimängude, tekstide käsitlemise, arutelude ja loovtööde kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Arendatakse suutlikkust kujundada oma arvamust, väljendada end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, lahendada probleeme. Õppetegevuses võimaldatakse õppijal kujundada eneseanalüüsiks vajalikku sõnavara, et analüüsida oma huvisid, võimeid, nii ainealaseid oskusi ja teadmisi.

Õppetegevus võimaldab töömaailmaga ka vahetult kokku puutuda (nt õppekäigud ettevõttesse, ainevaldkonnaga seotud ametite tutvustus).

Ümbritsev keskkond ja jätkusuutlik areng. Tervis ja ohutus.

Teemakohaste tekstide abil, probleemiülesannete lahendamise ning suuliste ja kirjalike arutluste kaudu toetatakse õpilaste kujunemist sotsiaalselt aktiivseteks, vastutustundlikeks, keskkonnateadlikeks ning tervist ja turvalisust väärtustavateks inimesteks.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Eri liiki tekstide käsitlemise kaudu suunatakse õpilasi märkama ühiskonna probleeme ja neile lahendusi otsima. Projektides osalemine aitab kasvatada aktiivset ellusuhtumist.

Kultuuriline identiteet

Keele kui rahvuskultuuri kandjate toel kujundatakse õpilastes arusaam endast, teadmine oma juurtest, eesti keele erikujudest (nt Mulgi, Võru, Setu, Kihnu murre). Emakeele väärtustamise kaudu õpitakse lugu pidama endast ja oma rahvast, teiste rahvaste tekstide abil kujundatakse arusaam kultuuride erinevustest, aga ka tõdemus inimkonna kultuurilisest ühisosast.

Teabekeskkond

Erinevatest allikatest (sh internetist) teabe hankimine, selle kriitiline hindamine ja kasutamine.

Tehnoloogia ja innovatsioon

Õpiülesannete lahendamiseks kasutatakse teadlikult infoühiskonna võimalusi, õpilasi suunatakse alternatiivseid lahendusi otsima, oma ideid ellu viima.

Väärtused ja kõlblus

Ilukirjandust ning kultuuriteemalisi teabetekste lugedes ja analüüsid, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades pööratakse tähelepanu õpilaste kujunemisele kõlbelisteks isiksusteks, kes teavad ja tunnustavad üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi. Tekstide analüüsi abil kujundatakse julgust astuda välja taunimisväärsete tegude ja hoiakute vastu.

Õpitulemused I kooliaste

3. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) kuulab eesmärgistatult ja väljendab oma mõtteid;
- 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- 6) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseiga;
- 8) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
- 9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- 10) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;
- 11) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- 12) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- 13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
- 14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogu infosüsteemi;
- 15) kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- 16) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

Kuulamine

3. klassi lõpetaja:

- 1) oskab määrata häälikute järgnevust sõnas ja sõna häälikust koostis, eristab täis- ja kaashäälikuid, helituid ja helilisi, kaashäälikuid;
- 2) määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe;
- 3) määrab lause grammatilise põhja ning sõnade seose lauses;
- 4) määrab sõnade kuuluvust sõnaliiki;
- 5) liigitab lauseid suhtluseesmärgi (võit-, küsi- ja käsklused) ning tundevääringu (hüüd- ja mittehüüdlused) põhjal, eristab lausetüüpe intonatsiooni järgi;
- 6) eristab kõneorme (dialog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt, mõistatus, vanasõna);
- 7) eristab stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste;
- 8) määrab audioteksti teema ja peamise mõtte, jätab meelde teksti sisu ning täidab õpetaja korraldusel tekstipõhiseid ülesandeid.

Rääkimine

3. klassi lõpetaja:

- 1) hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades;
- 2) teab peast vene tähestikku;
- 3) seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil;
- 4) koostab ja hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käskluseid;
- 5) arendab vestlust igapäevaelus juhtunu, loetu ja nähtu kohta;
- 6) koostab lihtsaid jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste küsimuste, märksõnade ning lihtsa plaani abil;
- 7) jutustab ümber eri stiilis ja žanris tekste;
- 8) loeb peast luule- ja proosatekste.

Lugemine

3. klassi lõpetaja:

- 1) loeb tekste häälega silphaaval ja ladusalt;
- 2) täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;
- 3) loeb iseseisvalt eri žanris tekste ning saab neist aru;

- 4) kasutab sihipäraselt raamatu tiitellehte ja viiteaparatuuri;
- 5) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;
- 6) teab nimetada lastekirjanikke.

Kirjutamine

3. klassi lõpetaja:

- 1) kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;
- 2) vormistab grammatikaülesanded õigesti;
- 3) kirjutab etteütlemise järgi sõnu, lauseid ja lühemaid tekste õigesti;
- 4) kirjutab ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi;
- 5) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste ning vormistab need korrektselt;
- 6) oskab oma kirjalikke töid parandada.

Õppesisu I kooliastmes

Vene keele õpetamine I kooliastmes on peamiselt praktilise iseloomuga. Selle eesmärgiks on õpilastele esmaste teadmiste andmine vene keeles, õpetada õpilasi rääkima õigesti, lugema, kirjutama, kuulama tähelepanelikult, arendada tähelepanu ning huvi lugemise vastu. Õigekirja õpetamine I kooliastmes on tihedalt seotud lugemisoskuste arendamisega, seetõttu vene keele ainekava sisaldab ka algkoolis lugemiseks soovitatavate temade loetelu.

1. Üldandmed vene keelest

Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. Tutvuminesõnastike tüüpidega.

2. Graafika. Foneetika. Ortoeepia

Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem:

1. rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud;
2. paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata;
3. tähtede е, ё, ю, я funktsioonid;
4. rõhk. Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk.

3. Leksikoloogia ja fraseoloogia

Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus.

Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid.

Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud

Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.

4. Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia (sõnamoodustus)

Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Sõnamoodustus- ja sõnamuutemorfeemid.

5. Morfoloogia

Sõnaliigid, üldine iseloomustus.

Nimisõna

Nimisõna üldiseloomustus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad.

Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis.

Nimisõnade käänamine. Vene keele käänete süsteem. Nimisõnade põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses.

Omadussõna

Omadussõna üldiseloomustus. Omadussõna sugu, arv ning kääne. Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis, arvus ja käändes. Omadussõnade põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses.

Asesõna

Asesõna üldiseloomustus. Asesõna sõnaliikide süsteemis. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. Asesõnade põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses.

Tegusõna

Tegusõna üldiseloomustus. Tegevusnimi (infinitiiv) ja tegusõna isikulised vormid.

Tegusõna ajavormid. Tegusõnade pööramine olevikus ja tulevikus. Tegusõnade pööramine minevikus. Tegusõnade põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses.

Eessõna

Üldiseloomustus

6. Süntaks ja tekst

Sõnaühend ja lause kui süntaktiline ühik.

Sõnaühend

Sõnaühendi põhisõna ja laiend.

Lause

Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus.

Lause põhitudused. Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi.

Liht- ja laiendatud laused. Lause kõrvalliikmed: täiend, sihitis, määrus.

Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid.

Tekst

Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik.

Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus, näidend, teadaanne, õnnesoov, kutse, juhend. Tekstide otsimine internetist.

Eri tüüpi ja žanris kirjandusteosed on esindatud õppekirjandusetekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast, arvestades järgmisi teemasid:

Kirjandusliku lugemise temaatika:

- Minu perekond.
- Mina ja minu pereliikmed.
- Otsi sõpra ja hoia teda.
- Õppida on alati kasulik.
- Aastaajad.
- Loodusimedest fantastikani.
- Headusest, mis võidab kurjuse.
- Aususest ja õiglusest.
- Tõsiseks ja naljaga pooleks.

8. Õigekiri: ortograafia ja interpunktsioon

Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine.

Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ь kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel.

He õigekiri tegusõnadega.

Eessõnade õigekiri.

Interpunktsoon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus. Poolitamisreeglid.

Õppe- ja kasvatuseesmärgid, õppesisu ja tulemused 1. klassis.

Vene keel (175 tundi)

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Aine õppimise käigus õpilane:

1. mõistab keele ja kõne olulisust inimeste elus, kasutab keelt teadlikult;
2. suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse;
3. omandab põhiteadmised keelest ning oskab neid igapäevaelus ja õppetöös kasutada, järgides vene kirjakeele norme;
4. arendab õpetaja abil keeleoskust kui eneseväljendus- ja suhtlusvahendit, arvestades väljakujunenud keelenorme, suhtlusolukorda ja -eesmärki;
5. õpib õpetaja juhendamisel asjakohaselt kasutama erinevaid suhtluskanaleid;
6. loeb ja kuulab mõtestatult vastavaid eale eri tüüpi tekste ning koostab elementaarseid
7. jutustavaid ja kirjeldavaid tekste suuliselt märksõnade, piltide ja küsimuste järgi;
8. osaleb probleemsete küsimuste arutlemises, väljendab oma arvamust, põhjendab seda,
9. toetudes suulistele ja kirjalikele tekstidele;
10. kasutab sõnastikke, teatmeteoseid õpikus, et täiendada oma vene keele teadmisi.

Õpitulemused

1.klassi lõpetaja:

- 1) eristab täis- ja kaashäälikud nii tugevas kui ka nõrgas positsioonis; eristama palataliseerimata ja palataliseeritud ning helituid ja helilisi kaashäälikuid;
- 2) õigesti ja selgelt hääldab kõiki vene keele häälikuid ning nende ühendeid, eristades rõhulisi ja rõhutuid silpe;
- 3) oskab kirjutama suutähti ja väiketähti, täheseoseid sõnades õigesti;
- 4) oskab määrata tähtede ja häälikute arvu sõnades;
- 5) määrab sõna piiri lauses, kujutab neid graafiliselt;
- 6) käitub vastavalt õpetaja suuliselt antud käsklustele;
- 7) tajub suulisi ja kirjalikke küsimisi, vastab küsimustele, kasutades kõnes ja kirjas nii lühi- kui ka tervislauseid;
- 8) elementaarselt kirjeldab olukorda, eset, olendit piltide, märksõnade, plaani järgi;

- 9) jutustab endast, oma huvidest ning oma lähiümbruses toimunud küsimuste järgi;
- 10) loeb vastavaid eale tekste selgelt, mõtestatult, ilmekalt, vigadeta ja õige intonatsiooniga ning vastavuses vene kirjakeele hääldusnormidega;
- 11) jutustab teksti ümber lihtsa plaani, süžeeplottide, märksõnade, küsimuste järgi ja vastab küsimustele teksti sisu puhul, mõtleb teksti lõpu;
- 12) määrab teksti teema;
- 13) loeb ja täidab ülesandeid vastavalt juhendile iseseisvalt või õpetaja abil; kasutab elementaarseid teadmisi foneetika, graafika, ortoepia, morfeemika, morfoloogia, süntaksi, ortograafia ja interpunktsiooni valdkondadest eri liiki õppeülesannete täitmisel;
- 14) kirjutab kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti, järgib sõnade poolitusreegleid;
- 15) eristab kuulmise põhjal häälikut, silpi, foneetilist sõna ja lauset, kirjutab etteütluse järgi sõnu, sõnaühendeid, lihtsamaid lauseid, lühemaid tekste, mis on seotud õpitud reeglitega: suurtäht, Ъ, Ь, ЖИ / ШИ, ЧА / ЩА, ЧУ / ЩУ, ЧК / ЧН, veaohlike sõnade õigekiri;
- 16) koostab lihtsamaid kirjeldavaid ja jutustavaid tekste õpetaja abil (pildisarja, pildi, märksõnade, küsimuste järgi);
- 17) kirjutab õigesti järgides õpitud õigekirja reegleid (ortogrammide ja punktogrammide);
- 18) loeb mitmes žanris tekste ning saab aru tekstidest, tabelitest, diagrammidest, skeemidest;
- 19) leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, sõnastikust, teatmeteosest ja internetist; kasutab sõnastikke eakohaselt;
- 20) kommenteerib algoritmi järgi õppeülesannete täitmist, arutleb neid paaris.

Kuulamine

1.klassi lõpetaja:

- 1) eristab kuulmise põhjal häälikut, silpi, foneetilist sõna, lauset;
- 2) oskab määrata häälikute järjekorda sõna, sõna häälikulise koostise, täis- ja kaashäälikud nii tugevas kui ka nõrgas positsioonis, palataliseerimata ja palataliseeritud ning helituid ja helilisi kaashäälikuid;
- 3) määrab foneetilise sõna piiri, liigendab sõna silpideks, eristab rõhutu ja rõhulise silpi;
- 4) eristab sõnu, mis on seotud esemete, tunnuste, tegevuste nimetamisega, eessõnu; määrab

- 5) sõnade ja lausete piirid suulises tekstis, kujutab neid graafiliselt;
- 6) liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsilauseid) ning tundevärvingu põhjal;
- 7) oskab kuulata tähelepanelik lühikesi (eakohaseid) tekste õpetaja esitamisel; määrab teema, jätab sisu meelde, täidab põhilisi tekstiülesandeid õpetaja käsutusel;
- 8) eristab kuulmise põhjal mitmes žanris tekste (luuletus, jutt, muinasjutt, mõistatus, vanasõna, kõnekäänd);
- 9) oskab kuulata klassikaaslaste teateid ning käituda nendele vastavalt;
- 10) oskab kuulata klassikaaslaste lugemist, anda kuulnud infole hinnangut ülesanne põhjal
- 11) õpetaja poolt pakutud skaala ja põhimõtete järgi.

Rääkimine

1.klassi lõpetaja:

- 1) hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades, vene ortoopia reegleid järgides;
- 2) teab vene tähestikku, nimetab tähti;
- 3) seletab sõnade tähendusi;
- 4) koostab ning hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid;
- 5) koostab õpetaja abil lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid tekste süzeepiltide, märksõnade, küsimuste järgi;
- 6) edastab iseseisvalt loetud teksti sisu;
- 7) vastab küsimustele teksti sisu järgi;
- 8) mõtleb teksti lõppu;
- 9) jutustab pildiseeria või küsimuste abil
- 10) vestleb loetust, oma elus juhtunust, nähtust õpetaja poolt pakutud teemadel; arendab vestlust oma elu sündmustest;
- 11) esitab küsimusi, pöördub tänu, palvega;
- 12) väljendab oma mõtteid ja tundeid täislausega;
- 13) loeb peast luuletekste.

Lugemine

1.klassi lõpetaja:

- 1) tunneb vene tähestiku trüki- ja kirjatähti; tunneb hääliku ja tähe suhe (oskab suhestada hääliku tähega);

- 2) loeb ette adapteeritud tekste selgelt silphaaval ja sõnade kaupa (õigesti, ilma vigade ja tähtede vahetamiseta);
- 3) loeb õige intonatsiooniga, teeb pause;
- 4) saab aru ette loetust;
- 5) oskab vastata küsimustele teksti järgi;
- 6) täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid;
- 7) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;
- 8) loeb iseseisvalt mitmes žanris tekste ning saab neist aru(luuletus, jutt, muinasjutt, mõistus, vanasõna);
- 9) kasutab tiitellehte sihipäraselt;
- 10) tunneb lastekirjanikke;
- 11) leiab õpetaja abil kirjanduslike tekste internetist, loeb neid.

Kirjutamine

1.klassi lõpetaja:

- 1) valdab kirjutamise õigeid võtteid;
- 2) oskab kirjutada suuri ja väikeseid kirjatähti ning seostada neid sõnas;
- 3) eristab tekstis lauseid, lausetes – sõnu;
- 4) kirjutab ümber trükitud või käsitsi kirjutatud tekste õigesti ja vigadeta tahvlilt, õpikust, vihikust, poolitamise ja kalligraafia reegleid järgides;
- 5) õigesti kasutab kirjavahemärke lausete lõpus;
- 6) täidab grammatikaülesandeid (kriipsutab alla, tähistab, märgib, värvib);
- 7) eristab ja kirjutab sõnu, mis vastavad küsimustele кто? что? какой? какая? какое? какие?
- 2) что делает? что сделает? что делал? что сделал? (õpetaja abil);
- 8) kirjutab etteütlu järgi sõnu, lühemaid lauseid, tekste õpitud ortogrammidega: suurtäht, Ъ,
- 3) Ъ, ЖИ / ШИ, ЧА / ЦА, ЧУ / ЦУ, ЧК / ЧН, sõnaraamatu sõnad;
- 9) kirjutab valikuliselt tähti, silpe, sõnaühendeid, sõnu, lauseid;
- 10) koostab ja kirjutab lihtsaid tekste küsimuste, märksõnade, piltide järgi eeltevalmistusega;
- 11) leiab vigu ja teeb vigade parandust.

Õppesisu 1. klassis

Vene keel (175 tundi)			
Ettevalmistus- ja aabitsaperiood	5 tundi nädalas	18 nädalat	90 tundi
Aabitsajärgne periood	5 tundi nädalas	17 nädalat	85 tundi
		Kokku	175 tundi

	Aabitsajärgne periood		
Vene keel (teadmised keelest)	4 tundi nädalas	17 nädalat	68 tundi
Tekst. Kirjanduslik lugemine	1 tundi nädalas	17 nädalat	17 tundi

Tundide jaotamine teemade ja perioodide kaupa

Õppeaine “ Vene keel”

Teema	Ettevalmistus- ja aabitsaperiood	Aabitsajärgne periood	Tundide üldarv
Üldandmed vene keelest	1	2	
Keel ja kõne		1	
Graafika, foneetika, ortoepia	50	6	
Leksikoloogia ja fraseoloogia	2	2	
Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia	-	7	
Morfoloogia	5	10	
Süntaks ja tekst	12	15	
Õigekiri: ortograafia ja interpunktsioon	10	20	
Tekst. Kirjanduslik lugemine	10	22	

Kokku:	90	85	175
--------	----	----	-----

Ettevalmistus- ja aabitsaperiood

1. Üldandmed vene keelest (1 tund)

Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. Kirjalik ja suuline kõne.

Peamised mõisted: keel on suhtlusvahend, kõne, suuline kõne, kirjalik kõne.

Õpilane:

saab aru kõne tähtsust inimese elus;

teab mõisteid: kõne, suuline kõne, kirjalik kõne;

teab, et kõne on suuline ja kirjalik;

eristab suulist ja kirjalikku kõnet, tunneb nende seoseid;

teab, et kõne koosneb lausetest, laused – sõnadest, seostab mõisteid: kõne, lause, sõna ;

tunneb õpetaja ja klassikaaslastega suhtlusreegleid;

osaleb kollektiivses suulises suhtluses, kõnekäitumise norme järgides.

2. Graafika. Foneetika. Ortoeepia (50 tundi)

Sõnade silpkoostis. Sõna jagamine silpideks.

Rõhk. Loogiline rõhk. Intonatsioon.

Tähe ja hääliku suhe. Täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud.

Tähtede е, ё, ю, я funktsioonid

Ь kasutamine sõna keskel ja lõpus.

Tähestik. Suur- ja väiketäht.

Põhilised mõisted: häälik, hääliku mudel (skeem), ühinemine, täht hääliku tingmärk), väiketäht, suurtäht, kirjatäht, trükitäht; kõne häälikud, sõna, sõnarõhk, rõhumärk, sõna tähendus, intonatsioon; hääliku vahetamine tähega ja vastupidi; tähestik (Aabits), tähestiku tähendus, täht ja tema koht tähestikus (järgnevus); täishäälikute tunnused (iseloomustus): täishäälik – rõhuline ja rõhutu; täishäälikute tunnused (iseloomustus); kaashäälik – palataliseerimata / palatariseeritud, helilised ja helitud, paaris- ja paaritu; alati palataliseerimata ([ж] и [ш]), alati palatariseeritud([ч'] и [ш']); kaashäälikud ([ж] и [ш], [ч'] и [ш']); tähed, mis märgivad kaashäälikuid, «kavalad tähed» Е, Ё, Ю, Я (märgivad 2 häälikut, palatariseeritud); tähed palatalisatsiooni märkimiseks kirjas (ь, е, ё, и, ю, я); silp, avatud silp, kinnine silp,

silpideks jagamine, rõhuline ja rõhutu silp, elisioon, elisiooni mudel (skeem); hääldamine, kirjutamine, sõna häälikuskeem.

Sõnastus: palataliseeritud kaashäälikute märkimine kirjas.

Õpilane:

tunneb valdkonna põhilisi mõisteid;

eristab kuulmise põhjal häälikut, silpi, foneetilist sõna;

teab, et sõnad koosnevad silpidest, silbid- häälikutest, häälikuid märgistatakse tähtedega;

saab aru erinevusi häälikute ja kõne häälikute vahel;

tunneb sisumäärava tähtede ja silpide rolli sõnades;

teab täis- ja kaashäälikute hääldamise eripärasustest;

oskab selgelt ja õigesti hääldada täis- ja kaashäälikuid; võrrelda ja eristada neid;

teab, et tähed e, ё, ю, я väljendavad kaks häälikut [й'э], [й'о], [й'у], [й'а] sõna alguses ja pärast täishäälikut; teeb sõnade häälikuanalüüsi antud häälikutega; jagab sõnu häälikutega e, ё, ю, я

silpideks; teab ja tunneb Ъ ja Ь funktsiooni; jagab sõnu tähtedega Ъ ja Ь silpideks;

teab palatariseeritud ja palataliseerimata häälikute funktsioonidest; palataliseerimise märkimisest kirjas tähtede ъ, е, ё, ю, я abil;

teab, et [ж] ja [ш] on alati palataliseerimata häälikud;

teab, et [ч'] ja [ш'] on alati palataliseeritud häälikud;

teab, et on helised ja helitud kaashäälikud;

teab et kaashäälikud on paarilised: helitud ja helilised, oskab neid paare nimetada;

suhestab hääliku vastava tähega;

määrab nimetatud hääliku koha sõnas (alguses, keskel, lõpus);

iseloostab nimetatud häälikut (täis- või kaashäälik); nimetab hääliku tunnuseid;

nimetab häälikute arvu ja järjekorda sõnas;

modelleerib häälikute järjekorda sõnas hääliku skeeme (värvilised skeemid) kasutades, seletab värvi valiku hääliku märkimiseks; oskab võrrelda oma mudelit näidisega; leiab ja parandab vigu häälikuanalüüsi tegemisel;

teab häälikute tingmärke;

analüüsib sõnade tähemudeleid;

suhestab tähemudelit sõnadega;

valib sõnu nimetatud häälikuga;

edastab õpetaja pakutud intonatsioonihääliku näidist sõnas;

saab aru sõnade nimetavast funktsioonist; teab, et rõhk on seotud sõna sisuga;

hääldab sõna rõhutades hääliku intonatsiooni abil, toetudes õpetajaga antud variandile;

määrab häälikute arvu sõnas, rõhulised ja rõhutud silbid;
eristab rõhulist silpi;
tunneb sõna häälikkoostist, seletab häälikuühendite [й'э], [й'о], [й'у], [й'а] funktsiooni, eelnevate täishäälikute palatalisatsiooni näitajat ning täishääliku märgist;
jagab sõnu silpideks ja seletab silpide arvu sõnas;
võrdleb häälikkoostist sõnas: eristab samasuguseid ja erinevaid häälikuid;
oskab koostada sõna mudelit (skeemi);
teab täis- ja kaashäälikute arvu vene keeles;
tunneb vene tähestikku, tähtede arvu tähestikus;
seletab, kus saab kasutada tähestiku teadmisi, nimetab tähti õigesti, paneb tähti õigesse järjekorda;
määrab tähe järjekorda tähestikus, nimetab naabertähti, paneb pakutavaid sõnu tähestikuliselt järjekorda;
eristab suur- ja väiketähti;
täidab ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt;
kommenteerib ülesannete täitmist õpetaja juhendamisel;
loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirjanäidistest, tööraamatust;
osaleb õppedialoogis, hindab kommunikatiivse ülesande täitmist ja tulemust.

3. Leksikoloogia ja fraseoloogia (2 tundi)

Sõna kui keeleühik. Leksikaalne tähendus.

Põhimõisted: sõna ja selle tähendus, seletamine.

Õpilane:

tunneb mõisteid: sõna, sõna tähendus, seletamine;
mõistab sõna nimetava funktsiooni, sõna lause ja teksti erinevused;
oskab võrrelda sõna ja sõna leksikaalset tähendust;
seletab sõnatähendust, seletab sõnatähenduse ja rõhu seost;
kirjeldab objekte elementaarselt: edastab selle välimuse;
seletab sõna leksikaalset tähendust konteksti alusel.

4. Morfoloogia (5 tundi)

Nimisõna (ilma mõiste kasutamiset). Üldiseloostus.

Omadussõna (ilma mõiste kasutamiset). Üldiseloostus.

Tegusõna (ilma mõiste kasutamisetä). Üldiseloostus.

Eessõna (ilma mõiste kasutamisetä). Üldiseloostus.

Põhilised mõisted: sõna, küsimused (кто? что?, какой? какая? какое? какие?, что делает? что делают?), eseme, tunnuse, tegevuse nimetavad sõnad, sõnagrupp, eessõna, eraldi kirjutamine, sõna mudel (skeem).

Õpilane:

on ettekujutused eseme, omaduse, tegevuse nimetavast sõnadest;

suhestab eseme, omaduse, tegevuse nimetavaid sõnu vastavate küsimustega;

määrab, mida sõna tähendab (eseme, omadus, tegevus), esitab küsimust;

eristab eset, omadust, tegevust nimetavaid sõnu üldtähenduses või küsimuse põhjal, koostab skeeme;

leiab eset, omadust, tegevust nimetavaid sõnu tekstist;

täidab ülesandeid, milles tuleb valikuselt lugeda eseme, omadusi, tegevuse nimetavaid sõnu; nimetab eessõnu;

tunneb eessõna rolli lauses;

leiab eessõnu tekstist ja lausetest; märgistab neid skeemi abil;

kirjutab eessõnu eraldi;

täidab ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt;

kommenteerib ülesannete täitmist õpetaja juhendamisel;

loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;

leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirjanäidistest, tööraamatust;

osaleb õppediaaloois, hindab kommunikatiivse ülesande täitmist ja tulemust.

5. Süntaks ja tekst (12 tundi)

Lause

Lause kui süntaksi põhiühik ja minimaalne kommunikatiivne ühik. Lause põhitunnuse.

Väit-, küsi- ja hüüdlause.

Põhimõisted: sõna, lause, lõpetatud mõte, sõnad on seotud sisu järgi, lausete tähendus (teavitus, küsimus), väit-, küsi-, hüüdlause, intonatsioon, mittehüüd- ja hüüdlause, lauseskeem.

Õpilane:

tunneb suhteseost: kõne – lause – sõna, lause – tekst;

eristab sõna, lauset, teksti;

eristab sõnu kõnest; määrab kuulmise põhjal lause piiri kirjas;

oskab märgistada lauset skeemi abil;

määrab sõnade arvu lauses, kui õpetaja hääldab selgelt ja pausidega sõnade vahel; oskab koostada kuuldud lausete skeeme;
valib lause vastavalt skeemile;
teab lause vormistamisreegleid (suurtähe kasutamine lause alguses, kirjavahemärkide kasutamine lause lõpus vastavalt intonatsioonile ja suhtluseesmärgile);
vormistab lauset kirjas õigesti;
liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, hüüd- ja käsklauseid) põhjal nii kõnes kui ka kirjas;
õpib lugema ladusalt, õigesti ja ilmekalt;
kirjutab ümber trüki- ja käsikirjalist teksti;
saab aru kirjalikest küsimustest, vastab küsimustele kasutades lühi- ja täislauseid;
koostab ja kirjutab lauseid sõnadest, määrab sõnade seost küsimuste abil;
jagab lauseid sõnadeks;
eristab lauseid tekstist;
koostab lauset antud sõnaga, lause edasise laiendamisega;
täidab ülesandeid, milles tuleb valikusest lugeda sõnu, lauseid;
täidab ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt;
kommenteerib ülesannete täitmist õpetaja juhendamisel;
loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirja näidisest, tööraamatust;
osaleb õppedialogis, hindab kommunikatiivse ülesande täitmist ja tulemust.

6. Tekst (10 tundi)

Tekst kui kommunikatiivne üksus. Teksti sidusus. Pealkiri.

Põhimõisted: tekst, teksti tunnused: terviklikkus, sidusus; teema, pealkiri.

Õpilane:

teab teksti tunnuseid (teema, lausete järgnevus, pealkiri);
mõistab erinevusi lausete grupi ja teksti vahel; eristab teksti eraldi lausetest ja sõnadest; seletab erinevusi teksti, lause ja sõna vahel praktilisel tasemel;
mõistab ja määrab teksti teema (millest?) kuulmise põhjal;
jätab teksti sisu meelde ja täidab põhilisi tekstiülesandeid õpetaja juhendamisel;
määrab kuulmise põhjal lausete arvu tekstis, edastab teksti graafiliselt;
loeb tekstiteadlikult, määrab teksti teema, suhestab teksti ja pealkirja, valib pealkirja;
vastab küsimustele loetud teksti sisu põhjal;
jutustab lühikest teksti ümber sülleepiltide, märksõnade, küsimuste alusel;
määrab lausete arvu iseseisvalt loetud tekstis;

kirjutab ümber trüki- ja käsikirjalist teksti vastavalt pakutud algoritmile ja norme järgides;
hoiab vestlust ülal oma elu sündmustest, loetud, nähtud teemal; jutustab endast, oma huvidest ja hobidest, lähiümbruses toimuvast; elementaarselt kirjeldab eset, nähtust, situatsiooni;
koostab jutte süžeeplottide järgi;
täidab ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt;
kommenteerib ülesannete täitmist õpetaja juhendamisel;
loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirja näidisest, tööraamatust;
osaleb õppedialoogis, hindab kommunikatiivse ülesande täitmist ja tulemust.

7. Õigekiri: ortograafia ja interpunktsioon (10 tundi)

Suurtähe kasutamine lause alguses. Interpunktsioon: kirjavahemärgid lause lõpus.

väike- ja suurtähe kasutamine. Suurtäht inimeste, loomade nimede kirjutamisel.

täishäälikute kirjutamine silpides: ЖИ-ШИ, ЧА-ЩА, ЧУ-ЩУ.

ЧК, ЧН õigekiri.

Ь kasutamine.

Põhimõisted: reegel, õigekiri, väike- ja suurtäht, nimi, perekonnanimi, loomanimi; ühendid жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн; hääldamine, kirjutamine, Ъ kaashääliku palatalisatsiooni näitaja; lause, kirjavahemärgid lause lõpus (punkt, küsi- ja hüüdmärk), loetelu, kirjavahemärgid loetelu puhul – koma; teksti ümberkirjutamine (kontroll), töö sõnaraamatuga, etteütlus.

Õpilane:

teab kirjutamise reegleid;

oskab kirjutada suur- ja väiketähti, seostada neid õigesti;

õigesti kirjutab sõnu жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн ühenditega;

teab suurtähe kasutamise reegleid kirjalikus kõnes; kirjutab õigesti pärisnimesid (inimeste nimed ja perekonnanimed, loomanimed);

mõistab Ъ funktsiooni sõnas, õigesti kirjutab Ъ tähega sõnu: sõna lõpus ja keskel;

kirjutab eessõnu eraldi, seletab õigekirja reeglit;

teab lausevormistamise reegleid kirjalikus kõnes; kasutab suurtähti sõna alguses; vormistab lause lõpu õigesti;

paneб kirjavahemärke õigesti sõnade loetelu puhul;

kirjutab etteütlemise järgi tähti, silpe, sõnu, lauseid, lühemaid tekste, mis sisaldavad õpitud ortogramme ja punktogramme;

kirjutab ümber trüki- ja käsikirjalist teksti vastavalt pakutud algoritmile ning keelenorme järgides; eristab lauseid tekstis, sõnu – lauses;

täidab grammatikaülesandeid teksti kohta (kriipsutab alla, tähistab, märgib, värvib);
täidab ülesandeid, milles tuleb valikuselt lugeda sõnu vastavalt õpitud reeglitele;
kirjutab valikuselt tähti, silpe, sõnu, lauseid;
teeb enesekontrolli näidise järgi tehtud kirjaliku töö kontrollimisel;
parandab oma kirjalikke töid;
loeb ja saab aru paberi-ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirja näidisest, tööraamatust.

Aabitsajärgne periood

1. Üldandmed vene keelest (2 tundi)

Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend.

Keel ja kõne. Kõne liigid. (1 tund)

Põhimõisted: keel on suhtlusvahend, emakeel, võõrkeel, kõne, kirjalik kõne, viisakas kõne, kõne liigid: kuulamine, rääkimine, kirjutamine.

Õpilane:

teab, et igal rahval on oma keel (eesti, saksa, inglise, itaalia, leedu jne), et tark inimene peab valdama ka teisi keeli;

teab, et keel on inimeste peamine suhtlusvahend;

teab, et kõne on suuline ja kirjalik;

eristab suulist ja kirjalikku kõnet, tunneb nende seost;

teab, et rääkimine ja kuulamine on suuline kõne, kirjutamine ja lugemine on kirjalik kõne;

toob suulise ja kirjaliku kõne näiteid;

oskab suhestada pilte kõnetegevuse eriliikidega;

tunneb mõisteid: keel, vene keel, võõrkeel; suuline kõne, kirjalik kõne; kõneliigid: lugemine, kirjutamine, kuulamine, rääkimine;

teab, et kõne koosneb lausetest, laused – sõnadest; mõistab seost: kõne-lause-sõna;

oskab määrata lausete arvu tekstis kuulmise põhjal ja lugemisel;

tunneb viisakusväljendeid;

oskab õpetajat kuulata ja kuulda, täita tema käsklusi;

oskab kuulata klassikaaslaste vastuseid ja reageerida nendele;

vastab küsimustele õigesti;

osaleb kollektiivses suhtlemises, kõnereegleid järgides.

2. Graafika. Foneetika. Ortoeopia. (6 tundi)

häälikud ja tähed. Tähestik.

täis- ja kaashäälikud.

silp.

rõhk.

tähtede e, ё, ю, я funktsioonid

palataliseeritud kaashäälikud.

Ь kasutamine palataliseerimiseks.

Põhimõisted: häälik, häälikumudel (skeem), ühendid, täht (hääliku tingmärk), suur- ja väiketäht, kirjatäht, trükitäht; häälikud, sõna, sõnarähk, rõhumärk, sõnatähendus, intonatsioon, sõna vahetamine tähega ja vastupidi; tähestik (Aabits), tähestiku tähendus, täht ja tema koht tähestikus (järjekord); kaashäälikute tunnused (iseloomustus): kaashäälik – rõhurõhuline ja rõhutu; kaashäälikute tunnused (iseloomustus); kaashäälik – palataliseeritud ja palataliseerimata, heliline ja helitu, paaris- ja paaritu: alati palataliseerimata kaashäälikud ([ж] ja [ш]), alati palataliseeritud kaashäälikud ([ч'] ja [ш']); kaashäälikud ([ж] и [ш], [ч'] и [ш']); tähed („kavalad tähed“) E, Ё, Ю, Я; tähed kaashäälikute palataliseerimiseks kirjas (ь, е, ё, и, ю, я); avatud silp, kinnine silp, sõna jagamine silpideks, rõhuline ja rõhutu silp, ühendatud silbid, ühendatud silpide mudel (skeem); hääldamine, kirjutamine, sõna kui häälikuskeem.

Sõnastamine: palataliseeritud häälikute märgistamine kirjas.

Õpilane:

tunneb põhilisi valdkonnalasi mõisteid;

oskab eristada kuulmise põhjal häälikut, silpi, foneetilist sõna;

teab, et sõnad koosnevad silpidest, silbid – häälikutest, häälikuid märgistatakse tähega;

mõistab häälikute ja kõnehäälikute vahelisi erinevusi;

oskab eristada häälikuid ja tähti;

mõistab, et häälikute ja tähtede kasutamine sõnas on seotud sisuga;

tunneb täis- ja kaashäälikute hääldamise eripärasusi;

oskab hääldada täis- ja kaashäälikuid selgelt: eristada ja võrrelda neid;

teab, et tähed e, ё, ю, я väljendavad kahte häälikut [й'э], [й'о], [й'у], [й'a] sõna alguses ja pärast täishäälikut; teeb sõnade häälikuanalüüsi antud häälikutega; jagab sõnu häälikutega e, ё, ю, я silpideks;

teab ja tunneb Ь ja Ъ funktsiooni; jagab sõnu tähtedega Ь ja Ъ silpideks;

teab palataliseeritud ja palataliseerimata häälikute funktsioonidest; palataliseerimise

märkimisest kirjas tähtede ь, е, ё, ю, я abil;

teab, et [ж] ja [ш] on alati palataliseerimata häälikud;

teab, et [ч'] ja [ш'] on alati palataliseeritud häälikud;

teab, et on helilised ja helitud kaashäälikud;

teab et kaashäälikud on paarilised: helitud ja helilised, oskab neid paare nimetada; suhestab hääliku vastava tähega; määrab nimetatud hääliku koha sõnas (alguses, keskel, lõpus); iseloomustab nimetatud häälikut (täis- või kaashäälik); nimetab hääliku tunnuseid; nimetab häälikute arvu ja järjekorra sõnas; modelleerib häälikute järjekorda sõnas hääliku skeeme (värviliste skeeme) kasutades, seletab värvi valikut hääliku märkimiseks; oskab võrrelda oma mudelit näidisega; leiab ja parandab vigu häälikuanalüüsi tegemisel; teab häälikute tingmärke; analüüsib sõnade tähemudeleid; suhestab tähemudelit sõnadega; oskab valida sõnu nimetatud häälikuga; mõistab sõna nimetava funktsiooni; mõistab sõna sisu ja rõhu seost; oskab hääldada sõnu hääliku intonatsioonilise häälikutõstmisega ilma õpetaja näidise toetuseta; oskab määrata silpide arvu sõnas, rõhulised ja rõhutud silbid; oskab leida rõhulist silpi; oskab jagada sõnu silpideks ja seletada silpide arvu sõnas; oskab võrrelda häälikuid, leida erinevaid ja samasuguseid häälikuid; oskab koostada sõna häälikumudelit; teab kaas- ja täishäälikute arvu vene keeles; tunneb vene keele tähestikku, tähtede arvu; seletab, kus saab kasutada tähestiku teadmisi, nimetab tähti õigesti, paneb tähti õigesti järjekorda; määrab tähe järjekorda tähestikus, nimetab naabertähti, paneb pakutavaid sõnu tähestikuliselt järjekorda; eristab suur- ja väiketähti; täidab ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt; kommenteerib ülesannete täitmist õpetaja juhendamisel; loeb ja saab aru paberil ja elektroonkandjatel olevatest skeemidest, tingmärkidest; leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirja näidisest, tööraamatust; osaleb õppedialoogis, hindab kommunikatiivse ülesande täitmist ja tulemust; osaleb probleemsete küsimuste arutelus, väljendab oma arvamust, põhjendab seda.

3. Leksikoloogia ja fraseoloogia(2 tundi)

Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus.

Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad.

Põhimõisted: sõna, sõna leksikaalne tähendus, seletamine, ühetähenduslik sõna, mitmetähenduslik sõna, sõnad, mis nimetavad esemeid, tunnust, tegevust.

Õpilane:

teab mõisteid: sõna, sõna leksikaalne tähendus, seletamine, ühetähenduslik sõna, mitmetähenduslik sõna;

tunneb sõna rolli keeles;

mõistab sõna nimetavat tähendust, selle eristused lausetest ja tekstist;

oskab seostada sõna ja selle leksikaalset tähendust;

seletab sõna leksikaalset tähendust; mõistab sõna sisu ja rõhu seost;

kirjeldab objekti elementaarselt: edastab objekti väliseid iseloomustusi;

seletab sõna leksikaalset tähendust kontekstile toetudes;

teab, kuidas kasutatakse kõnes mitmetähenduslikke sõnu;

eristab ühe- ja mitmetähenduslikke sõnu.

4. Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia (7 tundi)

Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi.

Põhimõisted: sõna leksikaalne tähendus, ühetüvelised sõnad, ühetüveliste sõnade rühm, juur, sõnavorm.

Õpilane:

teab, et sõna juur on tähtis morfeem;

teab, mis on ühetüvelised sõnad;

tunneb mõistet „ühetüvelised sõnad”, leiab neid teiste sõnade hulgast, tunneb ühetüveliste sõnade tähtsamaid omadusi;

moodustab ühetüvelisi sõnu;

toob ühetüveliste sõnade näiteid pakutud juurega (näiteks: слон, лес jne.);

oskab eristada juurt ühetüvelistest sõnades;

suhestab juurte kirjutamist ja hääldamist ühetüvelistes sõnades;

eristab ühetüvelisi sõnu sama sõna vormidest;

moodustab sõnavorme;

täidab ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt;

kommenteerib ülesannete täitmist õpetaja juhendamisel;

loeb ja saab aru paberil ja elektroonkandjatel olevatest skeemidest, tingmärkidest;

leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirja näidisest, tööraamatust;

osaleb õppediaaloois, hindab kommunikatiivse ülesande täitmist ja tulemust.

5. Morfoloogia (10 tundi)

Sõnaliikide üldiseloomustus. Sõnad, mis nimetavad esemeid, esemete tunnusi ja tegevusi.

nimisõna (ilma mõiste kasutamiset). Üldiseloomustus. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja

nähtusi märkivad nimisõnad. Pärinimed. Ainsuse ja mitmuse vormid.

omadussõna (ilma mõiste kasutamiseta). Üldiseloostus.

tegusõna (ilma mõiste kasutamiseta). Üldiseloostus.

eessõna (ilma mõiste kasutamiseta). Üldiseloostus.

Põhimõisted: sõna, küsimused(кто? что?, какой? какая? какое? какие?, что делает? что делают?), eseme, tunnuse, tegevust nimetavad sõnad, pärinimed, sõnade rühm, eessõna, eraldi kirjutamine, sõna mudel (skeem).

Õpilane:

on ettekujutused eset, omadust, tegevust nimetavast sõnadest;

tunneb esemete nimetatavate ja tunnuste ning tegevusi nimetatavate sõnade erinevusi;

suhestab eseme, omaduse, tegevusega- nimetatavaid sõnu vastavate küsimustega;

rühmitab sõnu, esitab küsimusi;

eristab eseme, omaduse, tegevuse nimetatavaid sõnu üldtäheanduse või küsimuse põhjal, koostab skeeme;

täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda eseme, omaduse, tegevuse nimetatavaid sõnu; nimetab eessõnu;

leiab nimisõnu tekstist ja lausetest; kirjutab eessõnu eraldi;

täidab nimisõnade valimisega seotud ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt;

kommenteerib ülesannete täitmist õpetaja juhendamisel;

loeb ja saab aru paberil ja digiskeemidest, tingmärkidest;

leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirja näidisest, tööraamatust;

osaleb õppedialoogis, hindab kommunikatiivse ülesande täitmist ja tulemust rühmitab sõnu üldise tähenduse ja küsimuste järgi;

toob esemeid, tunnuseid, tegevusi nimetatavate sõnade näiteid;

leiab üleliigse sõna tunnused, tegevusi nimetatavate sõnade reast;

rühmitab sõnu leksikaalse tähenduse põhjal;

kasutab õigesti nimisõnu, omadussõnu ja tegevussõnu kirjalikus ja suulises kõnes;

eristab sõnu, mis vastavad кто? küsimustele sõnades, mis vastavad что? küsimustele, toetudes sõnade tähendusele;

teab ja kasutab pärinimesid;

teab, kuidas kirjutatakse pärinimed;

teab ja kasutab esemeid nimetatavate nimisõnade ainsuse ja mitmuse vorme;

määrab nimisõnade ainsuse ja mitmuse vorme;

kasutab kõnes antonüümset ja sünonüümset tunnust märkivaid sõnu

nimetab eessõnu;
mõistab eessõna rolli lauses;
leiab eessõnu tekstist ja lausetest;
kirjutab eessõnu eraldi;
täidab ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt;
kommenteerib ülesannete täitmist õpetaja juhendamisel;
loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirjanäidisest, tööraamatust;
osaleb õppedialoogis, hindab kommunikatiivse ülesande täitmist ja tulemust.

6. Süntaks ja tekst (15 tundi)

Lause

Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Lause põhitunnused.

Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, hüüd- ja küsilauseid.

Põhimõisted: sõna, lause, lõpetatud mõte, tähenduslikult seotud sõnad, lausete eesmärk (teatus, küsimus), jutustav lause, küsi-, hüüdlause, intonatsioon, hüüd- ja mitte hüüdintonatsioon, lause skeem.

Õpilane:

mõistab seoseid: kõne-lause-sõna-lause-tekst;

oskab eristada sõna, lauset, teksti;

oskab eristada lauseid kõnest: määrata lause piiri kuulmise põhjal; märgistada lause piiri kirjas;

oskab märgistada laused skeemi abil;

oskab määrata sõnade arvu lauses, kui õpetaja hääldab selgelt ja korrektselt pausidega sõnade vahel; koostab kuuldud lause skeemi;

oskab valida vastavaid lauseid skeemile;

tunneb lausete vormistamisreegleid kirjalikus kõnes (suurtähe kirjutamine lause alguses, kirjavahemärkide kasutamine sõna lõpus vastavalt intonatsioonile ja suhtluseesmärgile);

oskab õigesti vormistada lauseid kirjas;

eristab jutustavaid, küsi- hüüdlauseid kirjalikus ja suulises kõnes;

õpib lugema teadlikult ja ilmekalt;

kirjutab kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti;

saab aru suulistest ja kirjalikest küsimustest, vastab nendele, kasutades kõnes nii lühi- kui ka täislauseid;

koostab lauseid sõnadest, kirjutab neid; leiab seoseid sõnade vahel küsimuste järgi;

jagab lauseid sõnadeks;

eristab lauseid tekstist;
moodustab lauseid pakutud sõnaga, laiendab seda;
täidab ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt;
kommenteerib ülesannete täitmist õpetaja juhendamisel;
loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirjanäidisest, tööraamatust;
parandab oma kirjalikke töid;

Tekst (2 tundi)

Tekst kui kommunikatiivne ühik. Teksti sidusus.

Pealkiri, teksti põhimõte. Lõik.

Põhimõisted: tekst, teksti tunnused: terviklikkus, lõpetatus, sidusus; teema, pealkiri, põhimõte, lõik.

Õpilane:

tunneb teksti tunnuseid (teema, lausete järjekord, pealkiri);
mõistab lausete grupi ja teksti vahelisi erinevusi;
oskab eristada seotud teksti sõnadest ja lausetest;
seletab erinevusi sõna, lause ja teksti vahel praktilisel tasemel;
saab aru teemadest, nimetab teemat ja audioteksti põhimõtet (о чем?) (с какой целью? для чего? зачем?);
jätab meelde teksti sisu ja täidab põhilisi tekstülesandeid õpetaja käsklusele;
oskab määrata kuulmise põhjal lausete arvu tekstis; kirjutada teksti graafiliselt;
loeb teksti teadlikult, määrab teksti teema ja põhimõtte (о чем? о ком?);
oskab suhestada teksti ja pealkirja, valida pealkirja;
vastab küsimustele loetud teksti sisu järgi;
teeb lihtsamaid järeldusi tekstis sisaldava informatsiooni alusel;
jutustab teksti ümber süžeepliltide, küsimuste järgi, märksõnadele toetudes;
tunneb lause piiri tekstis;
oskab määrata lausete arvu tekstis;
kirjutab kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti;
oskab jutustada endast, oma huvidest ja hobidest ning lähiümbruses toimuvast;
oskab kirjeldada eset, olendit ja olukorda;
koostab juttu süžeepliltide järgi;
täidab ülesandeid õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt;
kommenteerib õppeülesannete täitmist õpetaja juhendamisel;

loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirjanäidisest, tööraamatust;
parandab oma kirjalikke töid;

7. Õigekiri: ortograafia ja interpunktsioon (20 tundi)

Ortogrammi mõiste. Suurtähe kasutamine lause alguses. Interpunktsioon: kirjavahemärgid sõna lõpus.

Väike- ja suurtähe kasutamine. Suurtähe kasutamine inimeste ja loonimedes ning inimeste perekonnanimedes.

Täishäälikute kasutamine susisevate järel: ЖИ-ШИ, ЧА-ЩА, ЧУ-ЩУ. ЧК, ЧН õigekirjutamine.

Ь kasutamine.

Poolitamisreeglid.

Täishäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis (elementaarsed juhtumid)

Heliliste ja helitute täishäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis (elementaarsed juhtumid)

Eessõnade kirjutamine.

Põhimõisted: reegel, õigekiri, suur- ja väiketäht, pärisnimed, nimi, perekonnanimi, loomanimi, täheühendid жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн; häälik, täht, hääldamine, juur, täishääliku või kaashääliku tugev ja nõrk positsioon juurmorfeemis, rõhuline ja rõhutu täishäälik, ühetüvelised sõnad, sõnavorm, sõna leksikaalne tähendus, juurortogramm, kontroll ja kontrollitav sõna, sõnaraamatu sõna, rõhutatud täishäälikud, helilised ja helitud täishäälikud, ь on kaashäälikute palatariseerimise näitaja, ь kasutamine, sõnaraamat; lause, kirjavahemärgid sõna lõpus (punkt, küsi, hüüdmärk), loetelu, koma kasutamine loetelu puhul, poolitamisreeglid, poolitamismärk – mõttekriips; kontrollkirjutamine, sõnaraamatutöö, etteütlus.

Õpilane:

tunneb hügieenireegleid kirjutamisel;

oskab kirjutada väike- ja suurtähti, ühendada neid sõnas;

kasutab omandatud kalligraafilisi oskusi;

mõistab, mis on ortogrammi;

leiab õpitud ortogramme sõnadest;

teab ortograafiareeglit;

rühmitab sõnu vastavalt õpitud ortograafiareeglitele;

oskab õigesti kirjutada sõnu silpidega: жи-ши, ча-ща, чу-щу ja tähtedega чк, чн;

teab suurtähe kasutamise reegleid kirjalikus kõnes;

oskab kirjutada õigesti pärisnimesid: inimeste nimed, perekonnanimed, loomanimed;

mõistab Ъ funktsiooni sõnas; oskab õigesti kirjutada sõnu Ъ-ga sõna lõpus ja keskel;
mõistab Ъ ja Ъ funktsiooni sõnas; kirjutab Ъ ja Ъ-ga sõnu õigesti;
tunneb sõnade Ъ ja Ъ-ga poolitamisreegleid;
teab, et juurmorfeemi sama sõna erinevates vormides kirjutatakse samamoodi;
võrdleb samasuguseid täishäälikuid samatüvelistes sõnades;
tunneb kontrollsõna valiku viise samatüvelise sõna leidmise või sõnavormi muutmise teel;
leiab rõhutu täishääliku sõna juurmorfeemis; leiab kontrollsõnu sõnade rõhutu täishääliku juurde; seletab rõhutu täishääliku kirjutamist juurmorfeemis;
eristab kuulmise ja hääldamise põhjal paarilisi kaashäälikuid sõnade lõpus, teab, et helilist kaashäälikut sõnade lõpus hääldatakse kui helitut, mõistab sõnade paariliste kaashäälikutega kirjutamiskontrolli vajadust; leiab paarilisi kaashäälikuid ja märgistab neid õigesti;
tunneb kontrollsõna leidmise viise sõnavormimuutmise või ühetüvelise sõna valimise teel nii, et kontrollitava kaashääliku järel oleks täishäälik;
valib kontrollsõnu sõnade paariliste kaashäälikutega sõna lõpus;
oskab poolitada sõnu, poolitamisreegleid järgides;
tunneb lause kirjutamise reegleid;
piiritleb lauseid õigesti, lause alguses kirjutab suurtähti, lause lõpus paneb punkti, hüüu- või küsimärgi.
oskab õigesti panna kirjavahemärke sõnade loetelu puhul;
kirjutab etteütlemise järgi sõnu, lauseid ja lühemaid tekste, mis on seotud õpitud ortogrammide ja punktogrammide kasutamisega;
loeb kirjutatud ja mõistab selle sisu;
kirjutab kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti vastavalt pakutud algoritmile ja norme järgides;
oskab eristada lauseid tekstis ja sõnu lauses;
täidab grammatikaülesandeid teksti kohta (kriipsutab alla, tähistab, märgib, värvib);
täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda õpitud reeglitega seotud sõnu;
kirjutab valikuliselt välja pakutud tähti, silpe, sõnu, lauseid;
kontrollib kirjaliku töö täitmist ise näidise järgi;
parandab oma kirjalikke töid;
loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirjanäidisest, tööraamatust;

8. Tekst. Kirjanduslik lugemine (20 tundi)

Tekstide mitmekesisus; mõistatus, vanasõna, kõnekäänd, muinasjutt, jutt, luuletus, valm,

näidend ja nende iseärasused. Tekstide otsing internetist õpetaja juhendamisel.

Eri tüüpi ja žanris kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast, arvestades järgmisi teemasid:

Kirjandusliku lugemise temaatika 1.klassis:

Minu perekond

Mina ja mu pereliikmed.

Otsi sõpra ja hoia teda.

Õppida on alati kasulik.

Aastaajad.

Loodusimedest fantastikani.

Headusest, mis võidab kurjuse.

Aususest ja õiglusest.

Tõsiselt ja naljaga pooleks.

Töö raamatuga

Ettekujutused raamatu elementidest: kaas, kaaneselg, tiitelleht, sisukord, lehed, illustratsioonid.

Tähtsamad andmed lastekirjanduse klassikutest seoses õpitud teostega. Vene, eesti, väliskirjanduse eri žanris valitud teosed (autorid: A. Fet, A. Pleštšev, I.Surikov, L. Tolstoi, S. Maršak, K. Ušinski, N. Nosov, S. Mihhalkov, L. Pantelejev, G. Skrebitski, I. Sokolov-Mikitov, A. Pervik, E. Niit ja teised).

Praktiline tutvus järgmiste mõistetega:

raamatu elemendid: kaas, kaaneselg, tiitelleht, sisukord, leht, illustratsioon.

luuletus. Riim ja luuletuse tuju;

jutustus. Jutu tegelased ja autor.

kirjeldamine jutudes ja luuletustes;

suuline rahvalooming. Muinasjutt, mõistatus, vanasõna, kõnekäänd, laste laulumängud (poteška, zaklitška) kui rahvaluule žanrid.

rahva ja kunst- (autori) muinasjutt.

rahva ja kunstmuinasjutu tegelased;

valm. Valmi tegelased. Moraal.

Näidend ja näidendi erinevused. Rollilugemine.

Teose teema ja põhimõte.

Õpilane:

kasutab tiitellehte ja sisukorda (õpetaja juhendamisel);

tunneb mõnda lastekirjanikke;

tunneb vene, eesti, väliskirjanike eri žanris teoseid;

omandab mõisted: autor, pealkiri, tegelane, sisu, kunstnik (illustreerija);

kuulab tähelepanelikult vastavaid eale lühitekste õpetaja esitamisel; määrab teema; jätab sisu meelde ja täidab testiülesandeid õpetaja käsklusel;

eristab kuulmise põhjal eri žanris tekste (luuletus, jutt, muinasjutt, mõistatus, vanasõna);

teab õpitud vanasõnu ja kõnekäände, nende tähendusi;

kuulab õpetaja ja kaaslaste eakohast teksti ning toimib saadud sõnumi kohaselt;

kuulab klassikaaslaste ettelugemist, annab iseseisvaid hinnanguid õpetajaga pakutud skeemide ja põhimõtete alusel;

loeb ladusalt jõukohase keerukusega teksti (selgelt ja täpselt);

järgib õiget intonatsiooni lugemisel, teeb pause;

omandab rollilugemist õpetaja juhendamisel;

leiab tundmatute sõnade seletusi sõnaraamatust õpetaja abiga;

loeb eakohast eri žanris ilukirjandust iseseisvalt (luuletus, jutt, muinasjutt, mõistatus, vanasõna, kõnekäänd, valm);

mõistab häälega lugedes loetu sisu;

vastab teksti kohta käivatele küsimustele;

täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, lauseid;

nimetab teose peategelasi;

iseloomustab tegelasi, nende tegusid õpetaja juhendamisel;

annab edasi luuletuse, jutu, muinasjutu sisu (loodusest, eakaaslastest, headusest ja kurjusest);

annab loetule hinnangu (tõsine, lõbus jne);

mõtleb jutule pealkirja, illustratsioonide, sõnade, eelnevate katkendite alusel;

mõtleb jutule jätku;

annab edasi loetud teksti sisu iseseisvalt;

täidab tekstiülesandeid õpetaja korraldusel;

kommenteerib ülesannete täitmist; arutab neid paarides;

koostab lihtsamaid jutustavaid ja kirjeldavaid tekste süžeeplottide, märksõnade ja küsimuste järgi õpetaja abil;

jutustab pildiseeria järgi või küsimuste toel;

vestleb loetust, nähtust ja õpetaja poolt pakutud teemadel; peab kõnet oma elu sündmustest;

esitab küsimusi, palub abi, tänab;

väljendab oma mõtteid ja tundeid täislausetega;

loeb ja saab aru paber ja digiskeemidest, diagrammidest, tingmärkidest;
leiab ilukirjandusliku teksti internetist õpetaja abil;
õpib pähe ja esitab luuletuse peast.

Hindamine 1.klassis

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamisel on võimalik arvestada ka õpilase individuaalseid iseärasusi. Sel juhul hinne väljendab õpilase individuaalset edasijõudmist õppekavas ettenähtud oskuste ja vilumuste omandamisel.

Õpitulemuste hindamisel lähtutakse kooli õppekavas esitatud põhimõtetest.

Hoiakutele (nt huvitatus, tähtsuse mõistmine, väärtustamine, vajaduste arvestamine, kokkulepitud reeglite järgimine) antakse hinnanguid.

Hindamiskriteeriumid viiepallisüsteemist erinev hindamise korraldus on toodud kooli õppekavas.

Vene keele õppimise tulemusi kokkuvõtva hindamise vormiks võib olla kompleksne töö.

I kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist ja vabalugemist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja kirjalikku tekstiloomet.

Esimeses klassis antakse sõnaline hinnang.

Esimese klassi õpilastele hinnangute andmisel kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtlikku hindamist. Kokkuvõtlikuks hindamiseks kasutatakse sõnalisi kirjeldavaid hinnanguid, mis ei vaja numbrilist vastet, neid antakse mitte vähem kui 2 korda aastas. Kokkuvõtliku hindegga hinnatakse nõutavate õpitulemuste saavutatust, teadmiste ja oskuste omandatust.

Kujundav hindamine 1.klassis

Vene keele tundides kasutatakse kujundavat hindamist.

Kujundav hindamine on info õpilaste arengu kohta süstemaatiline kogumine, selle info analüüsimine ja tagasiside andmine; on edasise õppeprotsessi planeerimise põhi.

Esimese klassi õpilaste edusammude näitaja on õpilase suhtumine õppimisse, tema hoolsus õpetaja ülesannete täitmisel, edasijõudmine teadmiste, oskuste, vilumuste omandamisel ja

õppematerjali omandamise tase. Lapse tegevuse hinnangut 1. klassis antakse suuliselt, positiivse sõnumi kaudu. See aga annab võimaluse märgata ka lapse õppimise negatiivseid jooni ning suunata last edasisele tööle. Igal juhul hinnangut antakse heatahtliku tooniga.

Suulise hindamise eesmärgiks on:

motiveerida õpilast sihikindlalt õppima;

soodustada õpilase positiivse enesehinnangu arendamist;

suunata õpetaja tegevust iga õppija õppimise protsessil ja iga õpilase võimaluste arendamisel; esitada kooli juhtkonnale, õpilasele, vanematele teavet õpilase edasijõudmise ja arengu kohta.

Hindamise vorme valides, õpetaja arvestab iga õpilase individuaalseid iseärasusi.

Õppeaasta jooksul õpetaja peab iga õpilasega materjali omandamise süstemaatilist arvet, valides arvepidamise vormi oma äranägemise järgi.

Kujundav hindamine on esitatud erinevates vormides:

1) Õpetaja hindamistegevus.

Kujundava hindamise dokumentatsiooni pidamine:

- jälgimislehed,
- individuaalsed edasijõudmislehed,
- diagnoosikaardid;
- õpilase portfoolio ja muu.

2) Õpilaste enesehindamine õpetaja pakutud skaalade ja põhimõtete põhjal (enesekontroll ja enesehinnang).

- eri tüüpi klassitööde enesehindamine
- töö enesehindamine paaris
- teised vormid

3) Õpilaste vastastikune hindamistegevus (vastastikuine kontroll, eri liiki klassitööde vastastikune hindamine).

Vastastikusel hindamisel ja enesehindamisel on võimalik kasutada teadmiste omandamise kontrolli erinevaid vorme:

- 1) erinevad sümbolid,
- 2) joonlauad
- 3) ja teised.

1. klassi õpilaste õppetulemuste hindamisnormid ja kriteeriumid vene keeles.

Lugemine

Lugemistehnika, loetud teksti sisu arusaamine. Luuletuse ilmekas lugemine.

Lugemist esimeses klassis hinnatakse alates teisest poolaastast.

Lugemisoskuse kõrgtase – õpilane loeb ladusalt, sõnade kaupa (raskeid sõnu – silpide kaupa), lugemistempo on umbes 30 sõna minutis (teine poolaasta), vastab õpetaja küsimustele õigesti, annab edasi süžeejutu, muinasjutu ja illustratsiooni teksti sisu, teab luuletuse teksti hästi ja loeb seda peast ilmekalt.

Lugemisoskuse hea tase - teises poolaastas õpilane loeb ladusalt silpide kaupa, hakkab lugema sõnade kaupa (lugemistempo – 25-30 sõna minutis), lugemisel teeb 1-2 viga, jutustab ümber ja vastab õpetaja küsimustele õigesti, on üksikuid ebatäpsusi, teab peast luuletust, lugemisel teeb üksikuid vigu, parandab neid ise.

Lugemisoskuse keskmine tase – teisel poolaastal loeb aeglaselt silpide kaupa (lugemistempo 20-24 sõna minutis), teeb 3-5 viga, mis on seotud tähe vahele jätmise, vahetamisega, teab luuletust peast kuid selle lugemisel on ebatäpsustusi.

Lugemisoskuse madal tase – õpilane loeb tähtede kaupa (lugemistempo vähem kui 20 sõna minutis), ei saa loetud sisust aru, ei vasta õpetaja küsimustele, peast lugemisel on rohkesti eksimusi ja suuri puudujääke, saab halvasti tekstist aru.

Kirjutamine

Kirjutamise maht vene keele tundides 1. klassis

Tunnis	kontrolletteütlus
1 – poolaasta – 10 – 15 sõna	10 – 15 sõna
2 – poolaasta – 20 – 25 sõna	20 – 25 sõna

Kontrolltööde liigid: etteütlus (sõnaraamatu-, tekstitöö), grammatiline ülesanne, kontroll ära kiri, test)

Etteütlus

Etteütlus on vahend õpilaste õigekirja ja interpunktsioonioskuste ja vilumuuste kontrollimiseks.

Sõnaline hinnang „väga hea”- Etteütlust tehakse vaid õpitud materjali põhjal. Töö on veatu (ei ole õigekirja- ja punktuatsiooni vigu). 1 puudus peetakse võimalikuks: kirjavademärgi puudumine sõna lõpus, kui järgmine lause algab suurtähega. Töö on kirjutatud korralikult, vastavalt kalligraafia nõudmistele.

Sõnaline hinnang „hea”- töös mitte rohkem kui 2 viga ja 1 parandus. Töö on korralik, kuid on olemas kalligraafilised puudused.

Sõnaline hinnang „rahuldav”- töös on 3-5 ortograafia viga. Töö on tehtud hooletult.

Sõnaline hinnang „puudulik”- töös on 5-7 ortograafiaviga, töö on korratu.

Sõnaline hinnang „nõrk”- töös on üle 8 ortograafiavea.

Etteütluse veaks arvestatakse:

- ortograafiareeglite rikkumine sõnade kirjutamisel;
- tähtede vahele jätmine ja vahetamine sõnades;
- sõnade vahetus;
- kirjavahemärkide puudumine (antud klassi teemade piires);
- sõnade vale kirjutamine.

Tööde hindamisel ei arvestata veaks:

- vead veel õppimata interpunktsiooni- ja ortograafiareeglite osas;
- ühekorraline punkti vahele jätmine lause lõpus, kui järgmise lause esimene sõna on kirjutatud suurtähega;
- ühekorraline sõna vahetus kui mõtet ei moonuta;
- ühes sõnas korduvad tähed (например, «ШКООЛА»);
- lõpuni kirjutamata sõna;
- kaks korda kirjutatud sõna.

Üheks veaks arvestatakse:

- kaks parandust;
- kaks punktsiooniviga;
- ühes sõnas korduvad vead.

Mittejämedaks veaks arvestatakse:

- ühes sõnas korduvad tähed;
- lõpuni kirjutamata sõna;
- sõna poolitamine (sõna esimene osa on kirjutatud ühel real aga teine osa puudub);
- kaks korda lauses kirjutatud sõna.

Grammatilised ja testiülesanded

Grammatiline analüüs on õpilastega õpitud grammatiliste reeglite arusaamise, lausete ja sõnade lihtsama analüüsi tegemise oskuse kontroll.

Sõnaline hinnang „väga hea” – kui õpilane sooritas õigesti 9/10 ülesannet.

Sõnaline hinnang „hea” – kui õpilane sooritas õigesti 3/4 ülesannet.

Sõnaline hinnang „rahuldav” – kui õpilane sooritas õigesti 1/2 ülesannet.

Sõnaline hinnang „puudulik” – kui õpilane ei sooritanud õigesti enamikke grammatilisi ülesandeid.

Sõnaline hinnang „nõrk” – kui õpilane ei sooritanud ainukestki ülesannet.

Testülesanded – dünaamiline kontrollimise vorm, mille eesmärgiks on välja selgitada, kuidas õpilane oskab kasutada oma teadmisi ebastandardsetes õppeolukordades.

Testülesannete hindamisel juhendatakse järgmisest protsendiskaalast:

90 - 100% - sõnaline hinnang „väga hea”

75 - 89% - sõnaline hinnang „hea”

50 - 74% - sõnaline hinnang „rahuldav”

25 - 49% - sõnaline hinnang „puudulik”

0 - 24% - sõnaline hinnang „nõrk”

Kontrollkirjutamine

Kontrollkirjutamine - ortograafiliste ja interpunktsioonireeglite omandamise, oskuste ja vilumuste kujundamise kontroll. Kontrollitakse ka trükiteksti ümberkirjutamise oskust, ortogrammide, lausepiiri leidmise, teksti osadeks jagamise, tekstiosa ärakirjutamise oskusi jne.

Tekstide maht ärakirjaks 1.klassis:

I poolaasta - 10 – 18 sõna

II poolaasta – 20 – 30 sõna

Sõnaline hinnang „väga hea”

- kui töö on veatu, parandused puuduvad;
- Töö on kirjutatud korralikult, vastavalt kalligraafia nõudmistele.

Sõnaline hinnang „hea”

- Töös on 1 viga ja 1 parandus.

Sõnaline hinnang „rahuldav”

- Töös on 2 viga ja 1 parandus.

Sõnaline hinnang „puudulik”

- Töös on 3 viga ja 1-2 parandust.

Sõnaline hinnang „nõrk”

- Vigu on rohkem hinnangu „puudulik” panemiseks.

Ärakirjutamise vahele jäänud ortogrammidega vastavad etteütlu hindamise normidele.

Sõnavara- ja terminoloogiaetteütlus

Sõnavara ja terminoloogia etteütlus on seotud õpitud ortogrammidega, ebareeglipäraselt kirjutatavate sõnade kirjutamisega.

Sõnavaraetteütlu maht esimeses klassis on 6 – 8 sõna.

Sõnaline hinnang „väga hea”:

- Töös ei ole viga ja parandusi;
- Töö on kirjutatud korralikult; vastavalt kalligraafiareeglitele.

Sõnaline hinnang „hea”:

- Töös on 1 viga ja 1 parandus;

Sõnaline hinnang „rahuldav”:

- Töös on 2 viga ja 1 parandus.

Sõnaline hinnang „puudulik” :

- Töös on 3 viga ja 1-2 parandust.

Sõnaline hinnang „nõrk” :

- Vigu on rohkem hinnangu „puudulik” panemiseks.

Füüsiline õpikeskkond 1. klassis

1. Tegevusi viiakse läbi klassis, kus saab mööblit ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud, mis vajavad vaba ruumi) ning rühmatöoks ja vestlusteks;
2. Vene keele õpetamisel kool võimaldab kasutada õpikuid, töövihikuid 1.klassile vastavalt põhikooli õppekavale ja õppekavas sätestatule.

3. Koolis kasutatakse vene keele ortograafilisi sõnaraamatuid algkoolile.

4. Vene keele tundides kasutatakse IKT-vahendeid:

DVD- mängija, teler;

interaktiivne tahvel;

personaalsed arvutid;

projektorid, ekraan;

personaalsed tahvelarvuti.

5. Tundides on loodud õppekeskkond, õppematerjalid ja vahendid, mis baseeruvad tänapäevatel info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel, sh e-sõnaraamatud.

6. Tunnid viiakse läbi arvutiklassis (vajadusel), kooliraamatukogus ja väljaspool kooli.

Vene keel. 2.klass (140 tundi)

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Aine õppimise käigus õpilane:

- 1) Mõistab keele ja kõne olulisust inimeste elus, jälgib kõne omapärasust, analüüsib seda, kasutab keelt teadlikult;
- 2) suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse;
- 3) omandab põhiteadmised keelest ning oskab neid igapäevaelus ja õppetöös kasutada, järgides vene kirjakeele norme;
- 4) arendab õpetaja abil keeleoskust kui eneseväljendus- ja suhtlusvahendit, arvestades väljakujunenud keelenorme, suhtlusolukorda ja -eesmärki;

- 5) õpib õpetaja juhendamisel asjakohaselt kasutama erinevaid suhtluskanaleid ning leidma ja kasutama sihipäraselt meedias ja internetis pakutavat teavet ;
- 6) loeb ja kuulab mõtestatult vastavaid eale eri tüüpi tekste ning koostab elementaarseid jutustavaid ja kirjeldavaid tekste suuliselt märksõnade, piltide, küsimuste ja plaani järgi;
- 7) õpib (õpetaja abil) mõtlema kriitiliselt, väljendama oma arvamust, põhjendama seda, toetudes suulistele ja kirjalikele tekstidele;
- 8) kasutab sõnastikke, (sh e-sõnastikke) teatmeteoseid internetis, et täiendada oma vene keele teadmisi.

Õpitulemused

2.klassi lõpetaja:

- 1) mõistab suulisi ja kirjalikke küsimusi ning vastab nendele, kasutades kõnes ja kirjas sobivaid lühivastuseid ning terviklauseid;
- 2) kirjeldab olukorda, eset, olendit piltide, märksõnade, plaani järgi;
- 3) jutustab endast, oma huvidest ning oma lähiümbruses toimunud küsimuste järgi;
- 4) loeb vastavaid eale tekste selgelt, mõtestatult, ilmekalt, vigadeta ja õige intonatsiooniga ning vastavuses vene kirjakeele hääldusnormidega;
- 5) jutustab teksti ümber lihtsa plaani, süžeepliltide, märksõnade, küsimuste järgi ja vastab küsimustele teksti sisu puhul;
- 6) määrab teksti teema ja põhiideed;
- 7) loeb ja täidab ülesandeid vastavalt juhendile iseseisvalt või õpetaja abil; kasutab elementaarseid teadmisi foneetika, graafika, ortoepia, morfeemika, morfoloogia, süntaksi, ortograafia ja interpunktsiooni valdkondadest eri liiki õppeülesannete täitmisel;
- 8) kirjutab kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti;
- 9) eristab kuulmise põhjal häälikut, silpi, foneetilist sõna ja lauset, kirjutab etteütluse järgi sõnu, sõnaühendeid, lihtsamaid lauseid, lühemaid tekste, mis on seotud õpitud ortogrammide ja punktogrammidega;
- 10) koostab lihtsamaid kirjeldavaid ja jutustavaid tekste (pildisarja, pildi, märksõnade, küsimuste järgi) eelneva ettevalmistamisega;
- 11) koostab ja kirjutab elementaarseid tekste arutlemise elementidega näidise järgi või õpetaja juhendamisel;
- 12) koostab tekste kirjalikus vormis (kuulutused, kutse, õnnesoov) ,näidise järgi või õpetaja juhendamisel;

- 13) kirjutab ümberjutustusi küsimuste ja märksõnade järgi;
- 14) kirjutab õigesti õpitud ortogramme ja punktogramme;
- 15) saab aru lihtsast plaanist, tabelist, diagrammist ja kaardist;
- 16) leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, sõnastikust, teatmeteosest ja internetist; kasutab sõnastikke eakohaselt;
- 17) kommenteerib algoritmi järgi õppeülesannete täitmist, arutleb neid paaris/rühmas.

Kuulamine

2. klassi lõpetaja:

1. eristab kuulmise põhjal häälikut, silpi, foneetilist sõna, lauset;
2. oskab määrata häälikute järjekorda sõna sees, sõna häälikulise koostise, täis- ja kaashäälikud nii tugevas kui ka nõrgas positsioonis, palataliseerimata ja palataliseeritud ning helituid ja helilisi kaashäälikuid;
3. määrab foneetilise sõna piiri, liigendab sõna silpideks, eristab rõhutu ja rõhulise silpi;
4. määrab lause grammatilise põhja;
5. määrab sõnaliigid (nimisõna, omadussõna, tegusõna, eessõna),
6. liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklused) ning tundevaringu (hüüd- ja mittehüüdlused) põhjal, eristab lausetüüpe intonatsiooni järgi;
7. eristab kõneorme (dialog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt, mõistatus, vanasõna);
8. määrab audioteksti teema ja peamise mõtte, jätab meelde teksti sisu ning täidab õpetaja korraldusel tekstipõhiseid ülesandeid;
9. oskab kuulata klassikaaslaste ja õpetaja teateid ning käituda vastavalt nendele;
10. oskab kuulata klassikaaslaste lugemist, anda kuulatud infot hinnangut ülesande põhjal;
11. tajub audiotekstide sisu kriitiliselt.

Rääkimine

2.klassi lõpetaja:

1. hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõna sees, vene ortopeedia reegleid järgides;
2. teab vene tähestikku, nimetab tähti;
3. seletab ühe- ja mitmetähenduslike sõnade tähendusi, iseseisvalt ja sõnaraamatu abil, leiab sünonüüme, antonüüme, homonüüme sõnade reast ja tekstist;
4. koostab ning hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käskluseid;
5. vestleb loetust, oma elu juhtunust, nähtust õpetaja poolt pakutud teemadel; arendab vestlust oma elu sündmustest;

6. koostab õpetaja abil lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid tekste süžee-piltide, märksõnade, küsimuste ning lihtsa plaani abil;
7. võrdleb nähtusi, esemeid, sündmusi, tegelasi, oskab liigitada neid 1-2 tunnuse alusel;
8. jutustab pildiseeria või küsimuste abil, mõtleb teksti alguse ja lõpu;
9. oskab väljendada oma mõtteid korrektselt erinevates suhtlussituatsioonides: küsida, paluda, tänada, vabandada;
10. väljendab oma mõtteid ja tundeid täislausega;
11. edastab iseseisvalt loetud teksti, filmi, etenduse sisu;
12. väljendab ja seletab oma arvamust;
13. väljendab oma suhtumist korrektselt, kuulab jutukaaslast püüab jõuda ühisele arvamusele;
14. loeb peast luule- ja proosatekste.

Lugemine

2. klassi lõpetaja:

- 1) loeb ette eale vastavaid tekste ladusalt, selgelt (raskeid sõnu-silphaaval), teadlikult, ilmekalt; ise parandab vigu;
- 2) eristab tekstis lauseid suhtluseesmärgi põhjal, loeb õige intonatsiooniga;
- 3) loeb rollide kaupa;
- 4) saab aru ette ja endamisi loetust ;
- 5) määrab teksti tüüpe (jutustav, kirjeldav, arutlev tekst);
- 6) oskab vastata küsimustele teksti järgi ning lihtsamatele probleemküsimustele;
- 7) täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;
- 8) oskab jagada teksti mõtteosadeks, koostada lihtsama plaani loetud põhjal;
- 9) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist, saab neist aru;
- 10) loeb iseseisvalt eri žanris tekste ning saab neist aru;
- 11) leiab iseseisvalt teabetekstist vastuseid konkreetsetele küsimustele, tegutseb vastavalt juhendile;
- 12) loeb iseseisvalt mitmes žanris tekste ning saab neist aru (luuletus, jutt, muinasjutt, mõistatus, vanasõna);
- 13) kasutab raamatu tiitellehte, sisukorda, viiteid sihipäraselt;
- 14) tunneb lastekirjanikke;
- 15) leiab õpetaja abil kirjanduslike tekste internetist, loeb neid.

Kirjutamine

2.klassi lõpetaja:

- 1) oskab kirjutada suuri ja väikeseid kirjatähti ning seostada neid sõnas; jälgib proportsioone (ühtlane kirjarida);
- 2) kirjutab ümber tahvlilt ja õpikust, väldib tähtede kaupa kirjutamist;
- 3) kirjutab etteütluse järgi sõnu, lühemaid lauseid, tekste õpitud ortogrammide ja punktogrammidega;
- 4) koostab tekste kirjalikus vormis (teadaanne, kutse, õnnesoov) näidise järgi või õpetaja juhendamisel;
- 5) kirjutab ümberjutustusi (tekstlähedased) küsimuste ja tugisõnade toel;
- 6) mõtleb jutu alguse ja lõpu;
- 7) väljendab oma mõtteid täislausetega loovtööde, detailsete ümberjutustuste kirjutamisel, jutu täiendamisel (alguse ja lõpu mõtlemisel);
- 8) jälgib teksti ehitust (teksti algus, põhiosa, lõpp);
- 9) oskab kirjutada sõnu sõnaühenditega ЖИ-ШИИ, ЧА-ЩА, ЧУ-ЩУ, ЧК, ЧН, ШН, НЧ, НЩ; rõhutatud täishäälikutega (lihtsad juhtumid); paariliste kaashäälikutega; Б и Ъ sõna lõpus ja keskel);
- 10) oskab kirjutada suurtähe lause alguses, inimeste nimedes, perekonnanimedes, isanimedes, loomanimedes, kohanimedes;
- 11) oskab kasutada ortograafiasõnaraamatut;
- 12) paneb kirjavahemärke õigesti väit-, küsi-, hüüdlause lõpus;
- 13) oskab eristada ühetüvelisi sõnu ja sõnavorme; moodustada tegusõnade, nimisõnade, omadussõnade vorme;
- 14) oskab teha häälikuanalüüsi;
- 15) oskab teha morfoloogilist analüüsi;
- 16) oskab määrata lause grammatilist põhja;
- 17) vormistab grammatilisi ülesandeid õigesti;
- 18) vormistab vajalikku teavet vihikus, päevikus korralikult ja selgelt;
- 19) parandab vigu korralikult.

Õppesisu 2. klassis

Vene keel (140 tundi)

1. Üldandmed vene keelest (4 tundi)

Keele roll inimeste elus. Keel kui põhisuhtlusvahend. Suuline kõne (kuulamine, rääkimine) ja

kirjalik kõne (lugemine, kirjutamine).

Kõne- ja suhtlemiskultuur.

Dialoog ja monoloog.

Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüpidega.

Põhimõisted: keel kui suhtlusvahend, kõne, suuline kõne (kuulamine, rääkimine), kirjalik kõne (lugemine, kirjutamine), jutukaaslased, suhtlemine, suhlemiseesmärk, žestid, miimika, kõnekultuur, viisakuväljendid: tänamine, hüvastijätmine, teretamine, viisakus, kultuurne käitumine, monoloog, dialoog, vestlus, repliik, autorisõnad, kahekõne eesmärk, vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik, vene keele sünonüümide sõnastik, vene keele homonüümide sõnastik, fraseoloogiasõnastik, vanasõnade ja kõnekäändude seletussõnaraamat, ortograafiasõnastik, e-sõnastikud.

Õpilane:

- Tunneb valdkonna põhimõisteid;
- teab, et kõne on suuline ja kirjalik; eristab suulise ja kirjaliku kõne liike;
- saab aru kõne ja keele tähtsusest inimese elus;
- teab, et kahekõne on argikeele vorm;
- tunneb dialoogiteksti tunnuseid, dialoogi moodustamise reegleid; eristab dialoogis osalejate repliike;
- kuulab ja saab aru repliikide teabest;
- vormistab kirjas dialoogi õigesti; parandab vigu korralikult;
- teeb dialoogi ja monoloogi vahet, osaleb õppedialoogis;
- saab aru kõnesituatsioonist, õpib adekvaatselt valima suulise kõne vahendeid, viisakuväljendeid vastavalt kõnesituatsioonile;
- eristab koolis, kodus ja õues suhtlemiseripärasid; tuttavate ja võõrastega, sugulaste ja sõpradega, eakaaslaste ja täiskasvanute ning väikelastega;
- leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, teatmikutest, sõnastikest, internetist); kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;
- loeb ja saab aru paber- ja digitaalsetest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest;
- on ettekujutusi keeleliste sõnaraamatute tüüpidest: vene keele seletussõnastik. vene keele antonüümide sõnastik, vene keele sünonüümide sõnastik, vene keele homonüümide sõnastik,
- fraseoloogiasõnastik, vanasõnade ja kõnekäändude seletussõnaraamat, ortograafiasõnastik, e-sõnastikud;

- jälgib kirjalikus ja suulises kõnes õpitud kirjakeele (ortograafia, interpunktsiooni, leksika, ortoepilisi, morfoloogia) norme.

2. Graafika. Foneetika. Ortoeepia. (12 tundi)

Tähe ja hääliku suhe. Häälikute mõtte eristav funktsioon.

Tähestik. Sõnastikud ja nende kasutamine.

Täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palatariseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud. Kaas- ja täishääliku mõtte eristav funktsioon;

Tähtede е, ё, ю, я funktsioonid. Е, Ё, Ю, Я sõna alguses, Ъ ja Ь järel, täishäälikute järel.

Paaris- ja paaritud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. а Tähtede Ъ, е, ё, ю, я funktsioonid.

Rõhk. Täishääliku kui silbi moodustaja roll sõnas. Sõna jagamine silpideks, rõhutud silbi leidmine. Intonatsioon.

Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud.

Häälikuanalüüs. Analüüsi kord.

Põhimõisted:

Häälik, häälikumudel (skeem), ühendid, täht (hääliku tingmärk), suur- ja väiketäht, kirjatäht, trükitäht; häälikud, sõna, sõnarõhk, rõhumärk, sõnatähendus, intonatsioon, sõna vahetamine tähega ja vastupidi; tähestik (Aabits), tähestiku tähendus, täht ja tema koht tähestikus (järjekord); kaashäälikute tunnused (iseloomustus): kaashäälik – rõhurõhuline ja rõhutu; kaashäälikute tunnused (iseloomustus); kaashäälik – palataliseeritud ja palataliseerimata, heliline ja helitu, paaris- ja paaritu: alati palataliseerimata kaashäälikud ([ж] ja [ш]), alati palatariseeritud kaashäälikud ([ч'] ja [щ']); kaashäälikud ([ж] и [ш], [ч'] и [щ']); tähed („kavalad tähed“) Е, Ё, Ю, Я; tähed kaashäälikute palatariseerimiseks kirjas (ь, е, ё, и, ю, я); sõna jagamine silpideks, sõna foneetiline transkriptsioon, häälikuanalüüs, sõna häälikuanalüüsi kord.

Sõnastus: kaashäälikute palatariseerimise märgistamine kirjas.

Õpilane:

oskab eristada kuulmise põhjal häälikut, silpi, foneetilist sõna;

teab, et sõnad koosnevad silpidest, silbid – häälikutest, häälikuid märgistatakse tähega;

mõistab häälikute ja kõnehäälikute vahelist erinevusi;

oskab eristada häälikuid ja tähti;

mõistab, et häälikute ja tähtede kasutamine sõnas on seotud sisuga;

tunneb täis- ja kaashäälikute hääldamise eripärasusi;

tunneb häälikute tingmärke;

jälgib sõnade häälikumudeleid, analüüsib neid; teab vene transkriptsiooni elementaarseid reegleid; transkribeerib sõnu, mille hääldamine ja kirjutamine on sarnane/erinev; transkribeerib sõnu vene ortograafiareegleid järgides;

tunneb vene keele tähestikku, tähtede arvu;

seletab, kus saab kasutada tähestiku teadmisi, nimetab tähti õigesti, paneb tähti õigesti järjekorda;

määrab tähe järjekorda tähestikus, nimetab naabertähti, paneb pakutavaid sõnu tähestikuliselt järjekorda oskab hääldada täis- ja kaashäälikuid selgelt: eristada ja võrrelda neid; seletada täis- ja kaashääliku rolli sõnas;

teab, et tähed е, ё, ю, я väljendavad kahte häälikut [й'э], [й'о], [й'у], [й'а] sõna alguses ja pärast täishäälikut;

teeb sõnade häälikuanalüüsi antud häälikutega; jagab sõnu häälikutega е, ё, ю, я silpideks;

teab ja tunneb Ъ ja Ь funktsiooni; jagab sõnu tähtedega Ъ ja Ь silpideks;

teab kaashäälikute ja täishäälikute arvu vene tähestikus;

teab palatariseeritud ja palataliseerimata häälikute olemasolust; palataliseerimise märkimisest kirjas tähtede Ъ, е, ё, ю, я abil;

teab sõna silpideks jagamise poolitamiseks erinevusest ja sarnasusest; oskab jagada sõnu silpideks poolitamise jaoks;

teab, et [ж] ja [ш] on alati palataliseerimata häälikud;

teab, et [ч'] ja [ш'] on alati palataliseeritud häälikud;

teab, et on helilised ja helitud kaashäälikud;

oskab määrata silpide arvu, rõhutud ja rõhulised silbid sõnas;

oskab iseloomustada kaas- ja täishäälikuid;

tunneb häälikuanalüüsi korda; oskab teha häälikuanalüüsi, võrrelda häälikukoosseisu sõnades, eristada sarnaseid ja erinevaid häälikuid;

mõistab sõna nimetava funktsiooni; mõistab sõna sisu ja rõhu seost;

teab et kaashäälikud on paarilised: helitud ja helilised, oskab neid paare nimetada;

suhestab hääliku vastava tähega;

määrab nimetatud hääliku koha sõnas (alguses, keskel, lõpus);

iseloomustab nimetatud häälikut (täis- või kaashäälik); nimetab hääliku tunnuseid;

nimetab häälikute arvu ja järjekorda sõnas;

loeb ja täidab ülesandeid iseseisvalt;

täidab grammatilisi ülesandeid õigesti;

kommenteerib ülesannete täitmist vastavalt algoritmile, arutleb neid rühmas/paaris; loeb ja saab aru paber- ja digitaalsetest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest; leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, teatmikutest, sõnastikest, internetist); kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;

3. Leksikoloogia ja fraseoloogia (10 tundi)

Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Rõhk ja sõna tähendus. Vene keele seletussõnastik.

Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Vene keele seletussõnastik.

Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Vene keele seletussõnastik.

Fraseologismid. Vene keele fraseologismide sõnastik.

Sünonüümid. Vene keele sünonüümide sõnastik.

Antonüümid. Vene keele antonüümide sõnastik.

Homonüümid. Vene keele seletussõnastik.

Vanasõnad, kõnekäänud. Vene keele vanasõnade ja kõnekäändude seletussõnastik.

Põhimõisted: leksika, sõna ja selle tähendus, rõhk, sõna leksikaalne tähendus, seletus, ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad, sõna otsene ja ülekantud tähendus, sünonüümid (lähedase tähendusega sõnad), antonüümid (vastandtähdendusega sõnad), homonüümid, fraseologismid (sõnade pidev ühend), vanasõnad ja kõnekäänud, seletussõnastik, fraseoloogiasõnastik, sünonüümide sõnastik, antonüümide sõnastik, etümoloogiasõnastik, vene keele vanasõnade ja kõnekäändude seletussõnastikud, e-sõnaraamat.

Õpilane:

teab mõisteid: sõna, sõna leksikaalne tähendus, seletamine ühetähenduslik sõna, mitmetähenduslik sõna, sõna otsene ja ülekantud tähendus, homonüümid, fraseologismid (sõnade pidev ühend), vanasõnad, kõnekäänud, sünonüümid (lähedase tähendusega sõnad), antonüümid (vastandtähdendusega sõnad);

tunneb sõna kui leksika põhiüksust, sõnarulli keeles;

mõistab sõna nimetavat tähendust, selle eristused lausetest ja tekstist;

on tutvunud seletus-, etümoloogia-, fraseoloogiasõnastikuga ning vene keele vanasõnade ja kõnekäändude, sünonüümide ja antonüümide sõnastikutega, nende eripärasustega;

oskab seostada sõna ja selle leksikaalset tähendust;

oskab seletada sõna leksikaalset tähendust iseseisvalt ja sõnastiku abil, mõistab sõna sisu ja rõhu seost, kirjeldab objekti elementaarselt: edastab objekti väliseid iseloomustusi;

seletab sõna leksikaalset tähendust kontekstile toetades;

eristab ühe- ja mitmetähenduslikke sõnu oskab sõna ühe- või mitmetähenduslikkust seletada;

eristab sõnu otseses ja ülekantud tähenduses;
eristab homonüüme (lihtsad juhtumid);
tunneb õpitud fraseologisme, vanasõnu ja kõnekäände;
eristab fraseologisme, vanasõnu ja kõnekäände; oskab seletada fraseologismide, vanasõnade ja kõnekäändude tähendusi iseseisvalt ja sõnastiku abil;
eristab ja valib sünonüüme ja antonüüme;
toob sünonüümide, antonüümide, homonüümide, fraseologismide, vanasõnade ja kõnekäändude, ühe- ja mitmetähenduslikute sõnade, sõnade otsese või ülekantud tähendusega näiteid;
koostab lauseid pakutud homonüümide, fraseologismide, ühe- ja mitmetähenduslikute sõnade, otsese või ülekantud tähendusega sõnadega;
kasutab õpitud sünonüüme, antonüüme, homonüüme, fraseologisme, vanasõnu ja kõnekäände, ühe- ja mitmetähenduslikute sõnu, otsese või ülekantud tähendusega sõnu õigesti nii suulises kui ka kirjalikus kõnes;
töötab iseseisvalt: loeb ja täidab ülesandeid, tegutseb vastavalt juhendile;
kommenteerib ülesannete täitmist vastavalt algoritmile, arutleb neid rühmas/paaris;
loeb ja saab aru paber- ja digitabelitest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest;
täidab grammatilisi ülesandeid õigesti;
parandab oma kirjalikke töid.

4. Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus (21 tundi)

Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur. Samatüvelised sõnad. Ühetüveliste sõnade ja homonüümsete tüvedega sõnade erinevused (ilma terminoloogiata). Kaashäälikute vaheldus sõna juures.

Rasked sõnad (üldine ettekujutus).

Sõnamuutemorfeemid. Morfeemide liigid: muutelõpp (esemeid, omadusi, tegevusi nimetavates sõnades).

Sõnade lõpu õigekiri. Sõna tüvi.

Sõnamoodustusmorfeemid. Morfeemide liigid: sufiks. Sufiksrite tähendus: hellitusliide, augmentatiivne sufiks, sufiksud loomadepoegade nimetamiseks, sufiksud inimeste elukutsete nimetamiseks. Samatüveliste sõnade moodustamine sufiksrite abil.

Sõnade sufiksritega -ик, -ек õigekiri.

Sõnade sufiksiga -н- õigekiri. НН sõnades sufiksiga -Н-.

Sõnamoodustusmorfeemid. Morfeemide liigid: eesliide. Täis- ja kaashäälikud eesliidetes: до-, по-, под-, про-, от-, о-; за-, на-, над-; с-, в-; об-, от-, над-, под-.

Eessõnade ja eesliidete eristamine.

Sõnamoodustus- ja sõnamuutemorfeemid. Sõna morfoloogilise koostise analüüs. Sõnamoodustussõnastik.

Põhimõisted: sõna leksikaalne tähendus, ühetüvelised sõnad (sugulassõnad), sugulassõnade rühm, sõnavorm, kaashäälikute vaheldus sõna juures; morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp; sufiksrite tähendus (hellitusliide, augmentatiivne sufiks) eesliidete tähendused (läheduse ja kauguse tähendus); uute sõnade moodustamine, sõna morfoloogiline koostis, sõna morfoloogilise koostise analüüs (algoritm), sõna skeem, sõnamoodustussõnastik.

Õpilane:

teab, mis on sõna juur, sugulassõnad;

tunneb mõiste „sugulassõnad” tähendust, leiab sugulassõnu teiste sõnade hulgast, eristab sugulassõnade (samatüveliste) tunnuseid;

eristab, võrdleb samatüvelisi sõnu ja sünonüüme, homonüümsete juurtega sõnu, samatüvelisi sõnu ja ühe sõna vorme;

oskab moodustada samatüvelisi sõnu;

oskab määrata juure erinevates, sugulassõnades ning vahelduva kaashäälikutega sõnades;

suhestab juurte kirjutamist ja hääldamist sugulassõnades; teab juure ühesugusest kirjutamisest samatüvelistes sõnades;

teab ja saab aru, et muutelõpp on muutuv sõnaosa, selle roll on lause sõnade seostamine;

teab, et on olemas sõnad ilma muutelõputa, sõnad juurmorfeemiga;

oskab moodustada nimisõna, omadussõna, tegusõna vorme, märgistada sõna tüve ja muutelõppu;

teab, et sufiks on tähtis sõnaosa;

teab sufiksi rollist sõna sisu määramisel, saab aru ülesannetes antud sufiksrite tähendusest;

leiab ja märgistab õpitud sufikseid;

kirjutab sõnu õpitud sufiksritega õigesti, sh sufiksritega –ИК, -ЕК и –Н-, seletades ortogramme;

teab, et eesliide on tähtis sõnaosa, saab aru eesliite rollist uute sõnade moodustamisel;

leiab ja märgistab eesliiteid, määrab eesliite tähenduse;

teab, kuidas eristada eesliidet ja eessõna;

oskab eristada eesliidet eessõnast;

kirjutab sõnu õpitud eesliidetega õigesti, eristab sõnade hääldamist ja kirjutamist, seletab ortogramme;

tunneb morfoloogilise analüüsi algoritmi, samatüveliste sõnade leidmise võtteid, uute sõnamoodustusviise eesliidete ja sufiksrite abil;

arutleb morfoloogilise analüüsi algoritmi üle, planeerib õppetegevusi sõna morfoloogilise koostise määramisel;

töötab „sõna morfoloogiline analüüs” meelespeaga iseseisvalt;

oskab teha morfoloogilist analüüsi, moodustada samatüvelisi sõnu eesliidete ja sufiksitate abil, suhestada sõna ja selle skeemi;

analüüsib, koostab morfoloogilise analüüsi mudeleid ja valib sõnu vastavalt koostatud mudelile;

sõnastab ja tunneb mõisteid: samatüvelised sõnad, juur, muutelõpp, sõnatüvi, eesliide, sufiks; suudab töötada iseseisvalt;

loeb ja saab aru paber- ja digitaalsetest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest;

täidab grammatilisi ülesandeid õigesti;

parandab oma kirjalikke töid, leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, teatmikutest, sõnastustest, internetist); kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;

leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, teatmikutest, sõnastustest, internetist);

kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;

5. Morfoloogia (21 tundi)

Sõnaliigid, üldiseloomustus.

Põhimõisted: sõnaliik, sõna, küsimused, ese, eseme tunnus, tegevus, sõnade rühm, üldtähtendus (ese, tunnus, tegevus), üldised küsimused, eessõna.

Õpilane:

suhestab eseme, tunnuse, tegevuse nimetavaid sõnu vastavate küsimustega;

määrab, mida nimetab sõna (ese, tunnus, tegevus), esitab küsimusi;

rühmitab sõnu üldise tähenduse ja küsimuste järgi;

rühmitab sõnaliike leksikaalse tähenduse ja küsimuse põhjal (ese, tunnus, tegevus);

toob esemeid, tunnuseid, tegevusi nimetavate sõnade näiteid;

loeb ja täidab ülesandeid iseseisvalt vastavalt juhendile;

täidab ülesandeid, milles tuleb valikuselt lugeda eseme, omaduse, tegevuse nimetavaid sõnu;

leiab üleliigset sõna esemeid, tunnuseid, tegevusi nimetavate sõnade reast;

leiab tekstist eset, tunnust ja tegevust nimetavaid sõnu;

kommenteerib õppeülesannete täitmist, arutleb nende üle paaris/rühmas;

vormistab grammatilisi ülesandeid õigesti, parandab oma kirjalikke töid; leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, teatmikutest, sõnastikest, internetist);

kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;

loeb ja saab aru paber- ja digitaalsetest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest.

Nimisõna (9 tundi)

Nimisõna üldiseloomustus. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. Nimisõna põhilised süntaktilised tunnused lauses.

Üld- ja pärisnimed.

Nimisõnade ainsus ja mitmus.

Nimisõnade sugu.

Nimisõnade käänamine. Vene keele nimisõnade käänete süsteem (kolm tüüpi).

Õpilane:

teab ja määrab nimisõna mõned grammatilised tunnused: elusolendit või elutuid esemeid märkivad nimisõnad, üld- või pärisnimi, ainsus või mitmus, sugu, kääne;

leiab nimisõnu tekstist ning teiste sõnaliikide hulgast;

täidab ülesandeid, milles tuleb valikuselt lugeda nimisõnu;

leiab üleliigset sõna nimisõnade reast;

toob üld- ja pärisnimede näited;

tunneb pärisnimede kirjutamisreegleid;

teab, et nimisõnad esinevad nii ainsuses kui ka mitmuses, ainsuse ja mitmuse näitaja on muutelõpp;

eristab ainsuses ja mitmuses nimisõnu, moodustab mitmuse ainsusest ja ainsuse mitmusest;

teab, et nimisõnad võivad olla mees-, nais- ja keskssoost;

teab mees-, nais- ja keskssoos nimisõnade algvormi lõpud;

teab, kuidas määrata nimisõna sugu algvormis (Nim., ainsus) ning nimisõna mitmuses;

tunneb, milleks on vaja määrata nimisõna sugu;

tunneb nimisõnade käänamise tunnuseid;

1, 2, ja 3-käände tunnuseid;

nimisõnade muutelõpusüsteemi;

teab algvormis nimisõna käände määramise algoritmi (Nim., ainsus) ning nimisõna mitmuses;

rühmitab nimisõnu vastavalt soole, arvule, käändele ning nimisõnade teistele grammatilistele tunnustele (Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad);

teab ja määrab nimisõna rolli lauses (alus või kõrvalliige);

mõistab nimisõnade tähtsust kõnes;

kommenteerib õppeülesannete täitmist, arutleb nende üle paaris/rühmas;

vormistab grammatilisi ülesandeid õigesti;

loeb ja täidab ülesandeid iseseisvalt vastavalt juhendile, parandab oma kirjalikke töid;

leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, teatmikutest, sõnastikest, internetist);
kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;
loeb ja saab aru paber- ja digitaalsetest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest.

Omadussõna (5 tundi)

Omadussõna üldiseloostus.

Omadussõna sugu. Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis.

Omadussõna arv. Omadussõna ühildumine nimisõnaga arvus.

Õpilane:

teab ja määrab omadussõna mõned grammatilised tunnused: arv, sugu;

toob omadussõnade näited;

leiab üleliigset sõna omadussõnade reast;

leiab omadussõnu tekstist ning teiste sõnaliikide hulgast;

mõistab omadussõna sõltuvust nimisõnast;

leiab tekstist omadussõna, mis on ühildatud nimisõnaga;

esitab küsimusi nimisõnalt omadussõnale; seletab seost nimisõna ja omadussõna vahel;

määrab nimisõna, millega ühildab omadussõna;

teab mis küsimustele vastab nais-, mees- ja kesksõo omadussõna; (mees. – какой?, nais. –
какая?, kesk. – какое?);

teab nais-, mees- ja kesksõo omadussõnade muutelõppe; (mees. -ой, -ый, -ий; nais. -ая, -яя;
kesk. -ое, -ее);

võrdleb rõhutuid ja rõhutu nais-, mees- ja kesksõo omadussõnade muutelõppe, teeb
elementaarseid kokkuvõtteid, kontrollib ennast õpiku alusel;

teab, mis küsimustele vastavad ainsuses ja mitmuses omadussõnad (ains. – какой? какая?
какое?; mitm. – какие?);

teab ainsuses ja mitmuses omadussõnade muutelõppe (ains. -ой, -ый, -ий, -ая, -яя, -ое, -ее;
mitm. -ые, -ие);

teab, kuidas määrata omadussõna sugu ja arvu;

määrab omadussõna arvu ja soo (ainsuses), toetudes nimisõnadega ühildumisele ning nende
grammatiliste tunnuste teadmistele;

teab omadussõnade muutelõppude kirjutamise algoritmi;

paneab omadussõnu õigesse arvu- või soovormi;

kirjutab omadussõna (nimetavas) muutelõppu õigesti, toetudes näidisele;

mõistab omadussõnade tähtsust kõnes;

kommenteerib õppeülesannete täitmist, arutleb nende üle paaris/rühmas;

vormistab grammatilisi ülesandeid õigesti;

loeb ja täidab ülesandeid iseseisvalt vastavalt juhendile, parandab oma kirjalikke töid; leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, teatmikutest, sõnastikest, internetist); kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;

loeb ja saab aru paber- ja digitabelitest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest.

Tegusõna (5 tundi)

Tegusõna üldiseloostus. Tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid lauses.

Tegusõna ajavormid.

Tegusõnade ainsus ja mitmus.

Õpilane:

esitab tegusõnale küsimusi, leiab tegusõnu teiste sõnaliikide hulgast lausest, tekstist; toob tegusõnade näited;

teab ja määrab tegusõnade mõned grammatilised tunnused: arv, ainsus, mitmus;

esitab küsimusi olevikus, tulevikus ja minevikus tegusõnadele;

eristab tegusõna ajavorme;

esitab küsimusi ainsuses ja mitmuses tegusõnadele, määrab küsimuste abil tegusõna arvu;

rühmitab tegusõnu küsimuste, aja, arvu järgi;

mõistab tegusõnade tähtsust kõnes;

teab ja määrab tegusõna rolli lauses (öeldis), märgistab graafiliselt;

kommenteerib õppeülesannete täitmist, arutleb nende üle paaris/rühmas;

vormistab grammatilisi ülesandeid õigesti;

loeb ja täidab ülesandeid iseseisvalt vastavalt juhendile, parandab oma kirjalikke töid;

leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, teatmikutest, sõnastikest, internetist);

kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;

loeb ja saab aru paber- ja digitabelitest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest.

Eesõna(1 tund)

Üldiseloostus.

Põhimõisted: eessõna on sõnaliik, eesliide on sõnaosa; kokku- ja lahku kirjutamine;

Õpilane:

nimetab eessõnu;

mõistab eessõna rolli lauses;

leiab eessõnu tekstist, eristab neid eesliidetest;

võrdleb eessõnu ja eesliiteid, leiab sarnasusi ja erinevusi;

oskab valida eessõnu lause mõte edastamiseks;
määrab lauses nimisõna, mille alla käib eessõna;
oskab kirjutada eessõnu sõnadest lahku;
kommenteerib õppeülesannete täitmist, arutleb nende üle paaris/rühmas;
vormistab grammatilisi ülesandeid õigesti;
loeb ja täidab ülesandeid iseseisvalt vastavalt juhendile, parandab oma kirjalikke töid;
loeb ja saab aru paberil ja elektroonkandjatel olevatest tabelitest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest;
parandab oma kirjalikke töid;
kasutab eessõnu kõnes õigesti.

6. Süntaks ja tekst (27 tundi)

Lause

Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus Lause põhitunnused.

Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid.

Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid.

Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Lause kõrvalliikmed (üldandmed).

Liht- ja laiendatud laused.

Põhimõisted: sõna, lause, lõpetatud mõte, tähenduslikult seotud sõnad, lause pealiikmed. lause grammatiline põhi, alus, öeldis, lause kõrvalliikmed; lausete eesmärk (teadaanne, küsimus, käsu andmine), väit-, küsi-, hüüdlauseid, intonatsioon, hüüd- ja mittehüüdlauseid, liht- ja laiendatud laused, grammatilise põhja leidmine, lause laiendamine, lause skeem, lause iseloomustus.

Õpilane:

mõistab erinevusi lausete ja sõnade vahel;

oskab eristada lauset sõnade grupist;

iseloomustab sõna, lauset, teksti õpitud materjali piires;

seletab sõna, lause ja teksti vahelisi erinevusi praktilisel tasemel, toetudes õpikus ja vihikus antud ülesannetele;

teab lausete vormistamisreegleid kirjas (suurtähe kasutamine lause alguses, kirjavahemärkide kasutamine sõna lõpus vastavalt intonatsioonile ja suhtluseesmärgile); vormistab lauset õigesti;

teab lauseliike tundevärvingu ja suhtluseesmärgi järgi, vormistab lauselõpu õigesti vastavalt intonatsioonile ja suhtluseesmärgile; analüüsib lauset suhtluseesmärgi ja tundevärvingu järgi, omandab teadliku ja ilmeka lugemise oskusi;

oskab määrata lauseliigi suhtluseesmärgi järgi (väit-, käsk- ja küsilauseid) ja tundevärvingu

järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid; eristada lauseliike intonatsiooni järgi;
saab aru kirjalikest ja suulistest küsimustest; vastab küsimustele, kasutades nii liht- kui ka laiendatud lauseid;
teab liht- ja laiendatud lausetest, oskab neid eristada;
oskab määrata lauseliike kõrvalliikmete järgi;
oskab koostada ja kirjutada lauset sõnadest, määrata sõnade seosed küsimuste järgi ning määrata grammatilised ja leksikaalsed seosed sõnade vahel (lause koostamisel);
oskab jagada lauset sõnadeks;
oskab määrata lausepiirid tekstis;
oskab koostada teksti lausetest (määrata loogilised seosed lausete vahel teksti koostamisel; leida teksti algust, põhiosa ja lõppu), oskab määrata teksti põhiidee ja toetuda sellele pealkirja valimisel;
teab, mis küsimustele vastab alus ja öeldis, eristab alust ja öeldist;
teab tegevuste järjekorda pealiikmete märgistamisel;
oskab leida liht- ja laiendatud lausetest grammatilist põhja (lause pealiikmeid), märgistada alust ja öeldist õigesti;
kasutab termineid: alus ja öeldis, lause pealiikmed, lause grammatiline põhi;
teab, mis sõnaliigiks on alus (nimisõna), öeldis (tegusõna), mida nad tähendavad ja mis küsimustele vastavad;
oskab laiendada, täpsustada teavet, mis on edastatud lause pealiikmete abil;
teab lihtlause süntaktilise analüüsi korda õpitud materjali raames ning skeemile toetudes;
teeb lihtlause süntaktilist analüüsi skeemi toel või õpetaja abil;
loeb ja täidab juhendeid iseseisvalt;
täidab ülesandeid, milles tuleb valikusest lugeda sõnu, lauseid;
vormistab grammatilisi ülesandeid õigesti;
kirjutab vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile; kommenteerib ülesannete täitmist, arutleb nende üle rühmas/paaris;
loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirja näidist, tööraamatust;
parandab oma kirjalikke töid.

Tekst (18 tundi)

Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus.

Teksti pealkiri.

Teksti põhiidee.

Teksti pealkiri ja põhiidee.

Teksti ülesehitus. Lõik . Teksti plaan (tava; nimetav, küsimus).

Tekstide tüübid: (jutustus, kirjeldus, arutlus).

Teksti tüüp: jutustav (oma elu sündmustest, nähtust).

Teksti tüüp: kirjeldus (inimeste, loomade, esemete kirjeldus).

Teksti tüüp: arutlus (loetutest).

Tekstide tüübid. Tekstide eristamine (jutustus, kirjeldus, arutlus).

Tekstide mitmekesisus: teadaanne. Tekstide otsimine internetist.

Tekstide mitmekesisus: kutse. Tekstide otsimine internetist.

Tekstide mitmekesisus: õnnesoov. Tekstide otsimine internetist.

Põhimõisted: tekst, teksti tunnused; terviklikkus, lõpetatus, sidusus; teema ja põhiidee, pealkiri; teksti osad: algus, põhiosa, lõpp; lõik, suurtäht; deformeerunud tekst; teksti koostamine pakutud osade abil; teksti jagamine mõtteosadeks; teksti plaan, teksti tüübid: jutustus, kirjeldus, arutlus; pildi reproduktsioon, ühendavad sõnad, võtissõnad ja väljendid; kunstilise väljendusrikkuse võtted: võrdlemine, isikustamine, epiteet; ümberütlus, kirjand; teadaanne, kutse, õnnesoov, pöördumine.

Õpilane:

tunneb teksti tunnuseid (teema, põhimõte, osade järgnevus, pealkiri);

teksti ülesehitust (sissejuhatus, põhiosa, kokkuvõte), lihtsa plaani koostamise võtteid, teksti paranduse võtteid;

mõistab erinevusi lausete grupi ja teksti vahel; eristab teksti eraldi lausetest ja sõnadest;

seletab erinevusi teksti, lause ja sõna vahel praktilisel tasemel;

mõistab ja määrab audioteksti teema (millest?) ja põhimõtte (mille jaoks?) kuulmise põhjal;

jätab teksti sisu meelde ja täidab põhilisi tekstülesandeid õpetaja käsklusele;

loeb teksti teadlikult, määrab teksti teema, suhestab teksti ja pealkirja, valib pealkirja;

jagab teksti osadeks, eristades algust, põhiosa, lõppu); määrab osade järgnevuse tekstis;

koostab plaani (tava ja küsimuste järgse);

taastab deformeeritud teksti: eristab lauseid terviktekstist, koostab teksti

lausetest/deformeeritud lausetest, lühendatud lausetest; suudab töötada iseseisvalt;

kirjutab ümber trüki- ja käsikirjalist teksti kalligraafiliselt õigesti;

teab tekstide tüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus);

teab, mis küsimusele vastab jutustav tekst (mida teeb?), kirjeldustekst (missugune?), arutlustekst (miks?);

teab jutustava-, kirjeldus-, arutlusteksti struktuuri; nendes tekstides kasutavaid seose- ja

keelevahendeid;

eristab elementaarset jutustus-, kirjeldus-, arutlusteksti;

koostab jutustus-, kirjeldus-, arutlusteksti pakutud teemale pildi, süžeeplottide järgi ning tava- või küsimuste järgse plaani, märksõnade toel; eristab teksti osi ning seletab osade eristamist; jutustab lühikest teksti lihtsa plaani, märksõnade, küsimuste alusel; õpib kirjutama ümberjutustust;

hoiab vestlust ülal oma elu sündmustest, loetud, nähtud teemal;

jutustab endast, oma huvidest ja hobidest, lähiümbruses toimuvast; kirjeldab eset, nähtust, situatsiooni;

õpib kirjutama lühikest kirjandit;

oskab määrata leksikaalsed ja grammatilisi seoseid sõnade vahel lause koostamisel, ning loogilisi seoseid teksti koostamisel;

vormistab kirjeldus-, jutustustekste korrektselt, eristab iga tekstiosa suurtähe abil;

tunneb tekstide mitmekesisust (teadaanne, õnnesoov, kutse), nende struktuuri;

oskab koostada kuulutust, kutset, õnnesoovi näidise järgi;

kommenteerib ülesannete täitmist; arutleb nende üle paaris/rühmas;

leiab õpetaja abil vajalikku teavet õpikust, kirjanäidise, tööraamatust; kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;

loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest.

7. Õigekiri: ortograafia ja interpunktsioon (45 tundi)

Suurtähe kasutamine lause alguses. Interpunktsioon: kirjavahemärgid sõna lõpus.

Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Suurtähe kasutamine inimeste ja loomanimedes, muinasjutu tegelaste nimedes, inimeste perekonnanimedes ja isanimedes, kohanimedes;

b kasutamine sõna lõpus ja keskel;

Täishäälikute kasutamine susisevate järel: ЖИ-ШИ, ЧА-ЩА, ЧУ-ЩУ

ЧК, ЧН, НЧ, НЩ, ЩН. õigekiri.

Poolitamisreeglid.

Täishäälikute ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis:

- rõhutud täishäälikud,

- paarilised kaashäälikud,

- helitud kaashäälikud,

- kaksikkonsonandid.

Sõnaraamat kui teatmeteose liik, vene keele ortograafiasõnastik ja selle kasutamine;

ъ ja ъ kasutamine;

eessõnade kirjutamine.

Põhimõisted: ortogramm, reegel, õigekiri, pärisnimed, suur- ja väiketäht, poolitamisreeglid, poolitamine; sisisevad kaashäälikud, täheühendid жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, щн, нч, нщ; häälik, täht, hääldamine, kirjutamine, transkriptsioon, juur, täishääliku või kaashääliku tugev ja nõrk positsioon juurmorfeemis, rõhuline ja rõhutu täishäälik, ühetüvelised sõnad, sõnavorm, sõna leksikaalne tähendus, juurortogramm, kontroll ja kontrollitav sõna, veahtlik sõna, paarilised helilised ja helitud kaashäälikud, rõhutud täishäälikud, kaksikkonsonandid, ъ (kaashäälik ei sulandu täishäälikuga), ortograafiasõnastik, ortogramm sõna eesliides, sufiks; Ъ (kaashäälik ei sulandu täishäälikuga); eesliide ja eessõna, kokku- ja lahkukirjutamine, kirjavademärgid sõna lõpus (punkt, küsi, hüüdmärk), loetelu, koma kasutamine loetelu puhul, poolitamismärk – mõttekriips; kontrollkirjutamine, sõnaraamatutöö, etteütlus.

Õpilane:

mõistab mis on ortogramm, seletab mõiste „ortogramm” tähendust; kasutab terminit „ortogramm”;

leiab õpitud ortogramme sõnadest; sõnastab ortograafiareeglit;

rühmitab sõnu vastavalt õpitud ortograafiareeglitele;

oskab õigesti kirjutada sõnu silpidega: жи-ши, ча-ща, чу-щу ja tähtedega чк, чн, щн, нч, нщ; teab suurtähe kasutamise reegleid kirjalikus kõnes;

oskab kirjutada õigesti pärisnimesid: inimeste nimed, perekonnanimed, isanimed, loomanimed, tänava- jõe- linnanimed jne;

teab elementaarseid poolitamisreegleid, saab aru sõna silpideks jagamise ja poolitamise vahel erinevusest, oskab jagada sõnu silpideks poolitamise jaoks;

mõistab ъ funktsiooni sõnas; oskab õigesti kirjutada sõnu Ъ-ga sõna lõpus ja keskel;

kasutab sõnade Ъ-ga poolitamisreeglit;

eristab ъ ja ъ-ga sõnu, mõistab ъ ja ъ funktsiooni sõnas;

kirjutab ъ ja ъ-ga sõnu õigesti;

tunneb sõnade ъ ja ъ-ga poolitamisreegleid, seletab ъ ja ъ kirjutamist, kasutab sõnade ъ ja ъ-ga poolitamisreegleid;

teab, et juurmorfeem sama sõna erinevates vormides ja ühetüvelistes sõnades kirjutatakse samamoodi;

võrdleb samasuguseid kaas- ja täishäälikuid samatüvelistes sõnades ja sama sõna vormides, kontroll- ja kontrollitavas sõnas;

teab kontrollsõna valimise viise sõnavormi muutmise või samatüvelise sõna leidmise teel;

leiab rõhutu täishäälikut sõna juurmorfeemis; leiab kontrollsõnu sõnade rõhutu täishäälikuga juurde; seletab rõhutu täishääliku kirjutamist juurmorfeemis;

eristab kuulmise ja hääldamise põhjal paarilisi kaashäälikuid sõnade lõpus, teab, et helilist kaashäälikut sõnade lõpus hääldatakse kui helitu, mõistab sõnade paariliste kaashäälikutega kirjutamiskontrolli vajadust; leiab paarilisi kaashäälikuid ja märgistab neid õigesti;

tunneb kontrollsõna leidmisviise sõnavormimuutmise või ühetüvelise sõna valimise teel nii, et kontrollitava kaashääliku järel oleks täishäälik; valib kontrollsõnu sõnade paariliste kaashäälikutega sõna lõpus ka keskel;

tunneb helituid kaashäälikuid sõna juurmorfeemis (Л, Д, Т, В);

eristab sõnu helitu kaashäälikuga; oskab leida sõnadest helituid kaashäälikuid ja märgistada neid õigesti;

oskab leida kontrollsõnu helitu täishäälikuga sõnatüves;

jälgib kaksikkonsonantidega sõnu hääldamist ja kirjutamist;

oskab õigesti kirjutada sõnu kaksikkonsonantidega (õpitud materjali piires);

kasutab kaksikkonsonantidega sõnade poolitamisreegleid;

kasutab „ortograafilist sõnastikku”, omandab raskemate ortogrammide kirjutamisoskusi, oskab õigesti kirjutada õpitud veaohklikuid sõnu;

eristab eesliidet eessõnadest; teab eessõnade lahkukirjutamisest, seletab õigekirja reeglit;

tunneb lause kirjutamise reegleid; lause alguses kirjutab suurtähti, lause lõpus paneb kirjavehemärgi vastavalt lause tundevärvingule ja suhtluseesmärgile;

mõistab kirjavahemärkide funktsioone, paneb õigesti kirjavahemärgid sõnade loetelu puhul;

oskab korralikult ja korrekselt kirjutada sõnu, lauseid ja õpitud ortogramme ja punktogramme sisaldavaid lühikesi tekste etteütlemise järgi (35 – 45 sõna);

kirjutab kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti;

loeb ja täidab ülesandeid ja juhendeid iseseisvalt;

täidab ülesandeid, milles tuleb valikuselt lugeda õpitud reeglitega seotud sõnu;

loeb ja saab aru paber- ja digiskeemidest, diagrammidest, tingmärkidest;

kommenteerib õppeülesannete täitmist, arutleb nende üle paaris/rühmas;

vormistab grammatilisi ülesandeid õigesti;

kirjutab vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile ja vormistab seda korrekselt;

teeb täidetud kirjaliku töö vastastikuse ja enesekontrolli;

parandab oma kirjalikke töid;

oskab kirjutada väike- ja suurtähti, ühendada neid sõnades;

kasutab omandatud kalligraafilisi oskusi;

leiab õpitud ortogramme sõnadest; teab ortograafiareegleid.

7. Tekst. Kirjanduslik lugemine (70 tundi)

Tekstide mitmekesisus; mõistatus, vanasõna, kõnekäänd, liisusalm, mäng, laul, muinasjutt, legend, poeem, jutustus, luuletus, valm, teadusartikkel ja nende iseärasused. Tekstide otsing internetist. Eri tüüpi ja žanris kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast, arvestades järgmisi teemasid:

Kirjandusliku lugemise temaatika 2.klassis:

Minu perekond

Mina ja mu pereliikmed.

Otsi sõpra ja hoia teda.

Õppida on alati kasulik.

Aastaajad.

Loodusimedest fantastikani.

Headusest, mis võidab kurjuse.

Aususest ja õiglusest.

Tõsiselt ja naljaga pooleks.

Töö raamatuga

- Ettekujutused raamatu elementidest: kaas, kaaneselg, köide, tiitelleht, eessõna, sisukord,
- lehed, viited ja illustratsioonid;
- algteadmised kataloogist. Raamatute otsimine raamatukogust kataloogi abil õpetaja juhendamisel;
- ettekujutus eesti ja vene ajakirjandusest. Eesti ajakirjad lastele «Täheke» ja «Hea Laps» (trükitud ja elektroonsed). Vene lasteajakirjad Eestis.

Tähtsamad andmed lastekirjanduse klassikutest seoses õpitud teostega.

Vene, eesti, väliskirjanduse eri žanris valitud teosed (autorid: A. Puškin, N. Nekrassov, K. Balmont, I. Krõlov, V. Odojevski, V. Dal, V. Bianki, I. Sokolov-Mikitov, N. Sladkov, A. Kuprin, K. Ušinski, S. Maršak, N. Nosov, V. Dragunski, V. Ossejeva, B. Zahhoder, E. Švarts, E. Raud, A. Pervik, A. Lindgren ja teised).

Praktiline tutvus järgmiste mõistetega:

- raamatu elemendid: kaas, kaaneselg, köide, tiitelleht, eessõna, sisukord, leht, viide, illustratsioon. Kataloog.

- Autor, kirjanik, luuletaja, helilooja, kunstnik, illustreerija. Andmed autorist. Autorjutustaja.
- Kunstiteos, teose nimetus.
- Huumor, humoristlikud teosed (luuletused, muinasjutud, jutud).
- Teose teema, põhiidee, teksti osad, teksti plaan, lõik, fragment, katkend, tugisõnad; ilmekas lugemine, helijäljendus, rollilugemine, intonatsioon (hüüd- ja mittehüüd), poolel häälel lugemine, lugemine lõikude kaupa, ümberjutustamine, peast lugemine, dramatiseering.
- Dialoog ja monoloog. Diskussioon, arutelu, probleem.
- Jutustus-, kirjeldus, arutlustekst.
- Klaster, võrdlev diagramm, tabel jne.
- Suuline rahvalooming (folkloor), rahvas. Muinasjutt, mõistatus, vanasõna, kõnekäänd, kiirkõne, liisusalm, mäng, laul, luiskelugu, rahvamuinasjutt (loomadest, ime-, olustiku muinasjutud), legend, nende eripärasused. Muinasjutu algus, lõpp, kolmekordsed kordused. Väljamõeldis. Rahvamuinasjutud: vene, eesti, välisriikide muinasjutud. Muinasjutud luiskelood, muinasjutud-mõistatused.

Praktiline tutvus järgmiste mõistetega:

luuletus. Riim ja luuletuse tuju;

jutustus. Jutu tegelased ja autor.

kirjeldamine juttudes ja luuletustes;

laste laulumängud kui rahvaluule žanrid.

rahva- ja kunst- (autori) muinasjutt.

rahva- ja kunstmuinasjutu tegelased;

valm. Valmi tegelased. Moraal.

Näidend ja näidendi erinevused. Rollilugemine.

Teose teema ja põhimõte.

Autorimuinasjutt (proosa- ja luulevormis); jutustus-muinasjutt. Muinasjutu ja jutustuse erinevused.

Jutustus, jutustuse tunnused. Kunstiteoste keel, kunstiteoste ja teadusjutustuste erinevused.

Loodusjutustus, kirjanik-naturalist.

Pikem lugu ja jutustuse erinevused. Teose plaan: jutustuse osad. Sisukord, osade nimetused.

Luuletus (autori mõtted, meeolelu, intonatsioonid, keele kasutamise eripärasused). Riim, rütm ja meeolelu luuletuses.

Luuletused loodusest, looduse kirjeldus, portree, natüürmort, pildi reproduktsioon.

Valm (moralistlik luuletus), moraal. Valmide tegelased. Valmide keel.

Poeem (pikk või keskmine luuletus)

Rahva- ja kunstmuinasjuttude tegelased. Imetegelane ja sündmused. Humoristlikute teoste tegelased. Peategelane, tegelane, kuju. Tegelaste teod, nende põhjused. Tegelaste tegudele hinnangu andmine. Tegelase iseloom, kuidas kirjanik loob tegelase iseloomu: tegelase portree, tema kõned (mida ja kuidas tegelane räägib), käitumine, tegelase mõtted; autori suhtumine tegelasse. Peategelase kirjeldus. Autoritega väljamõeldud muinasjuttude tegelased. Tegelane-jutustaja.

Rahvamuinasjuttude keel. Autorimuinasjuttude ja luuletuste keel (kirjeldus, sõnade kasutamine). Humoristlikute muinasjuttude ja luuletuste keel.

Kunstilise väljendusrikkuse viisid: võrdlemine, isikustamine, epiteet.

Õpilane:

Kasutab tiitelehte, eessõna, sisukorda, viiteid;

tunneb lastekirjanikke;

tunneb vene, eesti, väliskirjanikke; eri liiki ja žanris valitud teoseid;

omandab järgmisi mõisteid: autor, pealkiri, tegelane, sisu, kunstnik (illustreerija), viide;

loeb lühikesi teaduslikke artikleid õppekirjandusest ja saab neist aru; leiab iseseisvalt informatiivsetest tekstidest vastuseid konkreetsetele küsimustele ja tegutseb vastavalt juhendile;

loeb jõukohase keerukusega teksti ladusalt, selgelt ja täpselt (raskemaid sõnu –silpide kaupa);

parandab oma vigu iseseisvalt; eristab tekstist lauseid vastavalt suhluseemärgile;

edastab teksti sisu intonatsiooni abil;

loeb rollide kaupa, oskab märgistada lühikest teksti (leiab ja märgistab, tegelaste- ja autorisõnad ning leiab ja kriipsutab alla neid sõnu, mis tähistavad tegelaste repliike intonatsiooni);

eristab mono ja dialoogi;

eristab tekstide liike: jutustus, kirjeldus, arutlus;

loeb eri žanris tekste (mõistatused, vanasõnad, kõnekäänud, kiirkõned, liisusalmid, mängud, laulud, muinasjutud, legendid, poeemid, jutustused, pikemad jutustused, luuletused, valmid) ja saab neist aru;

mõistab ettelõetud või poole häälega loetu sisu;

vastab teksti kohta käivatele küsimustele, ning lihtsamatele probleemsetele küsimustele;

täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstiosi;

eristab teose pea- ja kõrvaltegelasi;

iseloostab tegelasi; koostab klastereid, sinkveine, võrdlevaid diagramme;
annab edasi luuletuse, jutu, muinasjutu sisu ; oskab määrata selle eripärasused (loodusest, eakaaslastest, headusest ja kurjusest, tõsine, lõbus jne);
mõtleb jutule sisu pealkirja, illustratsioonide, sõnade, eelnevate katkendite alusel;
oskab jagada teksti mõtteosadeks, koostada plaani (tava- ja küsimusjärgse) loetud alusel;
oskab ümberjutustada eri žanris tekste lihtsama plaani/märksõnade/küsimuste järgi;
koostab suulisi ja kirjalikke küsimusi loetu põhjal;
peab kõnet oma elu sündmustest, loetust, nähtust;
mõtleb jutule alguse või lõpu;
väljendab oma mõtteid ja tundeid täislausetega loovtööde kirjutamisel, ümberjutustamisel, teksti täiendamisel (lõpu või alguse mõtlemisel);
täidab tekstülesandeid õpetaja korraldusel;
kommenteerib ülesannete täitmist; arutleb nende üle paaris/rühmas;
orienteerub mahuka sisuga teostes;
teab tekstide liike: kuulutus, õnnesoov, kutse, nende eripärasusi;
loeb ja saab aru paberil ja elektroonkandjatel olevatest skeemidest, diagrammidest, tingmärkidest;
leiab tekste internetist õpetaja abil;
õpib pähe ja esitab luule- või proosateksti peast ilmekalt;

Hindamine 2. klassis

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamisel on võimalik arvestada ka õpilase individuaalseid iseärasusi. Sel juhul hinne väljendab õpilase individuaalset edasijõudmist õppekavas ettenähtud oskuste ja vilumuste omandamisel.

Õpitulemuste hindamisel lähtutakse PRÕKist.

Hoiakutele (nt huvitatus, tähtsuse mõistmine, väärtustamine, vajaduste arvestamine, kokkulepitud reeglite järgimine) antakse hinnanguid.

Hindamiskriteeriumid ja viiepallisüsteemist erinev hindamise korraldus on ära toodud kooli õppekavas.

Vene keele õppimise tulemusi kokkuvõtva hindamise vormiks võib olla kompleksne töö.

I kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist ja vabalugemist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja kirjalikku tekstiloomet.

Loovtööde hindamisel võib ergutada õpilast lisahindega tema töö esteetilise aspekti eest.

Teise klassi õpilastele hinnangute andmisel kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtlikku hindamist. Kokkuvõtlikuks hindamiseks kasutatakse numbrilisi hinnanguid.

2. klassi õpilaste õppetulemuste hindamisnormid ja kriteeriumid vene keeles.

Lugemine

Lugemistehnika, loetud teksti sisu arusaamine. Luuletuse ilmekas lugemine.

Hinne "5":

- õpilane saab aru loetud teksti sisust aru, loeb õigesti, sõnade kaupa, lugemistempo – umbes 40 sõna minutis (esimene poolaasta), umbes 50 sõna (teine poolaasta);
- paneb rõhu õigesti, jälgib intonatsiooni vastavalt kirjavahemärkidele lausete lõpus;
- vastab õpetaja küsimustele õigesti, annab edasi süžeejutu, muinasjutu ja illustratsiooni teksti kohta sisu;
- teab luuletuse teksti hästi ja loeb seda peast ilmekalt.

Hinne "4":

- õpilane saab aru loetud teksti sisust aru, loeb õigesti sõnade kaupa (raskemaid sõnu – silpide kaupa);
- lugemistempo – 35 - 40 sõna minutis (esimene poolaasta), 40 - 50 sõna (teine poolaasta);
- lugemisel teeb 1-2 viga (sõnade kordamine, sõnade vahetamine jne), õiget intonatsiooni sõna lõpus jälgides;
- jutustab teksti ümber õigesti, on üksikuid kõnebatäpsusi, parandab neid ise või õpetaja abil;
- teab peast luuletust, lugemisel teeb üksikuid vigu, parandab neid ise.

Hinne "3":

- saab aru loetud teksti sisust ainult õpetaja küsimuste abil; lugemistempo – 30-34 sõna minutis (esimene poolaasta), 40-44 sõna (teine poolaasta);
- teeb 3-5 viga, mis on setud sõnade ja häälikute vahele jätmise, vahetamisega, ei tee pause sõnade ja lausete vahel, teksti ümber jutustamisel ei jälgi järgnevust, teeb kõnevigu, parandab neid ainult õpetaja abil;

- teab luuletust peast kuid selle lugemisel on ebatäpsustusi.

Hinne "2":

- õpilane loeb silpide kaupa, lugemistempo on vähem kui 30 sõna (esimene poolaasta) ja vähem kui 40 sõna (teine poolaasta);
- ei saa loetud sisust aru;
- ei vasta õpetaja küsimustele;
- edastab loetud teksti osaliselt;
- teksti peast lugemisel ei jälgi järgnevust;

Hinne "1":

- õpilane ei loe silpide kaupa;
- ei saa lugeda peast lühikest luuletust.

Eelnevalt ettevalmistatud teksti lugemine

Eelmiselt ettevalmistatud teksti lugemistempo on 20-30 sõna rohkem võrreldes tundmatu teksti lugemisega.

Hinne "5":

- õpilane loeb õigesti, sõnade kaupa, loeb eri žanris tekste;
- tajub teksti sisu;
- oskab määrata teksti tüüpi, žanri, leida tõendeid;
- oskab jagada teksti struktuuriliselt tähtsateks osadeks.

Hinne "4":

- loeb õigesti, sõnade kaupa, kuid vähem ilmekalt;
- saab aru tähtsamat teksti sisust;
- oskab määrata teksti tüüpi, žanri, kuid pole alati leiab tõendeid;
- tunneb raskusi teksti jagamisel struktuuriliselt tähtsateks osadeks.

Hinne "3":

- loeb konarlikult, ilmetult;
- saab üldjoontes tekstist aru;
- ei oska määrata teksti tüüpi ja žanri;
- pole alati jagab teksti struktuuriliselt tähtsateks osadeks.

Hinne "2":

- loeb aeglaselt, ei jälgi intonatsioonilisi norme;
- saab halvasti tekstist aru;
- ei saa määrata teksti tüüpi ja žanri;
- ei oska jagada teksti struktuuriliselt tähtsateks osadeks.

Hinne "1":

- loeb suurte raskustega;
- ei saa aru loetust;
- ei oska määrata teksti tüüpi ja žanri;
- ei pööra tähelepanu teksti struktuurile.

uuletuse ilmekas lugemine

Luuletuse ilmeka lugemise hindamisel võetakse aluseks:

1. Sõnade loogiline rõhutamine.
2. Pauside tegemine.
4. Tempo õige valik.
5. Vajaliku intonatsiooni jälgimine.
6. Vigadeta lugemine.

Hinne «5» - kõik nõuded on täidetud.

Hinne «4»- 1-2 nõuet on jäänud täitmata.

Hinne«3» - 3 nõuetes on tehtud vigu;

Hinne «2» - rohkem kui 3 nõuetes on tehtud vigu.

Rollilugemine

Nõuded rollilugemisele:

1. Oma sõnade õigeaegne lugemine.
2. Sobiva intonatsiooni valimine.
3. Vigadeta lugemine.
4. Ilmekas lugemine.

Hinne «5»- kõik nõuded on täidetud.

Hinne «4»- 1 nõue on jäänud täitmata.

Hinne «3»- 2 nõuetes on tehtud vigu.

Hinne «2»- 3 nõuetes on tehtud vigu.

Kirjutamine

Kirjutamise maht vene keele tundides 2. klassis

Tunnis	Kontrolletteütus
1 – poolaasta – 30 – 35 sõna	30 – 35 sõna

2 – poolaasta – 40 – 45 sõna

40 – 45 sõna

Kuulmisetteütlus

Orienteeriv sõnade arv lausetes

September	4 sõna
Oktoober	4 - 5 sõna
November	5 sõna
Detsember	5 sõna
Jaanuar	5 - 6 sõna
Veebruar	5 - 6 sõna
Märts	6 sõna
Aprill	6 sõna
Mai	6 - 7 sõna

Kontrolltööde liigid: etteütlus (sõnaraamatu-, tekstitöö), grammatiline ülesanne, kontroll ärakirjutamine, test).

Etteütlus.

Etteütlus on vahend õpilaste õigekirja ja interpunktsioonioskuste ja vilumuste kontrollimiseks. Hinne „5”- töös ei ole interpunktsiooni- ja ortograafiavigu. 1 puudus peetakse võimalikuks: kirjavahemärgi puudumine sõna lõpus, kui järgmine lause algab suurtähega. Töö on kirjutatud korralikult, vastavalt kalligraafia nõudmistele.

Hinne „4”- töös mitte rohkem kui 2 viga ja 1 parandus. Töö on korralik, kuid on olemas kalligraafilised puudused.

Hinne „3”- töös on 3-5 ortograafia viga. Töö on tehtud hooletu.

Hinne „2”- töös on üle 5 ortograafiavea, töö on korratu.

Hinne „1”- töös on üle 8 ortograafiavea.

Etteütlemise veaks arvestatakse:

ortograafiareeglite rikkumine sõnade kirjutamisel;

tähtede vahele jätmine ja vahetamine sõnades;

sõnade vahetus;

kirjavahemärkide puudumine (antud klassi kava piires);

sõnade vale kirjutamine.

Tööde hindamisel ei arvestata veaks:

vead veel õppimata interpunktsiooni- ja ortograafiareeglite osas;

ühikordne punkti vahele jätmine lause lõpus, kui järgmise lause esimene sõna on kirjutatud suurtähega;

ühikordne sõna vahetus kui mõtet ei moonutata;

ühes sõnas korduvad tähed (например, «шкоола»);

lõpuni kirjutamata sõna;

kaks korda kirjutatud sõna.

Üheks veaks arvestatakse:

kaks parandust;

kaks punktsiooniviga;

ühes sõnas korduvad vead.

Mitte tõsiseks veaks arvestatakse:

ühes sõnas korduvad tähed;

lõpuni kirjutamata sõna;

sõna poolitamine (sõna esimene osa on kirjutatud ühel real aga teine osa puudub);

kaks korda lauses kirjutatud sõna.

Grammatilised ja testiülesanded

Grammatiline analüüs on õpilastega õpitud grammatiliste reeglite arusaamise, lausete ja sõnade lihtsama analüüsi tegemise oskuse kontroll.

Hinne „5” – kui õpilane sooritas õigesti 9/10 ülesannet.

Hinne „4” – kui õpilane sooritas õigesti 3/4 ülesannet.

Hinne „3” – kui õpilane sooritas õigesti 1/2 ülesannet.

Hinne „2” – kui õpilane ei sooritanud õigesti enamikku grammatilisi ülesandeid.

Hinne „1” – kui õpilane ei sooritanud ainukestki ülesannet.

Testiülesanded – dünaamiline kontrollimise vorm, mille eesmärgiks on välja selgitada, kuidas õpilane oskab kasutada oma teadmisi ebastandardsetes õppeolukordades.

Testiülesannete hindamisel juhitudakse järgmistest protsendiskaalast:

90 - 100% - hinne „5”

75 - 89% - hinne „4”

50 - 74% - hinne „3”

25 - 49% - hinne „2”

0 - 24% - hinne „1”

Kontrollkirjutamine

Kontrollkirjutamine - ortograafiliste ja interpunktsioonireeglite omandamise, oskuste ja vilumuste kujundamise kontroll. Kontrollitakse ka trükiteksti ümberkirjutamise oskust, ortogrammide, lausepiiri leidmise, teksti osadeks jagamise, tekstiosa ärakirjutamise oskusi jne.

Tekstide maht ärakirjutamiseks 2. klassis:

I poolaasta – 35 - 40 sõna

II poolaasta – 40 – 50 sõna

Hinne „5”

kui töö on veatu, parandused puuduvad;

Töö on kirjutatud korralikult, vastavalt kalligraafia nõudmistele.

Hinne „4”

Töös on 1 viga ja 1 parandus.

Hinne „3”

Töös on 2 viga ja 1 parandus.

Hinne „2”

Töös on 3 viga ja 1-2 parandust.

Hinne „1”

Vigu on rohkem hinnangu „puudulik” panemiseks.

Ärakirjutamise vahele jäänud ortogrammidega vastavad etteütluks hindamise normidele.

Sõnavara- ja terminoloogiaetteütluks

Sõnavara ja terminoloogia etteütluks on seotud õpitud ortogrammidega, ebareeglipäraselt kirjutatavate sõnade kirjutamisega, neid tuleb meelde jätta.

Sõnavaraetteütluks teises klassis on 10 – 12 sõna.

Hinne „5”:

Töös ei ole viga ja parandusi;

Töö on kirjutatud korralikult; vastavalt kalligraafiareeglitele.

Hinne „4”:

Töös on 1 viga ja 1 parandus;

Hinne „3”:

Töös on 2 viga ja 1 parandus.

Hinne „2”:

Töös on 3 viga ja 1-2 parandust.

Hinne „1”:

Vigu on rohkem hinnangu „puudulik” panemiseks.

Ümberjutustused

Ümberjutustused I kooliastmes kasutatakse õppetöödena (kontrollümberjutustused viiakse läbi alates II kooliastmest), seepärast mitterahuldavat hinnangut ei pea panema ning klassipäevikusse kandma. Tehtud töö analüüsimise kokkuvõtteks antakse suuline hinnang, mis kajastab töö positiivseid ja negatiivseid jooni ning vigade ja puudutuste kõrvaldamise viise.

Ümberjutustamise abil kontrollitakse: kirjakõne kujundamist, teksti arusaamise ja edasiandmise (ilma tähtsate momentide vahele jätmiseta) oskuse arendamist, kirjaliku ümberjutustuse vormistamise oskust (emakeele reegleid jälgides). Ümberjutustusele antakse aega mitte vähem kui 1 tund.

Teises klassis õpilased kirjutavad ümberjutustusi:

küsimuste ja märksõnade toel (ilma märksõnadeta);

lihtsa valmisplaani ja märksõnade toel (ilma märksõnadeta);

lihtsa kollektiivselt koostatud plaani ja märksõnade toel (ilma märksõnadeta).

Ümberjutustuste liigid 2. klassis

1) mahu järgi:

tekstilähedane (põhjalik).

2) sisu järgi:

täistekst,

lisaülesandega.

3) struktuuri järgi:

jutustus;

kirjeldus.

4) vormi järgi:

nägemis-/ tahvlilt ära kirjutamine

kuulmise ümberjutustus/etteütlemise järgi

Tekstide maht ümberjutustusteks: 40-60 sõna.

I trimester – 40 – 50 sõna

II trimester – 50-55 sõna

III trimester – 55 – 60 sõna

Kirjand

Kirjandid I kooliastmes kasutatakse õppetöödena, seepärast mitterahuldavat hinnangut ei pea panema, klassipäevikusse kandma. Tehtud töö analüüsimise kokkuvõtteks antakse suuline hinnang, mis kajastab töö positiivseid ja negatiivseid jooni ning vigade ja puudutuste kõrvaldamise viise.

Kirjandite liigid 2.klassis

1) allikate järgi:

Kirjandid õpilaste kogemuse alusel (vaatlemise alusel) – kirjandid õpilastega nähtust ja kuuldust:

- tugisõnade toel,
- teksti laiendamisega,
- jutujätk,
- grammatilise ülesandega,
- nähtust;

analoogia põhjal (analoogiline jutustus) – sisuks on õpilaste seas tuntud juhtum;
raamatu põhjal või õpetaja jutustuse põhjal ning elementaarne loetud raamatu arvustus;
pildi või pildisarja toel – õpilaste kujutlusvõime alusel:

- pildi süžee ümberjutustamine,
- looduse kirjeldamine,
- grammatilise ülesandega.

2) iseseisvuse taseme alusel, kirjutamiseks ettevalmistamise meetodite alusel:

Kollektiivsed kirjandid ühele teemale, mis vajavad suurel määral terve klassi osalemist.

Kirjandite kirjutamine:

- küsimuste ja võtmesõnade toel (ilma võtmesõnadeta),
- valmisplaani ja võtmesõnade toel; no
- kollektiivselt koostatud lihtsama plaani ja võtmesõnade toel.

3) struktuuri alusel:

jutustav kirjand,

kirjeldav kirjand (eseme, looma, aastaaja, pildi kirjeldamine),

kirjand etteantud struktuuriga.

4) kirjutamise koha alusel:

klassikirjand.

Kirjandi teksti maht: 30-45 sõna (6-9 lauset).

Rääkimine

Luule- ja lühikese proosateksti peast lugemine

Hinne «5» - teab hästi ja loeb luule-, proosateksti peast, loeb ilmekalt

Hinne «4» - teab teksti peast, kuid lugemisel vahetab sõnu, parandab vigu ise.

Hinne «3» - loeb peast, kuid tekst ei ole piisavalt omandatud.

Hinne «2» - lugemisel rikub järgnevust, esitab teksti osaliselt.

Ümberjutustus

Hinne «5» - jutustab ümber loetud teost või teose osa iseseisvalt, järjekindlalt (tekstilähedaselt või plaani toel); vastab küsimusele õigesti, seletab küsimusele vastust vastavate katkendite lugemisega.

Hinne «4» - teeb 1-2viga, ebatäpsustust, parandab neid ise.

Hinne «3» - jutustab teksti ümber õpetaja küsimuste abil, ei oska edastada järjekindlalt loetud teksti sisu; teeb kõnevigu.

Hinne «2» - ei oska edastada loetud teksti sisu.

Suulised ülesanded

Keeleteadmiste hindamisel võetakse aluseks:

vastuse õigsuse terviklikkuse arvestamine;

lingvistiliste faktide ja nähtuste mõistmise aste;

kõne vormistamise korrektsus.

Hinne «5»:

õpilane edastab grammatilist materjali täielikult, sõnastab keelemõisteid õigesti (teab mõisteid ja reegleid);

seletab oma arvamusi, toob näiteid ja seletab neid (väljendab materjali mõistmist);

edastab materjali järjekindlalt;

jälgib kirjakeele norme.

Hinne «4»

õpilase vastus vastab eelnimetatud (hinne „5”) nõudmistele, kuid õpilane teeb järjestuse ja

keelevormistamise üksikutes eksimustes.

Hinne «3» - õpilane teab ja mõistab õpitud teemat, kuid:

esitab materjali osaliselt, teeb eksimusi mõistete määramisel ja reeglite sõnastamisel;

ei oska seletada oma arvamusi ja tuua näiteid;

ei esita materjali järjekindlalt, teeb keelevigu.

Hinne «2»

õpilane ei tea õpitud materjali suuremat osa, ei tea mõisteid, reegleid, esitab materjali segamini.

Hinne «1»

õpilane ei tea, ei mõista materjali.

Rääkimine. Kuulamine. Lugemine. Kirjutamine.

Hinne «5»:

õpilane väljendab oma arvamust, jutukaaslasega nõusolekut kaalukalt, korrektselt;

edastab loetud, nähtud vastavalt püstitatud eesmärgile;

esitab oma kõnet korrektselt, ilmekalt vastavalt püstitatud kommunikatiivsele eesmärgile,

kasutab keelevahendeid adekvaatselt.

Hinne «4»:

põhjendab oma arvamust, kuid ei ole piisavalt kaalukalt;

edastab loetud, kuulnud, kuid ei arvesta püstitatud eesmärke piisaval määral.

Hinne «3»:

õpilane põhjendab oma arvamust, nõusolekut pealiskaudselt;

mõistab loetud, kuulnud ja edastab seda, kuid arvestab püstitatud eesmärke osaliselt;

esitab oma kõnet, kuid ei ole piisavalt loogiliselt ja kaalukalt; teeb keelevigu.

Hinne «2»:

õpilasel on väga raske oma arvamust põhjendada;

mõistab loetut ja kuuldut, väljendab oma arvamust ühesõnaga, ei arvesta püstitatud eesmärki;

esitab oma kõnet ebakaalukalt, ebaloogiliselt, teeb jämedaid kõnevigu.

Hinne «1»:

õpilane ei põhjenda oma arvamust;

ei mõista loetut, kuuldutt;

ei oska vormistada oma kõnet.

Vene keel. 3. klass (140 tundi)

Õpitulemused I kooliaste

Õpilane:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) kuulab eesmärgistatult ja väljendab oma mõtteid;
- 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- 6) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseiga;
- 8) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
- 9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- 10) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;
- 11) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- 12) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- 13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
- 14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogu infosüsteemi;
- 15) kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- 16) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

Kuulamine

3. klassi lõpetaja:

- 1) oskab määrata häälikute järgnevust sõnas ja sõna häälikulist koostist, eristab täis- ja kaashäälikuid, helituid ja helilisi ning kaashäälikuid;
- 2) määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe;
- 3) määrab lause grammatilise põhja ning sõnade seose lauses;
- 4) määrab sõnaliigid;
- 5) liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklused) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlused) põhjal, eristab lausetüüpe intonatsiooni järgi;

- 6) eristab kõneorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt);
- 7) eristab stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste;
- 8) määrab audioteksti teema ja peamise mõtte, jätab meelde teksti sisu ning täidab õpetaja korraldusel tekstipõhiseid ülesandeid.

Rääkimine

3. klassi lõpetaja:

- 1) hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades, järgides vene ortoopia reegleid;
- 2) teab peast vene tähestikku;
- 3) seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil, oskab leida vastavat sünonüümi/antonüümi;
- 4) koostab ja hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid;
- 5) arendab vestlust igapäevaelus juhtunu, loetu ja nähtu kohta;
- 6) koostab lihtsaid jutustavaid, kirjeldavaid ja ka arutlevaid tekste küsimuste, märksõnade ning lihtsa plaani abil;
- 7) kommenteerib õppeülesannete täitmist, kasutades arutlusalgoritmi; arutleb õppeülesannete täitmist rühmas/paaris;
- 8) jutustab ümber eri stiilis ja žanris tekste;
- 9) loeb peast luule- ja proosatekste.

Lugemine

3. klassi lõpetaja:

- 1) loeb tekste häälega silphaaval ja ladusalt;
- 2) täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;
- 3) loeb iseseisvalt eri žanris tekste ning saab neist aru;
- 4) kasutab sihipäraselt raamatu tiitellehte ja viiteaparatuuri;
- 5) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;
- 6) teab nimetada lastekirjanikke.

Kirjutamine

3. klassi lõpetaja:

- 1) kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;
- 2) vormistab grammatikaülesanded õigesti;
- 3) kirjutab etteütlemissel järgi sõnu, lauseid ja lühemaid tekste õigesti;

- 4) kirjutab ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi;
- 5) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste ning vormistab need korrektselt;
- 6) oskab oma kirjalikke töid parandada.

Õppesisu 3. klassis

Vene keel (140 tundi)

1. Üldandmed vene keelest (4 tundi)

Keele roll inimeste elus. Keel kui põhisuhtlusvahend. Suuline kõne ja kirjalik kõne, sisekõne, (kuulamine, rääkimine, lugemine, kirjutamine kui kõnetegevuse liigid.

Kõnevormid: monoloog, dialoog. Kõnestiilid: argikeel ja kirjakeel.

Argikeel, dialoog. Suhtlemiskultuur.

Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. sõnastike tüübid.

Põhimõisted: keel, kõne, suuline kõne, kirjalik kõne, sisekõne, kõnevormid (monoloog, dialoog), jutukaaslased, vaidlemine, diskussioon, argikeel, kirjakeel, suhtlemine, kõnekultuur, suhtlemiseesmärk, suulise ja kirjaliku kõne reeglid, repliik, sõnastike tüübid: vene keele seletussõnastik, vene keele antonüümide sõnastik, vene keele sünonüümide sõnastik, morfeemide- ja sõnamoodustussõnastik, vanasõnade ja kõnekäändude seletussõnaraamat, ortograafiasõnastik, etümoloogiasõnastik, e-sõnastikud.

Õpilane:

mõistab keele tähtsust inimeste vahelise kontaktileidmise vahendina, inimeste vahel suhtlusvahendina;

eristab kõnevorme: dialoog, monoloog;

omandab kahekõne pidamise vilumusi; osaleb kahekõnes arutlemisel; hindab jutukaaslaste kõnet;

koostab kahekõnega teksti;

eristab dialoogi vaidlusest;

leiab vajalikku teavet õpikust, teatmikutest, sõnastikest, internetist); kasutab eakohaseid sõnaraamatuid;

loeb ja saab aru paber- ja digitabelitest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest;

on ettekujutusi keeleliste sõnaraamatute tüüpidest: vene keele seletussõnastik, vene keele antonüümide sõnastik, vene keele sünonüümide sõnastik, vene keele homonüümide sõnastik, fraseoloogiasõnastik, vanasõnade ja kõnekäändude seletussõnaraamat, ortograafiasõnastik, e-sõnastikud;

jälgib kirjalikus ja suulises kõnes õpitud kirjakeele (ortograafia, interpunktsiooni, leksika, ortoepilisi, morfoloogia) norme;

on ettekujutusi kõnestiilidest, määrab tekstide stiilid, koostab etteantud stiilis tekste.

Õpilane teab:

valdkonna põhimõisteid;

keele roll inimese elus;

et kõne on suuline, kirjalik, sisene; suulise ja kirjaliku kõne liike;

kõnevorme (dialoog, monoloog);

kõnestiile (argikeel, kirjakeel), kus antud stiili ja milliseid keelevahendeid kasutatakse;

et kahekõne on argikeele vorm;

dialoogi pidamise põhinõuded;

dialoogiteksti tunnused, dialoogi moodustamise reegleid;

suulise ja kirjalikukõne reeglid;

käitumisreeglid diskussioonis, vaidluses osalemisel;

sõnaraamatute tüüpe: vene keele seletussõnastik, vene keele antonüümide sõnastik, vene keele sünonüümide sõnastik, fraseoloogiasõnastik, morfeemide ja sõnamoodustussõnastik, vanasõnade ja kõnekäändude seletussõnaraamat, etümoloogiasõnastik, grammatikasõnastik, ortograafiasõnastik;

Õpilane oskab:

tajuda suulist ja kirjalikku kõnet, mõista sõnade sisu;

kuulata ja saada kahekõnest aru;

orienteeruda kõne- ja suhtlussituatsioonides (kellega räägin, kellele räägin, millises olukorras);

püstitada kommunikatiivseid eesmärke (teavitada, teada saada, küsida, ergutada, nõustuda, keelduda, paluda, õnnitleda), tunda kõne eesmärki (milleks räägin);

tunda normidele vastavat inimeste kõnet;

vormistada dialoogi õigesti (kirjas);

lugeda ja täita ülesandeid iseseisvalt;

vormistada õppeülesandeid õigesti;

kommenteerida õppeülesannete täitmist ja arutleda nende üle rühmas/paaris;

parandada oma kirjalikke töid;

lugeda tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;

kirjutada vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile ja vormistada seda korrektselt.

2. Graafika. Foneetika. Ortoepia. (6 tundi)

Tähed ja häälikud. Häälikute mõtte eristav funktsioon. Rõhk. Sõna häälikuanalüüs.

Tähtede е, ё, ю, я häälikutähendus.

Sõna ja silp.

Vene keele täishäälikute süsteem: paaris ja paaritud, palataliseeritud ja palataliseerimata.

Palatalisatsiooni märgistamise viisid kirjas: е, ё, ю, я, и, ъ. (1 tund)

Vene keele täishäälikute süsteem: paaris ja paaritud, helitud ja helilised, palataliseeritud ja palataliseerimata. Sisihäälikud. Tähe ja hääliku suhe.

Vene keele kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud. Hääliku ja tähe suhe.

Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk;

Vene keele täishäälikute süsteem: paaris ja paaritud, helitud ja helilised. Hääliku ja tähe suhe.

Tähestik. Sõnastikud ja nende kasutamine.

Põhimõisted: häälik, täht, tähestik; täishäälik – rõhuline ja rõhutu; kaashäälik – palataliseeritud, palataliseerimata, heliline ja helitu, paariline ja paaritu; alati palataliseerimata kaashäälik, alati palataliseeritud kaashäälik; sisihäälikud, joteeritud täishäälikud (märgistavad kaks häälikut), sõna, silp, sõnarõhk, intonatsioon, foneetiline transkriptsioon, foneetiline analüüs, ortoepia sõnastik.

Õpilane teab:

ja mõistab hääliku ja tähe suhet ortograafiateadmise alusena; korrektselt kõlava kõne esteetilisest tähtsusest;

mille poolest erinevad häälikud ja tähed;

kaas- ja täishäälikute tunnuse; mille poolest erinevad kaas- ja täishäälikud;

ja mõistab häälikute mõtte- ja sõnavormistava rolli;

ja nimetab täis- ja kaashäälikuid; palataliseeritud ja palataliseerimata, helilised ja helitud kaashäälikud;

palataliseeritud ja palataliseerimata, paarilised ja paaritud;

alati palataliseerimata/palataliseeritud; sisihäälikud;

täis- ja kaashäälikute-tähtede arvu vene keeles;

palatalisatsiooni märgistamise viise kirjas;

ja nimetab täishäälikuid, mis märgistavad kaashääliku palataliseerimist;

ja nimetab täishäälikuid, mis märgistavad 1 või 2 häälikut;

tähtede Е, Ё, Ю, Я funktsiooni;

ja nimetab tähti, mis ei märgista häälikuid;

tähtede Ъ ja Ы funktsioonid;

vene tähestikku, tähtede nimetusi, tähtede arvu;
vene foneetilise transkriptsiooni reegleid;
häälikuanalüüsi korda.

Õpilane oskab:

hääldada õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades, vene ortoepiareegleid järgides;

eristada kuulmise põhjal häälikut, silpi, sõna;

määrata häälikute järgnevust sõnas ja sõna häälikulist koostist, eristab täis- ja kaashäälikuid, helituid ja helilisi ning kaashäälikuid;

eristada joteeritud täishäälikute häälikukoostist;

määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe;

märgistada häälikuid tähtede abil;

eristada, võrrelda häälikuid ja tähti;

märgistada kaashäälikute palatalisatsiooni tähtede И, Е, Ё, Ю, Я, Ъ abil;

kirjutada sõnade, mille kirjutamine on hääldusega sarnane/erinev transkriptsiooni, vene foneetilise transkribeerimisreegleid;

kirjutada transkriptsiooni alusel sõnu vene ortograafiareegleid järgides;

teha häälikuanalüüsi, suhestada sõna häälikute ja tähtede arvu; määrata hääldamise vastavust/mittevastavust kirjutamisele;

panna sõnu tähestikjärjestusse;

kasutada tähestikku praktiliselt erinevates olukordades (raamatukogus, nimekirjade koostamine, kataloog);

vormistada õppeülesandeid õigesti;

kommenteerida õppeülesannete täitmist ja arutleda nende üle rühmas/paaris;

parandada oma kirjalikke töid;

lugeda tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;

kirjutada vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile ja vormistada seda korrektselt;

leida vajalikku teavet erinevatest allikatest, kasutada eale vastavaid ortoepia sõnaraamatuid.

3. Leksikoloogia ja fraseoloogia (6 tundi)

Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Tutvus seletus- ja etümoloogia sõnaraamatutega.

Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Homonüümid. Vene keele seletussõnastik.

Sünonüümid. Vene keele sünonüümide sõnastik.

Antonüümid. Vene keele antonüümide sõnastik.

Fraseologismid. Vene keele fraseologismide sõnastik.

Vanasõnad, kõnekäänud. Vene keele vanasõnade ja kõnekäändude sõnastik.

Põhimõisted: leksika, sõna leksikaalne tähendus, seletamine, ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad, sõna otsene ja ülekantud tähendus, sünonüümid, antonüümid, homonüümid, fraseologismid, vanasõnad, kõnekäänud, seletussõnastik, fraseoloogiasõnastik, vene keele antonüümide sõnastik, vene keele sünonüümide sõnastik, etümoloogiasõnastik, vanasõnade ja kõnekäändude seletussõnastikud, online sõnastik.

Õpilane teab:

põhimõisteid: leksika, leksikaalne tähendus, seletamine, ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad, sõna otsene ja ülekantud tähendus, homonüümid, sünonüümid, antonüümid, fraseologismid, vanasõna, kõnekäänud.

õpitud fraseologisme, vanasõnu, kõnekääne.

Õpilane oskab:

võrrelda sõna ja selle tähendust;

seletada sõnade, fraseologismide, vanasõnade ja kõnekäändude (ainekava raames) leksikaalset tähendust iseseisvalt ja sõnaraamatu abil;

määrata ja seletada sõna ühetähenduslikkust (ainekava raames);

eristada sõna otsest ja ülekantud tähendust;

eristada homonüüme (lihtsad juhud: соль 1 - соль 2, овсянка 1 – овсянка 2, ключ 1 – ключ 2 - ключ 3, коса 1 – коса 2 – коса 3, кран 1 – кран 2, очки 1 – очки 2, иголка 1 – иголка 2 jne);

eristada mõisteid „sõna otsene tähendus” „sõna üle kantud tähendus” ja „homonüümid”;

valida sünonüüme, antonüüme teiste sõnade reast;

rühmitada sünonüüme tähenduse alusel;

eristada termineid sünonüüm ja antonüüm; valida ühe sõna sünonüüme ja antonüüme;

rühmitada vanasõnu ja kõnekäände teemade alusel;

valida vanasõnu teksti juurde;

leida tekstist sünonüüme, antonüüme, homonüüme, otsese- ja ülekantud tähendusega sõnu, ühe- ja mitmetähenduslikuid sõnu, fraseologisme, vanasõnu ja kõnekäände; määrata antud sõnade tähendust konteksti abil;

valida sõnu, arvestades nende kommunikatiivset eesmärki;

tuua sünonüümide, homonüümide, antonüümide, ühe- ja mitmetähenduslikute, otsese- ja ülekantud tähendusega sõnade, fraseologismide, vanasõnade ja kõnekäändude näiteid; valida sünonüüme ja antonüüme sõnadele ja fraseologismile iseseisvalt; kasutada õpitud sünonüüme, antonüüme, homonüüme, ühe- ja mitmetähenduslikute, otsese- ja ülekantud tähendusega sõnu, fraseologisme, vanasõnu ja kõnekäände õigesti; koostada väiksemaid teemaakohaseid sõnastikke; kasutada mitmetähenduslikke sõnu, sünonüüme, antonüüme, homonüüme lausete moodustamisel; koostada teksti ja kirjutada kirjandit vanasõnade, kõnekäändude teemal; määrata teksti teema ja põhiideed; töötada eri tüüpi sõnaraamatutega: vene keele seletussõnastik, vene keele antonüümide sõnastik, vene keele sünonüümide sõnastik, fraseoloogiasõnastik (õpetaja juhendamisel), vanasõnade ja kõnekäändude seletussõnaraamat, etümoloogiasõnastik, ortograafiasõnastik; mõista oma sõnavara laiendamise vajadust; lugeda ja täita ülesandeid iseseisvalt; vormistada õppeülesandeid õigesti; kommenteerida õppeülesannete täitmist ja arutleda nende üle rühmas/paaris; parandada oma kirjalikke töid; lugeda tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist; kirjutada vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile ja vormistada seda korrektselt.

4. Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus (15 tund)

Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur. Samatüvelised sõnad. Kaashäälikute vaheldus sõna juures. Rasked sõnad.

Sõnamuutemorfeemid. Morfeemide liigid: juur. Samatüvelised sõnad. Kaashäälikute vaheldus sõna juures. Rasked sõnad.

Sõnamuutemorfeemid. Morfeemide liigid: muutelõpp. Sõna tüvi.

Sõnamoodustusmorfeemid. *Morfeemide liigid:* eesliide, sufiks. Sõnamoodustusviisid.

Sõnamoodustussõnastik; Täis- ja kaashäälikud eesliidetes: до-, по-, под- (подо-), про-, от- (ото-), о-, за-, на-, над-; об- (обо-), над-, под-; с- (со-), в- (во-), вы-, пере- jne. Eessõnad: в, во, с, о, об, от, за, на, над, по, под, про. Eessõnad ja eesliide.

Sõnamoodustusmorfeemid. Morfeemide liigid: sufiks. Sufiksile tähendus. Sõnaliikide muutmise sufiksile к-, -б-, -ость- (-есть-), -н- jne abil; Sõnad mitmete sufiksilega;

Sõna morfeemanalüüs.

Põhimõisted: samatüvelised sõnad, sõnavorm, täishäälikute vaheldumine; morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks; sufiksiste ja eesliidete tähendus; uute sõnade moodustamine, sõna morfeemanalüüs, sõnaskeem, sõnamoodustussõnastik.

Õpilane teab:

valdkonna põhimõisteid: tüvi, samatüvelised sõnad, muutelõpp, sõnavorm, muutelõpp, sõnapõhi, eesliide, sufiks, sõnavorm, sõnapõhi, eesliide, sõna kostis; teab morfeeme; juur, muutelõpp, eesliide, sufiks, sõnatüvi; sõnatüve, eesliite, sufiksi, muutelõpu leidmise viise; samatüveliste sõnade tunnuseid; mõistab ja nimetab, mis sõnast on moodustatud sõna; kaashäälikute к//ч, х//ш, г//ж//з, д//ж//жд jne vaheldumine sõnajuures; muutuvat sõnaosa, mis seostab sõnu lauses ja sõnaühendis; suudab seletada, mis on sõnavorm ja samatüvelised sõnad; mõistab muutelõpu ja eessõnade rolli sõnaühendis ja lauses; milliseid sõnaliike on vaja uute sõnade moodustamiseks; kuidas moodustuvad sõnad; eesliidete ja sufiksiste mõttetähendus; nimisõnade (-к-, -ик-, -чик- jne), omadussõnade (-н-, -ск-, -ов- jne), tegusõnade (-а-, -о-, -е-, -я-, -и-, -л-) põhilisi sufikseid; erinevate tähendusega sufikseid (augmentatiivne, pejoratiivne, hellitusliide jne); sufikseid, mis nimetavad inimest ja tema tegevusala, naissugu, linna, riigielanikku; sufiksid, mis nimetavad loomapoegi; õpitud muutumatud eesliited; kuidas eristada eesliidet ja eessõna; mõistab ortograafiaülesande lahendamise viisi; täishääliku „nõrka” positsiooni sõnajuures, eesliites, sufiksis, muutelõpus määramise algoritmi ja selle kontrollimise viise; mida tähendab mõiste „morfeemanalüüs” ja selle tegemise viisi; vene keele sõnamoodustussõnaraamatud.

Õpilane oskab:

eristada ja märgistada sõnaosi ning leida seoseid sõna koostise, leksikaalse tähenduse ja sõna õige kirja vahel; leida sõnatüve sugulas- ja mitte sugulassõnadest; leida ja moodustada sugulassõnu; leida ja valida sõnu vahelduvate kaashäälikutega sõnatüves, märgistada tüvesid vahelduvate kaashäälikutega sõnades;

ühildada sõnu lauses ja sõnaühendites, muuta nende lõppe;
muuta lause mõtet sõnade lõpu muutmise abil;
eristada sõnamoodustusviise;
eristada reast sõnu, mis on moodustatud prefiksaal, sufiksaal, prefiksaal-sufiksaal viisil;
moodustada uusi sõnu eesliidete ja sufiksitate abil;
nimetada õpitud eesliiteid ja tuua näiteid antud eesliidetega;
võrrelda, leida sarnasusi ja erinevusi eesliidete ja eessõnade vahel;
tunda eesliiteid ja eristada neid eessõnadest;
kirjutada sõnu õpitud eesliidete ja eessõnadega õigesti; eristada sõnade hääldamist ja kirjutamist, seletada ortogramme;
nimetada õpitud sufiksitate rühmi ja tuua näiteid õpitud sufiksiga;
kirjutada sõnu õpitud sufiksitatega õigesti, sh –ок, -ек, –ик, -ек sisihäälikute järel ning ortogramme seletades;
suhestada skeemi sõnaga;
teha sõnakoostise analüüsi, teha erinevate sõnade morfeemanalüüsi;
lugeda ja täita ülesandeid iseseisvalt;
vormistada õppeülesandeid õigesti;
kommenteerida õppeülesannete täitmist ja arutleda nende üle rühmas/paaris;
parandada oma kirjalikke töid;
lugeda tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;
kirjutada vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile ja vormistada seda korrektselt;
leida vajalikku teavet erinevatest allikatest ja kasutada eakohaseid sõnakoostise seletavaid sõnaraamatuid.

5. Morfoloogia (65 tundi)

Sõnaliigid, üldiseloostus.

Põhimõisted: morfoloogia, sõnaliigid, sidesõna ja eessõna sõnaliikide süsteemis; üldiseloostus.

Õpilane teab:

teemaga seotud põhimõisteid;

sõnaliike: nimisõna, omadussõna, asesõna, tegusõna;

nimisõna, omadussõna, asesõna, tegusõna üldtähendus;

mis küsimustele vastab nimisõna, omadussõna, asesõna, tegusõna;

kuidas määrata sõnaliike;

eessõna, sidesõna;

eessõna, sidesõna rolli lauses.

Õpilane oskab:

nimetada erinevaid sõnaliike;

tuua erinevate sõnaliikide näiteid;

lugeda ja täita ülesandeid iseseisvalt vastavalt juhendile;

mõista sõna üldtähendust;

mõista sõnade kuuluvust sõnaliikidesse;

täita ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda nimisõnu, asesõnu, omadussõnu, tegusõnu, eessõnu ja sidesõnu;

leida üleliigset sõna nimisõnade, omadussõnade, tegusõnade reast;

rühmitada sõnu üldtähenduse ja küsimuse alusel;

leida tekstist erinevaid sõnaliike;

valida 2-3 sünonüümi, antonüümi pakutud sõnaliikidele iseseisvalt ja sõnaraamatuid kasutades;

lugeda ja täita ülesandeid iseseisvalt;

vormistada grammatilisi ülesandeid õigesti;

kommenteerida õppeülesannete täitmist ja arutleda neid rühmas/paaris;

parandada oma kirjalikke töid;

lugeda tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;

kirjutada vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile ja vormistada seda korrektselt;

leida vajalikku teavet erinevatest allikatest ja kasutada eakohaseid sõnakoostise seletavaid sõnaraamatuid.

Nimisõna (25 tundi)

Nimisõna üldiseloostus. Üld- ja pärisnimed.

Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad.

Nimisõnade sugu.

Nimisõnade ainsus ja mitmus. Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis.

Nimisõnade käänamine.

Vene keele käänete süsteem.

Nimisõnade käändelõpud ainsuses ja mitmuses.

Nimisõna põhilised süntaktilised funktsioonid lauses ja sõnaühendis.

Nimisõnade morfoloogiline analüüs.

Põhimõisted: nimisõna, sõnaliik, nimisõna grammatilised tunnused, nimisõna püsivad ja muutuvad tunnused, üld- ja pärisnimedes, elusolenditel ning elututel esemetel ja nähtusi märkivad nimisõnad, muutumatud nimisõnad, nimisõnade sugu (nais, mees, kesk), nimisõnade käänamine (именительный, родительный, дательный, винительный, творительный, предложный), nimisõnade ainsus, mitmus, tugisõnad, nominatiiv, järgkäänded, käänamine, käändelõpud, rõhuline ja rõhutu sõnalõpp, süntaktiline roll lauses (lause pealiige – alus, kõrvalliige – täiend, määrus), nimisõna morfoloogiline analüüs.

Õpilane teab:

põhimõisteid „Nimisõna” teemal;

nimisõnade grammatilisi tunnuseid: eseme (kes/ mis see on?), Üld- ja pärisnimed, Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad, nimisõnade sugu (nais-, mees-, kesk-), ainsus, mitmus, käändkond;

nimisõna püsivaid: Üld- ja pärisnimed, Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad; sugu, kääne) ja muutuvaid: (arv, kääne) tunnuseid;

mida tähendavad üld- ja pärisnimed;

pärisnimede kirjutamisreegleid;

elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnu;

nimisõnade sugu (nais-, mees-, kesk-);

nimisõnade soolõppe;

kuidas määrata nimisõnade sugu, mis esinevad nominatiivis, järgkäänetes;

mida on vaja osata määrata nimisõnade soos;

et nimisõnad esinevad ainsuses ja mitmuses, sõnalõpp on ainsuse või mitmuse näitaja;

mõistab erinevust nimisõnade ja nimisõnade, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis vahel;

nimisõnu, mis ei esine ainsuses või mitmuses;

nimisõnade käänamise tunnuseid; 1, 2, ja 3 käände lõpusüsteem;

mõistab, et nimisõna nimetav on nominatiiv;

nimisõna nominatiivis ja järgkäänetes ning ainsuse ja mitmuse vormis käände määramise algoritmi;

tähe B sisihäälikute järel ja sõnalõpus kasutusreegleid (nimisõnades, mis esinevad 3 käändes);

mõistab, kuidas käänatakse nimisõna;

käänete nimetused ja küsimusi, eessõnade käänete kasutamist;

tunneb erinevusi käänete vahel;

nimisõna, mis esineb ainsuses ja mitmuses 1, 2, 3 käändes käändelõppe;
täishäälikute e-и, a-o valiku viise käändelõpus;
süntaktilist rolli lauses nominatiivis (lause pealiige – alus, kõrvalliige – täiend, määrus);
mõistab erinevusi pea- ja kõrvaliikme vahel;
nimisõna morfoloogiaanalüüsi tegemise korda skeemi toel;
nimisõnade kasutusnorme kirjas ja suuliselt.

Õpilane oskab:

nimetada nimisõnade grammatilisi tunnuseid;
leida nimisõnu erinevates käänetes teiste sõnaliikide hulgast ning tekstist;
täita ülesandeid, millises tuleb valikuliselt lugeda nimisõnu;
leida üleliigset sõna teiste nimisõnade reast;
tuua elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivaid nimisõnade näiteid;
kirjutada pärisnimesid õigesti;
rühmitada nimisõnu soo, arvu, käände ja teiste grammatiliste tunnuste alusel;
määrata nimisõna sugu küsimuste ja asesõnade abil, ühildada nimisõna teiste sõnadega;
kirjutada Ъ sisihäälikute järel ja sõnalõpus;
eristada nimisõnu, mis esinevad ainsuses, mitmuses, moodustada mitmuse vormi ainsusest ja vastupidi;
määrata nimisõnade arvu; nimetada nimisõnu, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis;
määrata käändetüüpi nominatiivis soo ja muutelõpu alusel;
määrata nimisõnade, mis esinevad mitmuse vormis või järgkäändes käändetüübi nominatiivi toel;
kirjutada 3 käändes nimisõnu Ъ sisihäälikute järel ja sõnalõpus;
leida vigu nimisõnade käändevormides;
suhetada kääned ja käändeküsimusi, eessõnu;
tegutseda järjekindlalt käände määramisel;
esitada küsimusi nimisõna kohta õigesti, määrata nimisõna kääned küsimuse ja eessõna alusel;
käänata pakutud nimisõna;
käänata nimisõnu ja märgistada käändelõppe;
tegutseda järjekindlalt, et nimisõnal määrata rõhuta lõpp;
jätta meelde neid sõnalõppe, mille kirjutamisel saab teha vigu;
määrata rõhuta sõnalõpp igas konkreetsetes sõnas;
kirjutada ainsuses ja mitmuses 1, 2, 3 käändes nimisõnade rõhutuid lõppe õigesti; kontrollida

sõnalõppu kirjutamist algoritmi järgi;

kirjutada nimisõnade raskemaid variante (mitmuses ja omastavas käändes) õigesti (апельсинов, бананов, помидоров, носков, чулок, килограммов, граммов);

määrata nimisõna rolli lauses;

teha nimisõna morfoloogilist analüüsi skeemi toel;

kasutada erinevaid nimisõnu kirjas ja suuliselt õigesti;

valida 2-3 sünonüümi, antonüümi pakutud nimisõnadele iseseisvalt ja sõnaraamatu abil; leida tekstist otseses või ülekantud tähendusega nimisõnu;

lugeda ja täita ülesandeid iseseisvalt;

vormistada grammatilisi ülesandeid õigesti;

kommenteerida õppeülesannete täitmist ja arutleda nende üle rühmas/paaris;

lugeda tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;

kirjutada vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile ja vormistada seda korrektselt.

leida vajalikku teavet erinevatest allikatest ja kasutada eakohaseid sõnakoostise seletavaid sõnaraamatuid; parandada oma kirjalikke töid.

Omadussõna (15 tundi)

Omadussõna üldiseloostus. Omadussõnad – sünonüümid, antonüümid. Omadussõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses.

Omadussõna sugu. Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis.

Omadussõna arv. Omadussõna ühildumine nimisõnaga arvus.

Omadussõna kääne. Omadussõna ühildumine nimisõnaga käändes.

Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis, arvus ja käändes. Omadussõna morfoloogiline analüüs.

Nais-, mees-, ja kesksoo omadussõna käändelõpud ainsuse vormis.

Naissoost omadussõna käändelõpud ainsuse vormis.

omadussõna käändelõpud mitmuse vormis.

Esmased teadmised omadussõna täis- ja lühivormide kohta.

Omadussõna. Omadussõna morfoloogiline analüüs.

Põhimõisted: omadussõna, sõnaliik, omadussõnad – sünonüümid/antonüümid; nimisõna süntaktiline roll lauses (kõrvalliige – määrus), sõltuv sõna sõnaühendis, muutuvad tunnused (kääne, arv, sugu), ühildumine, sugu (nais, mees, kesksugu), arv – ainsus/ mitmus, kääne, rühuline ja rühutu sõnalõpp, omadussõna täis- ja lühivorm, prossiivne omadussõna, omadussõna morfoloogiline analüüs.

Õpilane teab:

põhimõisteid „Omadussõna” teemal;
omadussõnadest kui sõnaliigest: omadussõnade leksikaalsest üldtähendusest, nende soost, arvust, lauses nimisõnast sõltuvusest;
omadussõnade morfoloogilisi tunnuseid: eseme (arv, sugu, kääne);
omadussõnade rolli meie kõnes;
omadussõnade ja nimisõnadest sõltuvust;
mis küsimustele vastavad nais-, mees-, kesksõost omadussõnad;
nais-, mees-, kesksõost omadussõnade sõnalõppe;
mis küsimustele vastavad omadussõnad ainsuses ja mitmuses;
mis on omadussõnade lõpud ainsuses ja mitmuse vormis;
kuidas määrata omadussõna sugu, arvu, käänat;
nais-, mees- ja kesksõost lõpud omadussõnade ainsuse ja mitmuse vormis;
omadussõna rõhutu lõpu kirjutamise algoritm;
mõistab, et meessoost omadussõna nimetavas käändes on nominatiiv;
omadussõna morfoloogiaanalüüsi tegemise korda skeemi toel;
omadussõnade kasutusnorme kõnes;
tunneb mõisteid omadussõnad, antonüümid ja sünonüümid.

Õpilane oskab:

tuua omadussõnade näiteid;
leida üleliigset sõna teiste nimisõnade reast;
leida tekstist, lausetest omadussõnu erinevas käändes teiste sõnaliikide hulgast;
leida lausest nimisõna ja tema juurde kuuluva omadussõna;
esitada küsimusi omadussõna kohta; seostada nimisõnu omadussõnadega;
määrata, mis nimisõnale kuulub omadussõna;
muuta omadussõnade arvu ja sugu;
kirjutada omadussõnade soolõppe õigesti;
määrata omadussõnade sugu (ainsuses), arvu, käänat, toetades nimisõnadega seosele ning nende grammatiliste tunnuste teadmistelega;
suudab seletada tegevuste järjekorda omadussõna soo, arvu ja käände määramisel;
käänata nais-, mees- ja kesksõost omadussõnu ja omadussõnaga seotud nimisõnu ainsuses ja mitmuses;
märgistada omadussõnade lõppe;

korrata tegevuste järjekorda omadussõna täisvormi rõhutu lõpu kirjutamiseks;
seletada omadussõna rõhutu lõpu õigekirja kontrolli reegleid;
rakendada omadussõna rõhutu käändelõpu kirjutamise reegleid;
kirjutada nais-, mees- ja kesksõost omadussõna täisvormi rõhutu käändelõpu ainsuses ja mitmuses õigesti õppetabelite toel ja õppetabelita;
ühilduva omadus- ja nimisõnu soos, arvus ja käändes;
teha omadussõna morfoloogilist analüüsi skeemi toel;
eristada omadussõna täis- ja lühivormi;
seletada omadussõna täis- ja lühivormi erinevusi;
esitada küsimusi nimisõnalt omadussõnade lühivormidele;
leida tekstist ja kasutada omadussõnade lühivorme;
valida 2-3 sünonüümi pakutud omadussõnale;
leida tekstist omadussõna ja omadussõna rolli lauses;
valida sõnu, arvestades suhtluseesmärki;
kasutada omadussõnu sihipäraselt kõne ilmekuse loomiseks.

Asesõna (5 tundi)

Asesõna üldiseloomustus. Asesõna sõnaliikide süsteemis.

Isikulised asesõnad.

Isiklikuste asesõnade käänamine (esmased teadmised) 3. käände isiklikuste asesõnade kasutusnormid.

Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis.

Põhimõisted: asesõna, sõnaliik, isikulised asesõnad (1.kääne: я, мы; 2. kääne ты, вы; 3. kääne: он, она, оно, они; arv (ansus: я, ты, он, она, оно, mitmus: мы, вы, они; sugu (mees- он, nais – она, kesk- оно; kääne, nominatiiv, järgkääne, süntaktiline roll lauses (lausepealiige – alus; kõrvalliige – täiend, sihitis, määrus), isikuste asesõnade morfoloogiline analüüs.

Õpilane teab:

Põhimõisteid teemal „Asesõna”;

asesõnast kui sõnaliigist;

mõistab asesõna rolli lauses ja tekstis;

1.,2.,3. käände asesõnu ainsuses ja mitmuses;

1., 2., 3. käände asesõnade eripärasusi;

kuidas määrata isikulise asesõna kääned;

nimetab isikuliste asesõnade kääned: я, мы, ты, вы, он, она, оно, они;

asesõnade eessõnadega kirjutamise reegleid;
kõnes asesõnade kasutusreegleid;
isikuliste asesõnade morfoloogilise analüüsi korda skeemi toel.

Õpilane oskab:

eristada asesõnu suulises ja kirjalikus kõnes;
laida isiklikke asesõnu teiste sõnaliikide hulgast ning tekstist, moodustada nominatiivi;
määrata asesõnade süntaktilist rolli tekstis; kasutada isikulisi asesõnu suulises ja kirjalikus kõnes;
loetleda 1., 2., ja 3. käände asesõnu ainsuses ja mitmuses;
määrata asesõnade kääned, arvu, sugu (3. käändes ainsuses), eristada asesõnu käände, arvu, soo alusel;
käänata isikuliste asesõnu ainsuses ja mitmuses;
loetleda ja tunda isikuliste asesõnade käändeid;
määrata isikuliste asesõnade nominatiivi käände vormi alusel;
kirjutada isikuliste asesõnade käändevormi õigesti; parandada grammatilisi puudusi tabelitoel;
kirjutada isikulisi asesõnu eessõnadega õigesti, leida vigu isikulisi asesõnu eessõnadega kirjutamisel;
teha isikuliste asesõnade morfoloogilist analüüsi skeemi toel.

Tegusõna (18 tundi)

Tegusõna. Tegusõna üldisloomustus. Tegusõnad-sünonüümid/ antonüümid. Tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid lauses.

Tegevusnimi (infinitiiv)

Tegusõna ajavormid.

Tegusõna ajavormid.

Tegusõnade ainsus ja mitmus.

Tegusõnade pööramine olevikus. Tegusõna isikulised vormid. Tegusõnade käänamine.

Tegusõnad minevikus. Tegusõnade pööramine minevikus.

Tegusõnad tulevikus. Tegusõna isikulised vormid. Tegusõnade pööramine tulevikus.

Tegusõna morfoloogiline analüüs.

2. käändes tegusõnade lõppude õigekiri.

Põhimõisted: tegusõna, sõnaliik, tegusõnad – sünonüümid/ antonüümid, tegusõnade otsene ja ülekantud tähendus; lauseliige (pealiige – öeldis), roll lauses – öeldis, lihtlaused (lause pealiikmed), laiendatud laused (lause pea- ja kõrvalliikmed); tegevusnimi (infinitiiv), küsimused (что делать? что сделать?), sufiks –ть-, -ти-, -чь-); tegusõnade ainsus ja mitmus; grammatilised tunnused, muutuvad grammatilised tunnused (arv, aeg, kääne, sugu); ainsuse vorm (ühe tegeja tegevused), mitmuse vorm (mitme tegijate tegevused), tegusõna ajavormid, tegusõna olevikus, minevikus (mineviku sufiks –л-); tegusõna isikulised vormid (minevikus ainsuses), nais-, mees-, kesksost tegusõna, tegusõna lõpud minevikus ainsuses (meessugu – lõppu ei ole, naissugu. – lõpp –а, kesksugu – lõpp –о), tegusõna tulevikus, tegusõna буду, tegusõna tulevik, 1., 2., 3. kääne, tegusõna isikulised vormid, tegusõna ühildumine asesõnaga, tegusõna käänamine, tegusõna pööramine, isikulised lõpud, käänata, pöörata, ortogramm, abisõna НЕ, tegusõna morfoloogiline analüüs.

Õpilane teab:

põhimõisted teemal „Тегусõна”;
määrab ja mõistab tegusõna rolli lauses;
tunneb mõisteid : sünonüümid, antonüümid, ülekantud tähendus;
infinitiivi tunnuseid;
infinitiivi määramise algoritmi;
et infinitiivis ч järel kirjutatakse ъ;
tähtsamate tegusõnade tunnustest;
teigusõnade käänamist koos nimisõnadega;
teigusõnade küsimusi olevikus, tulevikus;
teigusõnade pööramist minevikus (ainsuses);
2. käände tegusõnade lõpud on -ЕШЬ, -ИШЬ, sõnalõpus on ъ;
abisõna не teigusõnadega kirjumise reegleid (eitav tähendust);
teigusõna morfoloogilisi tunnuseid ja teigusõna morfoloogilise analüüsi korda skeemi toel.

Õpilane oskab:

esitada teigusõnale küsimusi, leiab teigusõnu teiste sõnaliikide hulgast lausest, tekstist;
tuua teigusõnade näited;
kasutada teigusõnu suulises ja kirjalikus kõnes õigesti;
kasutada teigusõnu vastavalt suhtlussituatsioonile;
graafiliselt märgistada öeldist lauses;

valida tegusõna sünonüümi/ antonüümi;
kasutada tegusõnu otseses ja ülekantud tähenduses;
nimetada tegusõnade grammatilisi tunnuseid;
esitada küsimusi ainsuses ja mitmuses tegusõnadele, määrata küsimuste abil tegusõna arvu;
märgata olevikku, tulevikku ja minevikku tegusõnades;
esitada küsimusi olevikus, tulevikus ja minevikus tegusõnadele;
eristada tegusõna ajavormi ja kasutada neid õigesti kirjas ja suuliselt ;
esitab küsimusi ainsuses ja mitmuses tegusõnadele, määrab küsimuste abil tegusõna arvu;
kasutada tegusõnu õiges ajavormis suuliselt ja kirjas;
leida tekstist tegusõnu olevikus, tulevikus ja minevikus;
seletada olevikus, tulevikus ja minevikus tegusõnade erinevusi;
moodustada olevikus, tulevikus ja minevikus tegusõnu;
pöörata tegusõnu;
rühmitada tegusõnu küsimuste, arvu, ja aja alusel;
leida infinitiivi teiste sõnade hulgast ja tekstist, esitada küsimust infinitiivile, märgistada infinitiivi sufikseid;
kirjutada tegusõnu sufiksiga –чь- õigesti;
moodustada infinitiivist vajalikku vormi tegusõna (olevikus, tulevikus, minevikus; ainsuses, mitmuses) ning kasutada tegusõna infinitiivis; märgistada eesliidet, lõppu ja sufiksi;
kasutada konkreetset tegusõna infinitiivis;
määrata tegusõna kääne ja arv tegusõnaga koos kasutava asesõna abil;
käänata tegusõnu, märgistada lõppe isikulises vormis;
kasutada tulevikus ja olevikus tegusõnade vajalikku vormi lauses;
moodustada tegusõna liht- ja liitvormi tulevikus;
kirjutada ainsuse 2. käände tegusõnade lõppe õigesti;
määrata mineviku vormis tegusõnu küsimuste ja sufiksi –л- alusel, märgistada tegusõnade lõppe ja sufiksi –л- õigesti;
pöörata tegusõnu minevikus;
kirjutada minevikus tegusõnade lõppe õigesti vastavalt soole ja arvule;
kirjutada «не» tegusõnadega õigesti, märgata vigu «не» kirjutamisel;
teha tegusõna morfoloogilist analüüsi skeemi toel.

Eessõna (1 tund)

Üldisloomustus. Eessõnade lahku kirjutamine.

Põhimõisted: eessõna, sõnaliik.

Õpilane teab:

et eessõna on sõnaliik;
kuidas eristada eessõna ja eesliidet;
eessõnade rolli lauses.

Õpilane oskab:

nimetada eessõnu;
leida eessõnu tekstist, eristada neid eesliidetest; eristada eessõnaga seotud nimisõna;
võrrelda eessõnu ja eesliiteid, leida sarnasusi ja erinevusi;
valida eessõnu lause mõtte edastamiseks;
kirjutada sõnu õpitud eessõnadega õigesti, parandada vigu, seletada ortogramme;
kommenteerida õppeülesannete täitmist, arutleda nende üle paaris/rühmas;
vormistada grammatilisi ülesandeid õigesti;
lugeda ja aru saada paber- ja digitaalsetest, skeemidest, tingmärkidest, diagrammidest;
parandada oma kirjalikke töid;
kirjutada ja vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile ja vormistada seda korrektselt.

6. Süntaks ja tekst (23 tundi)

Sõnaühend

Sõnaühend ja lause kui süntaksi põhiühik. Sõnaühendi põhisõna ja laiend.

Lause

Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused.

Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi.

Liht- ja laiendatud lause.

Lause kõrvalliikmed: täiend.

Lause kõrvalliikmed: sihitis

Lause kõrvalliikmed: määrus

Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid.

Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid.

Lihtlause süntaktiline analüüs.

Korduvad lauseliikmed.

Põhimõisted: sõna, sõnaühend, sõnaühendi põhisõna ja laiend, lihtlause, lause pealiikmed.

Lause grammatiline põhi, alus, öeldis, lause kõrvalliikmed: sihitis, määrus, täiend; lauseliigid

suhtluseesmärgi järgi – väit-, küsi-, hüüdlauseid; liht- ja laiendatud laused, loetelu intonatsioon, korduvad lauseliikmed, lause graafiline skeem, lause süntaktiline analüüs, lause iseloomustus.

Õpilane:

eristab foneetilist sõna ja lauset;

mõistab suulisi ja kirjalikke küsimusi; vastab küsimustele, kasutades liht- ja laiendatud lauseid.

Õpilane teab:

süntaktilisi mõisteid: sõnaühend, sõnaühend, sõnaühendi põhisõna ja laiend, lihtlause, lause pealiikmed. lause grammatiline põhi, alus, öeldis, lause kõrvalliikmed: sihitis, määrus, täiend; lauseliigid suhtluseesmärgi järgi – väit-, küsi-, käsklauseid, mittehüü- ja hüüdlauseid; ; liht- ja laiendatud laused, laiendada, korduvad lauseliikmed, lause iseloomustus;

sõnaühendi tähtsamad tunnused;

kuidas graafiliselt märgistatakse põhisõna ja sõnade seos sõnaühendis;

mõistab erinevusi sõnaühendi, sõna ja lause vahel;

lauseliikidest suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid; Lauseliikidest tundevärvingu järgi: mittehüü- ja hüüdlauseid, liht- ja laiendatud lausetest;

tunneb mittehüü- ja hüüdlause eripärasusi;

tunneb kirjavahemärkide funktsiooni;

sõnaühendi ja lause rolli;

pea- (alus, öeldis) ja kõrvalliikmete (täiend, sihitis, määrus) nimetusi;

et alus on nimisõna ja asesõna, öeldis on tegusõna, täiend on omadussõna, sihitis on nimisõna ja asesõna, määrus on nimisõna, mida nad tähendavad, (eseme, nimetavad eset, eseme tunnus, tegevus) ja mis küsimustele vastavad;

määruse liike (koha-, aja-, viisimäärus) ning mis küsimustele nad vastavad (kohamäärus- kus? kuhu? kust?; ajamäärus – millal?; viisimäärus - kuidas? mis viisil?);

täiendi, sihitise, määruse funktsioone lauses;

tegevuste järjekorda pealiikmete eristamiseks lauses ja sõnaühendites;

korduvate liikmete tunnuseid;

kuidas märgistatakse loetelu suuliselt ja kirjas;

lihtlause, pea- ja kõrvalliikmete, korduvate lauseliikmete graafiline märgistamine;

lihtlause süntaktiline analüüs skeemi toel.

Õpilane oskab:

eristada lauset sõnade grupist;

iseloomustada sõna, lauset, teksti õpitud materjali piires;

eristada sõnaühendit lausest, määrata põhisõna ja laiendit; esitada küsimust laiendile, näidata graafiliselt sõnade seost lauses;

määrata lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid, lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid;

määrata liht- ja laiendatud laused;

leida väit-, käsk- ja küsilauseid, mittehüüd- ja hüüdlauseid, liht- ja laiendatud lauseid;

määrata kirjavahemärkide rolli lauselõpus;

panna kirjavahemärke lauselõpus vastavalt lause suhtluseesmärgile;

koostada ja hääldada õigesti väit-, käsk- ja küsilauseid;

koostada lauseid pakutud sõnadest, piltide, skeemide ja õpikus antud ülesannete alusel ning kirjutada neid õigesti;

laiendada ja täpsustada pealiikmetega edastatud teavet;

leida lausest korduvaid liikmeid suuliselt ja kirjas;

lugeda korduvate liikmetega lauseid õigesti, loetelu intonatsiooni järgides;

asetada üldistavaid sõnu korduvate lauseliikmetega;

määrata lause pealiikmeid ja tunda sõnade seoseid lauses, näidata graafiliselt sõnade seoseid lauses;

moodustada ja kirjutada üht lauset mitmete korduvate liikmetega lausetest;

moodustada ja kirjutada lauset korduvate aluste, öeldiste, määruste, sihitistega;

seletada korduvate liikmetega lausete õigekirja, panna koma korduvate lauseliikmete vahel, märgata vigu korduvate lauseliikmetega lauses;

eristada laiendatud ja korduvate lauseliikmetega lauseid;

seostada sõnu lauses, koostada ja kasutada laiendatud lauseid kirjandi kirjutamisel, tööl deformeeritud tekstiga;

teha lihtlause süntaktilist analüüsi skeemi toel;

teha lihtlause süntaktilist analüüsi skeemi toel või õpetaja abil;

lugeda ja täita juhendeid iseseisvalt;

täita ülesandeid, millises tuleb valikuselt lugeda sõnu, lauseid;

vormistada grammatilisi ülesandeid õigesti;

kirjutada vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile;

kommenteerida õppeülesannete täitmist, arutleda neid rühmas/paaris;

lugeda ja aru saada paberil ja elektroonkandjatel olevatest skeemidest, tingmärkidest;

parandada oma kirjalikke töid.

Tekst (12 tundi)

Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Teksti pealkiri, põhiidee plaan. Lõik. Teksti ülesehitus.

Teksti tüüp: kirjeldus (inimeste, loomade, taimede, esemete kirjeldus). Teema, pealkiri, pihiiidee, teksti plaan. Lõik. Kirjeldusteksti ülesehitus.

Teksti tüüp: kirjeldus. Kunsti- ja teadusstiil kui raamatuliku stiili liik. Erineva stiili kirjeldustekstide võrdlemine.

Teksti tüüp: jutustav. Teema, pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik. Jutustava teksti ülesehitus.

Teksti tüüp: arutlus. Pealkiri, pihiiidee, teksti plaan. Lõik. Arutlusteksti ülesehitus.

Tekstide tüübid. Tekstide eristamine (jutustus, kirjeldus, arutlus).

Tekstide mitmekesisus: teadaanne, õnnesoov, kutse, juhend. Tekstide otsimine internetist.

Põhimõisted: tekst, plaan, idee, ühendavad sõnad, keelevahendid (võrdlemine, metafoor, epiteet); teksti osad: algus, põhiosa, lõpp; teksti tüübid: jutustus, kirjeldus, arutlus; tekstide tüübid: jutustust kirjeldus, arutlus; raamatuliku stiili liigid: kunsti – ja teadusstiil; väide, tõestus, kokkuvõte; ümberjutustus, kirjand; teksti liigid: teadaanne, kutse, õnnesoov, juhend, pöördumine, võtmesõnad, teksti plaan (tava, nimetav, plaan küsimustega).

Õpilane teab:

põhimõisted teemal „Tekst“;

teksti tunnused (teema, põhiidee, osade järgarvus, pealkiri); teksti ülesehitust (algus, põhiosa, lõpp), lihtsa plaani koostamise võtteid; teksti parandamise võtteid;

teksti tüübid (jutustus, kirjeldus, arutlus);

mis küsimusele vastab jutustav tekst (mida teeb?), kirjeldav tekst (missugune?), arutlustekst (miks?);

teab jutus-, kirjeldus-, arutlusteksti struktuuri; nendes tekstides kasutavaid seose- ja keelevahendeid;

raamatuliku stiili liike (kunsti – ja teadusstiil); kus kunsti – ja teadusstiile kasutatakse, kunsti – ja teadusstiile, süntaktilisi ja leksikaalseid omapärasusi;

tekstide mitmekesisus (teadaanne, õnnesoov, kutse, juhend) ja nende struktuuri;

kuidas luua teksti meelespea toel.

Õpilane oskab:

tunda teksti tunnuseid (teema, põhimõte, osade järgnevus, pealkiri); teksti ülesehitust

(sissejuhatus, põhiosa, kokkuvõte), lihtsa plaani koostamise võtteid, teksti paranduse võtteid;

mõista erinevusi lausete grupi ja teksti vahel; eristab teksti eraldi lausetest ja sõnadest;
seletada erinevusi teksti, lause ja sõna vahel praktilisel tasemel;
mõista ja määrata audioteksti teemat (millest?) ja põhimõtet (mille jaoks?) kuulmise põhjal;
jätta teksti sisu meelde ja täita põhilisi tekstülesandeid õpetaja korraldusel;
lugeda tekstiteadlikult, määrata teksti teemat, suhestada teksti ja pealkirja, valida pealkirja;
nimetada teksti osi;
jagada teksti osadeks, eristades algust, põhiosa, lõppu); määrata osade järgnevuse tekstis;
koostada teksti plaani (tava ja küsimusplaani);
töötada deformeeritud tekstiga;
kirjutada ümber trüki- ja käsikirjalist teksti kalligraafiliselt õigesti;
eristada jutustavaid-, kirjeldavaid-, arutlustekste; määrata teksti liiki keelevahendite toel;
tekstide tüüpe leida (kirjeldus, jutustus, arutus);
küsimustele vastata jutustava teksti (mida teeb?), kirjeldava teksti (missugune?), arutlusteksti (miks?) juures;
jutustava-, kirjeldava-, arutlusteksti struktuuri; nendes tekstides kasutavaid seose- ja keelevahendeid;
ümber jutustada eri stiilis ja žanris tekste ning neist aru saada;
eristada kunststiilis ja teadusstiilis kirjutatud teksti; määrata teksti stiili;
täita ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, katkendeid;
jutustada jutustus- või kirjeldusteksti ümber lühidalt või põhjalikult lihtsa plaani, märksõnade, küsimuste toel;
kirjutada ümberjutustust lihtsa plaani, küsimuste, võtmesõnade toel;
koostada jutus-, kirjeldus-, arutlustekste küsimuste, lihtsa plaani, märksõnade toel; valida materjali, panna materjali õigesse järjekorda (teksti struktuur ja kompositsioon sõltuvad põhiideest), valida vajalikke keelevahendeid (metafoore, epiteete, kasutada sobivaid tegusõnu, omadussõnu, nimisõnu), täiustada teksti, valida pealkirju vastavalt teemale ja kõne stiilile;
vormistada jutustavaid ja kirjeldavaid tekste korrektselt, alustades lõiku suurtähega;
hoida vestlust ülal oma elu sündmustest, loetud, nähtud teemal;
kirjeldada eset, nähtust, olukorda;
koostada teadannet, õnnesoovi, kutset, juhendit;
leida vajalikku teavet erinevatest allikatest; kasutada eakohaseid sõnaraamatuid;
lugeda ja täita juhendeid iseseisvalt;
täita ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, lauseid;
vormistada grammatilisi ülesandeid õigesti;

kirjutada vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile;
kommenteerida õppeülesannete täitmist, arutleda nenede üle rühmas/paaris;
lugeda ja aru saada paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
leida ja parandada olulise teabe maha jäänud vigu.

7. Õigekiri: ortograafia ja interpunktsioon (21 tundi)

Ortogrammi mõiste

Poolitamisreeglid.

Täishäälikute õigekiri sisihäälikute järel. ЧК, ЧН, НЧ, НЦ, ЦН õigekiri.

Väike ja suurtähe kasutamine. Suurtäht inimeste nimede, perekonnanimede, isanimede, loomanimede, muinasjutu tegelaste nimede, kohanimede, raamatute, perioodikaväljaannete nimetuste kirjutamisel.

Täishäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis.

Tähtede И ja Ы Ц järel õigekiri.

Kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis.

Kaas- ja täishäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis.

Tähtede Ъ ja Ь kasutamine.

3. käände nimisõnades Ъ kasutamine sisihäälikute järel;

Tähtede О ja Е õigekiri 1. ja 2. käände nimisõnades sisihäälikute ja Ц järel.

He tegusõnadega õigekiri.

Suurtäht lause alguses. Interpunktsioon: kirjavahemärgid lause lõpus.

Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul.

Põhimõisted: ortogramm, õigekiri, ortogramm juurmorfeemis, tugev ja nõrk positsioon, veaohlikud sõnad, kontroll ja kontrollitav sõna, rõhutatud täishäälikud, paarilised helilised ja helitud kaashäälikud, kaksikkonsonandid; ortogramm eesliites, sufiksis, muutelõpus, kirjavahemärgid (punkt, küsi, hüüumärk, mõttekriips), üksikud ja paarilised kirjavahemärgid, lause korduvad liigid, kahekõne, repliik.

Õpilane teab:

põhimõisteid teemal: „Õigekiri”;

sõnade poolitamisreegleid;

täishäälikute И, А, У tähtede Ж, Ш, Ч, Ц õigekirja;

täishäälikute õigekirja Ц järel;

ortogrammi „nõrga” positsiooni määramise algoritmi ning selle kontrollimise viise;

sõnu kaksikkonsonantidega juurmorfeemis;

Tähtede Ъ ja Ь kasutamist;
tähe Ь sisihäälikute järel kirjutamist (nimisõnades ja tegusõnades);
tähe Ь kasutamist sisihäälikute järel 3. käände nimisõnades;
не õigekirja tegusõnadega;
lause vormistamist kirjas;
kirjavahemärke väit-, küsi-, mitte hüüd- ja hüüdlause lõpus;
kirjavahemärke korduvate lauseliikmete puhul.

Õpilane oskab:

rühmitada sõnu õpitud ortogrammi alusel;
jagada sõnu silpideks poolitamise jaoks;
kirjutada suurtähte pärisnimedes;
kirjutada täishäälikuid И,А,У tähtede Ж, Ш, Ч, Щ järel; tunneb жи-ши, ча-ща, чу-щу
kirjutamisreegleid;
kirjutada sõnu ühenditega ЧК, ЧН, НЧ, НЩ, ЩН;
kirjutada täishäälikuid Ц järel;
märgata juurmorfeemi sarnasust kirjutamisel sugulassõnades;
kasutada termineid “tugev” ja „nõrk” positsioon, kontroll ja kontrollitav sõna õigekirja oskuse
kujundamisel: rõhutute täishäälikute, paariliste kaashäälikute, helitute täishäälikute
kirjutamisel sõna juurmorfeemis;
leida sõnast õpitud ortogrammi (rõhutatud täishäälikud, paarilised hääldamatud konsonandid);
valida algoritmi selle kontrollimiseks; valida kontrollisõna; seletada kaas- ja täishääliku
kirjutamist sõna juurmorfeemis);
kirjutada rõhutuid kaashäälikuid õigesti; leida vigu täishäälikute sõna juurmorfeemis
kirjutamisel;
kirjutada paarilisi kaashäälikuid sõna lõpus ja keskel õigesti; leida vigu paariliste kaashäälikute
kirjutamisel;
kirjutada sõnu hääldamatute konsonantidega sõna juurmorfeemis õigesti; leida vigu
hääldamatute konsonantide kirjutamisel;
kirjutada sõnu kaksikkonsonantidega juurmorfeemis õigesti;
eristada sõnu tähtedega Ь ja Ъ, kirjutada neid õigesti;
kirjutada sõnu Ь tähega sisihäälikute järel ja 3. käände nimisõnades õigesti;
leida sõna ortograafiasõnaraamatust; kirjutada õpitud sõnu õigesti;
kirjutada HE tegusõnadega;

panna koma korduvate lauseliikmete vahele;
seletada korduvate liikmetega lausete õigekirja, märgata vigu korduvate lauseliikmetega lauses;
kirjutada sõnu, lauseid ja lühikesi tekste õpitud ortogrammidega etteütlemise järgi korrektselt ja korralikult (55 – 65 sõna);
kirjutada kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti;
leida vajalikku teavet erinevatest allikatest; kasutada eakohaseid sõnaraamatuid;
lugeda ja täita juhendeid iseseisvalt;
täita ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, lauseid;
vormistada grammatilisi ülesandeid õigesti;
kirjutada vajalikku teavet vihikusse, päevikusse, tahvlile;
kommenteerida õppeülesannete täitmist, arutleda neid rühmas/paaris;
lugeda ja aru saada paber- ja digiskeemidest, tingmärkidest;
parandada oma kirjalikke töid.

8. Tekst. Kirjanduslik lugemine (70 tundi)

Tekstide mitmekesisus; mõistatus, vanasõna, kõnekäänd, eepos, muinasjutt, böliina, tõsilugu, jutustus, luuletus, näidend, populaarteadusartikkel ja nende iseärasused. Tekstide otsing internetist.

Algteadmised ilukirjandusteose ülesehitamisest, teksti põhimõtetest, tegelastest ja nende iseärasustest.

Ilukirjanduse keel. Keele kujukad ja ilmekad vahendid teoses.

Eri tüüpi ja žanris kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast, arvestades järgmisi teemasid:

Kirjandusliku lugemise temaatika 3. klassis:

Minu perekond

Mina ja mu pereliikmed.

Otsi sõpra ja hoia teda.

Õppida on alati kasulik.

Aastaajad.

Loodusimedest fantastikani.

Headusest, mis võidab kurjuse.

Aususest ja õiglusest.

Tõsiselt ja naljaga pooleks.

Töö raamatuga

Ettekujutused raamatu elementidest: kaas, köide, kaitseleht, tiitelleht, eessõna, sisukord, annotatsioon, viited ja illustratsioonid;

Kataloog. Raamatute otsimine raamatukogust kataloogi abil;

Ettekujutus tänapäevatest ajakirjandusest. Eesti ja vene ajakirjad ja ajalehed lastele ja (trükitud ja elektroonsed);

Vene ajakirjanduse ajaloost. Lasteajakirjad «Чиж» ja «Ёж».

Tähtsamad andmed lastekirjanduse klassikutest seoses õpitud teostega.

Vene, eesti, väliskirjanduse eri žanris valitud teosed (autorid: A. Puškin, S. Jessenin, A. Tolstoi, L. Tolstoi, A. Tšehhov, M. Prišvin, I. Sokolov-Mikitov, K. Paustovski, D. Mamin-Sibirjak, N. Nossov, V. Dragunski, K. Bulõtšov, A.H. Tammsaare, F. Tuglas, O. Luts, G. H. Andersen, S. Lagerljof, M. Tven ja teised).

Praktiline tutvus järgmiste mõistetega

Raamatu teatmeosa ja elemendid: kaas, köide, tiitelleht, eessõna, sisukord, leht, viide, illustratsioon. Kataloog.

Eepos, muinasjutt, böliina, tõsilugu, vanasõna, kõnekäänd, jutustus, luuletus, näidend, populaarteadusartikkel.

Proosa, poeesia. Luule- ja proosateos.

Tekst, teema, põhiidee, nimetus, teksti osad, teksti plaan, lõik, võtmesõnad, jutustus-, kirjeldustekst; täis-, mittetäistekst (klaster, võrdlev diagramm jne).

Kõnestiilid: kõnekeelne, kunsti-, raamatulik stiil (kunstistiil, teadusstiil).

Kõnevormid: dialoog ja monoloog. Diskussioon, arutelu, probleem.

Kirjanduse kujutusvahendid: epiteet, metafoor, isikustamine, võrdlemine).

Rollilugemine, intonatsioon (mittehüüd- ja hüüd-), dramatiseering.

Iseseisev lugemine.

Ümberjutustamine (lühi, detailne).

Autor, kirjanik, luuletaja, helilooja, kunstnik, illustreerija, helilooja, elulugu.

Autor, autor-jutustaja. Kirjandusteose tegelane, tegelane-jutustaja. Tegelase iseloom: eluviis, teod, portree, kõne, autori iseloomustus, kunstidetail. Maastiku roll tegelaste iseloomustamiseks.

Suuline rahvalooming (folkloor). Folkloori žanrid: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, kõnekäänd, böliina.

Rahvamuinasjutt, rahvamuinasjutu tunnused ja iseärasused. Rahvamuinasjutu žanrid: ime-, olu-, loomadest muinasjutt.

Muinasjutulised märgid: muinasjutu alg, lõpp, kolmekordsed kordused. Motiiv, süžee, teema, idee, põhimõte; tegelased (positiivsed, negatiivsed), abilised, neutraalsed tegelased,, tegelaste iseloomustus. Muinasjutu fraseoloogia (epiteet, vastandamine, püsiühendid, sõnade kordamine jne).

Imemuinasjutt. Imemuinasjutu tunnused: (imelised sündmused, tegelased, esemed).

Kangelasmuinasjutt kui suulise rahvaloomingu liik. Sangarmuinasjutu tunnused. Headuse ja kurjuse teemad. Sangarimuinasjutu tegelased – vägilased. Vägilase kirjanduslik kujund. Maali reproduktsioon.

Eepos, ülesehitus, tegelased, nende iseloom, eepose keel.

Autori muinasjutt (kunstimuinasjutt), luulemuinasjutt, kunsti jutustus-muinasjutt. Tõde ja väljamõeldis.

Pikem jutustus, pikema jutustuse ja jutu erinevused. Teose plaan: jutustuse peatükk, osa.

Pealkiri, peatükkide nimetused.

Kirjandusžanr – ulme/fantastika ja selle eripärasused, fantastikakirjanik, tegelased, fantastilised tegelased.

Jutt, jutu tunnused, tegelased, põhiidee. Olustik (maastik, kujundus). Kirjeldus. Tegelaste teod, nende põhjendused. Tegelaste tegudele hinnangu andmine. Tegelaste iseloom. Huumor.

Kunstjuttude keel, kunsti- ja teadusjuttude erinevused.

Luuletus (autori mõtted, meeleolu, intonatsioon, keele eripärasused). Rida, salm. Pausid (grammatilised, rütmilised; lühikesed, keskmised, pikemad), tempo (normaalne, kiire, aeglane), loogiline rõhk (nõrk ja tugev), rütm ja salm. Kirjeldamine luuletuses. Huumor luuletuses.

Näidend. Draamateose tunnused. Draamakirjanik, tegelased, roll.

Valm (õpetlik luuletus) ja selle eripärasused (süžee, tegelased, lavalisus, õpetlik sisu/moraal, ironia). Lööklauseid.

3. klassi lõpetaja:

kasutab sihipäraselt raamatu tiitellehte ja viiteid;

loeb ja saab aru teabetekstist ning hangib teavet tekstist;

teab nimetada lastekirjanikke ning oskab leida teavet autorist iseseisvalt;

loeb tekste selgelt, mõtestatult, ilmekalt, vigadeta ja õige intonatsiooniga ning arvestades vene kirjakeele hääldusnorme; oskab teha tekstimärgistust (leida autori, tegelaste sõnu ning sõnu, mis määravad tegelaste repliikide intonatsiooni);

eristab kõneforme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, artlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt, böliina, mõistatus, vanasõna, kõnekäänd, fantastika, näidend ja teised);

loeb ja kuulab mõtestatult eri tüüpi tekste;

eristab stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste;

määrab teksti žanri, selle eripärasuse;

orienteerub mahulistes tekstides;

määrab audioteksti ja trükiteksti teema ja peamise mõtte;

mõistab suulisi ja kirjalikke küsimusi ning vastab nendele, kasutades kõnes ja kirjas sobivaid lühivastuseid ning terviklauseid;

koostab suulisi ja kirjalikke küsimusi loetud teksti põhjal;

eristab teose pea- ja kõrval tegelasi;

iseloomustab tegelast tema tegude alusel ning annab hinnanguid teose tegelastele ja sündmustele;

diskuteerib loetu üle, sõnastab oma tundeid, elamusi, avaldab oma arvamust; sõnastab argumenteeritud arvamusi loetud teksti kohta;

määrab autori suhtumise sündmusesse;

jätab meelde loetud teksti sisu ning täidab õpetaja korraldusel tekstipõhiseid ülesandeid;

täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;

tunneb kirjanduse väljenduslikke vahendeid: epiteet, metafoor, isikustamine; võrdlemine;

kasutab neid oma tekstide loomiseks;

taastab deformeeritud tekste (jagab teksti lauseteks, lõikudeks; koostab seotud teksti pakutud lõikudest, lausetest, täidab lünki);

loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;

koostab tekste (klaster, ringdiagrammid jne);

loeb iseseisvalt ülesandeid ja juhendeid ning täidab neid;

kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt; oskab parandada oma kirjalikke töid;

kommenteerib õppeülesannete täitmist, arutleb nende üle rühmas/paaris;

koostab lihtsa plaani loetud teksti kohta;

jutustab teksti ümber detailselt või lühidalt lihtsa plaani järgi, küsimustele vastates ja märksõnadele toetudes;

arendab vestlust igapäevaelus juhtunu, loetu ja nähtu kohta, teab ja järgib kahekõne pidamise reegleid, oskab võrrelda kõnet, mis vastab/ ei vasta suhtlusnormidele;

iseloomustab tegelast plaani toel, leiab tekstist iseloomustavat materjali;

koostab jutu etteantud alguse, lõpu, märksõnade (sõnaühendite) toel;

koostab ning kirjutab lihtsaid jutustavaid (endast, oma huvidest, hobidest, lähiümbruses toimuvast) ja kirjeldavaid (eseme, nähtuse, olukorra kirjeldamine) tekste, ning arutlustekste raamatu kohta (lühike arvustus, arutus teksti valiku kohta); valib vastava leksikaalse materjali;

leiab ja parandab tähtsamaid vahele jäetud sõnadega seotuid vigu; redigeerib lihtsamaid tekste; suudab leida asjakohast teavet erinevatest allikatest ja kasutab eakohaseid sõnaraamatuid(ka e-sõnaraamatid);

loeb peast luule- ja proosatekste, kasutades vastavat intonatsiooni, tooni, tempot, rõhku.

Hindamine 3. klassis

Õpitulemused on kindlaks määratud kooliastmeti kahel tasemel: üldised õpitulemused ja õppevaldkondade õpitulemused.

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Hindamisel on võimalik arvestada ka õpilase individuaalseid iseärasusi. Sel juhul hinne väljendab õpilase individuaalset edasijõudmist õppekavas ettenähtud oskuste ja vilumuste omandamisel.

Õpitulemuste hindamisel lähtutakse kooli õppekava põhimõtetest.

Hoiakutele (nt huvitatus, tähtsuse mõistmine, väärtustamine, vajaduste arvestamine, kokkulepitud reeglite järgimine) antakse hinnanguid.

Hindamise kriteeriumid on toodud kooli õppekavas.

Vene keele õppimise tulemusi kokkuvõtva hindamise vormiks võib olla kompleksne töö.

I kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist ja vabalugemist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja kirjalikku tekstiloomet.

Loovtööde hindamisel võib ergutada õpilast lisahindega tema töö esteetilise aspekti eest.

Kolmanda klassi õpilastele hinnangute andmisel kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtlikku hindamist. Kokkuvõtlikuks hindamiseks kasutatakse numbrilisi hinnanguid.

Kujundav hindamine 3 .klassis

Vene keele tundides kasutatakse kujundavat hindamist.

Kujundav hindamine on esitatud erinevates vormides:

1) Õpetaja hindamistegevus.

Kujundava hindamise dokumentatsiooni pidamine:

jälgimislehed,

individuaalsed edasijõudmislehed,

diagnoosikaardid;

õpilase portfoolio ja teised.

2) Õpilaste enesehindamine õpetajaga pakutud skaalade ja põhimõtete põhjal (enesekontroll ja enesehinnang).

eri tüüpe kodutööde enesehindamine

eri tüüpi klassitööde enesehindamine

paaris/rühmas töö enesehindamine

õpitud teemadel kontrollitööde tulemuste enesehindamine

enesehindamine õppeperioodi tulemuste alusel ja teised vormid

3) Õpilaste vastastikune hindamistegevus (vastastikune kontroll, eri liiki klassitööde ja kodutööde vastastikune hindamine).

Vastastikusel hindamisel ja enesehindamisel on võimalik kasutada teadmiste omandamise kontrolli erinevaid vorme:

4) sümbolid;

5) ülesannete täitmise tulemuste tabel;

6) mini ülevaade (tunni lõpus);

7) enesehindamise ja enesekontrolli lehed (täidetakse teema/valdkonna õppimise lõpus, veerandi, aasta lõpus ja teised.

3. klassi õpilaste õppetulemuste hindamisnormid ja kriteeriumid vene keeles.

Lugemine

Lugemistehnika, loetud teksti sisu arusaamine. Luuletuse ilmekas lugemine.

Hinne "5":

õpilane saab aru loetud teksti sisust aru, loeb õigesti, sõnade kaupa, lugemistempo – umbes 60 sõna minutis (esimene poolaasta), umbes 75 sõna (teine poolaasta);

loeb ilmekalt, järgib loogilist rõhku ja pause;

jagab teksti osadeks iseseisvalt, saab aru tähtsamast;
edastab loetud sisu, koostab lauseid grammatiliselt õigesti;
saab aru sõnade tähendusest kontekstis;
leiab tekstist tegelaste iseloomustuseks ja looduse kirjelduseks sõnu ja väljendeid iseseisvalt;
teab luuletuse teksti hästi ja loeb seda peast ilmekalt.

Hinne "4":

õpilane saab aru loetud teksti sisust aru, loeb õigesti sõnade kaupa (raskemaid sõnu – silpide kaupa);
lugemistempo – 55 - 60 sõna minutis (esimene poolaasta), 70 - 75 sõna (teine poolaasta);
lugemisel teeb 1-2 viga (sõnade kordamine, sõnade vahetamine jne), õiget intonatsiooni sõna lõpus jälgides;
teeb 1-2 viga loetud edastamisel, teksti osadeks jagamisel, episoodide leidmisel;
saab aru teksti sisust õigesti, on üksikuid kõneebatäpsusi, teab peast luuletust, lugemisel teeb üksikuid vigu, parandab neid ise.

Hinne "3":

loeb mõni sõnu silphaaval, lugemistempo – 50-54 sõna minutis (esimene poolaasta), 65-69 sõna (teine poolaasta);
teeb 3-5 viga;
edastab loetud teksti sisu järjekindlalt, eristab põhimõtet;
jagab teksti osadeks õpetaja abil;
teab luuletust peast kuid selle lugemisel on ebatäpsustusi.

Hinne "2":

õpilane loeb monotoonselt silphaaval, lugemistempo vähem kui 50 sõna (esimene poolaasta) ja vähem kui 65 sõna (teine poolaasta);
teeb umbes 6 viga, ei saa loetud teksti sisust aru, ei oska määrata põhiideed, jagada teksti osadeks lisaküsimuste abil;
ei vasta õpetaja küsimustele;
edastab loetud teksti osaliselt;
loeb teksti peast osaliselt;

Hinne "1":

ei oska lugeda ladusalt, ei saa loetud teksti sisust aru;
ei saa lugeda teksti peast, ei oska töötada tekstiga.

Eelnevalt ettevalmistatud teksti lugemine

Eelnevalt ettevalmistatud teksti lugemistempo on 20-30 sõna rohkem võrreldes tundmatu teksti lugemisega.

Hinne "5":

õpilane loeb ladusalt eri žanris tekste;
tajub teksti sisu;
oskab määrata teksti tüüpi, žanri, leida tõendeid;
oskab jagada teksti struktuuriliselt tähtsateks osadeks.

Hinne "4":

loeb ladusalt, kuid vähem ilmekalt;
saab aru tähtsamast teksti sisust;
oskab määrata teksti tüüpi, žanri, kuid alati ei leia tõendeid;
tunneb raskusi teksti jagamisel struktuuriliselt tähtsateks osadeks.

Hinne "3":

loeb konarlikult, ilmetult;
saab üldjoontes tekstist aru;
ei oska määrata teksti tüüpi ja žanri;
ei jaga alati teksti struktuuriliselt tähtsateks osadeks;

Hinne "2":

loeb aeglaselt, ei järgi intonatsiooni norme;
saab tekstist aru halvasti;
ei saa määrata teksti tüüpi ja žanri;
ei oska jagada teksti struktuuriliselt tähtsateks osadeks;

Hinne "1":

loeb suurte raskustega;
ei saa loetust aru;
ei tunne teksti stiili, mõisteid „kõnetüüp” ja „kõnestiil”;
ei pööra tähelepanu teksti struktuurile.

Luuletuse ilmekas lugemine

Luuletuse ilmeka lugemise hindamisel võetakse aluseks:

1. Sõnade loogiline rõhutamine.
2. Pauside tegemine.
3. Tempo õige valik.
4. Vajaliku intonatsiooni jälgimine.

5. Vigadeta lugemine.

Hinne «5» - kõik nõuded on täidetud.

Hinne «4» - 1-2 nõuet on jäänud täitmata.

Hinne«3» - 3 nõuetes on tehtud vigu;

Hinne «2» - rohkem kui 3 nõuetes on tehtud vigu.

Rollilugemine

Nõuded rollilugemisele:

1. Oma sõnade õigeaegne lugemine.

2. Sobiva intonatsiooni valimine.

3. Vigadeta lugemine.

4. Ilmekas lugemine.

Hinne «5» - kõik nõuded on täidetud.

Hinne «4» - 1 nõue on jäänud täitmata.

Hinne «3» - 2 nõuetes on tehtud vigu.

Hinne «2» - 3 nõuetes on tehtud vigu.

Kirjutamine

Kirjutamise maht vene keele tundides 3. klassis

	Tunnis	Kontrolletteütlus
1 - poolaasta	45 - 50 sõna	35 - 55 sõna
2 - poolaasta	55 - 60 sõna	60 - 65 sõna

Kuulmisetteütlus

Orienteeriv sõnade arv lausetes

September	4-5 sõna
Oktoober	5 sõna
November	5-6 sõna
Detsember	6-7 sõna
Jaanuar	7 sõna

Veebruar	7 sõna
Märts	7-8 sõna
Aprill	7-8 sõna
Mai	7-8 sõna

Kontrolltööde liigid: etteütlus (sõnaraamatu-, tekstitöö), grammatiline ülesanne, kontroll ära kirjutamine, test).

Etteütlus.

Etteütlus on vahend õpilaste õigekirja ja interpunktsioonioskuste ja vilumuste kontrollimiseks. Hinne „5”- töös ei ole interpunktsiooni- ja ortograafiavigu. 1 puudus peetakse võimalikuks: kirjavahemärgi puudumine sõna lõpus, kui järgmine lause algab suurtähega. Töö on kirjutatud korralikult, vastavalt kalligraafia nõudmistele.

Hinne „4”- töös mitte rohkem kui 2 viga ja 1 parandus. Töö on korralik, kuid on olemas kalligraafilised puudused.

Hinne „3”- töös on 3-5 ortograafia viga. Töö on tehtud hooletult.

Hinne „2”- töös on üle 5 ortograafiavea, töö on korratu.

Hinne „1”- töös on üle 8 ortograafiavea.

Etteütluse juures arvestatakse veaks:

ortograafiareeglite rikkumine sõnade kirjutamisel;
tähtede vahele jätmine ja vahetamine sõnades;
sõnade vahetus;
kirjavahemärkide puudumine (antud klassi kava piires);
sõnade vale kirjutamine

Tööde hindamisel ei arvestata veaks:

vead veel õppimata interpunktsiooni- ja ortograafiareeglite osas;
ühekorriline punkti vahele jätmine lause lõpus, kui järgmise lause esimene sõna on kirjutatud suurtähega;
ühekorriline sõna vahetus (kui mõtet ei moonutata);
ühes sõnas korduvad tähed (näiteks «школа»);
lõpuni kirjutamata sõna;

kaks korda kirjutatud sõna.

Üheks veaks arvestatakse:

kaks parandust;

kaks punktsiooniviga;

ühes sõnas korduvad vead.

Mitte tõsiseks veaks arvestatakse:

ühes sõnas korduvad tähed;

lõpuni kirjutamata sõna;

sõna poolitamine (sõna esimene osa on kirjutatud ühel real aga teine osa puudub);

kaks korda lauses kirjutatud sõna.

Grammatilised ja testiülesanded

Grammatiline analüüs on õpilastega õpitud grammatiliste reeglite arusaamise, lausete ja sõnade lihtsama analüüsi tegemise oskuse kontroll.

Hinne „5” – kui õpilane sooritas õigesti 9/10 ülesannet.

Hinne „4” – kui õpilane sooritas õigesti 3/4 ülesannet.

Hinne „3” – kui õpilane sooritas õigesti 1/2 ülesannet.

Hinne „2” – kui õpilane ei sooritanud õigesti enamikku grammatilisi ülesandeid.

Hinne „1” – kui õpilane ei sooritanud ainukestki ülesannet.

Testiülesanded – dünaamiline kontrollimise vorm, mille eesmärgiks on välja selgitada, kuidas õpilane oskab kasutada oma teadmisi ebastandardsetes õppeolukordades.

Testi ülesannete hindamisel juhindutakse järgmistest protsendiskaalast:

90 - 100% - hinne „5”

75 - 89% - hinne „4”

50 - 74% - hinne „3”

25 - 49% - hinne „2”

0 - 24% - hinne „1”

Kontrollkirjutamine

Kontrollkirjutamine - ortograafiliste ja interpunktsioonireeglite omandamise, oskuste ja vilumuste kujundamise kontroll. Kontrollitakse ka trükiteksti ümberkirjutamise oskust, ortogrammide, lausepiiri leidmise, teksti osadeks jagamise, tekstiosa ära kirja oskusi jne.

Tekstide maht ärakirjutamiseks 3. klassis:

I poolaasta – 55 - 60 sõna

II poolaasta – 65 – 70 sõna

Hinne „5”

kui töö on veatu, parandused puuduvad;

Töö on kirjutatud korralikult, vastavalt kalligraafia nõudmistele.

Hinne „4”

Töös on 1 viga ja 1 parandus.

Hinne „3”

Töös on 2 viga ja 1 parandus.

Hinne „2”

Töös on 3 viga ja 1-2 parandust.

Hinne „1”

Vigu on rohkem hinnangu „puudulik” panemiseks.

Ärakiirja vahele jäänud ortogrammide vastavad etteütlu hindamise normidele.

Sõnavara- ja terminoloogiaetteütlu.

Sõnavara ja terminoloogia etteütlu on seotud õpitud ortogrammidega, ebareeglipäraselt kirjutatavate sõnade kirjutamisega, neid tuleb meelde jätta.

Sõnavaraetteütlu maht kolmandas klassis on 12 – 15 sõna.

Hinne „5”:

Töös ei ole viga ja parandusi;

Töö on kirjutatud korralikult; vastavalt kalligraafiareeglitele.

Hinne „4”:

Töös on 1 viga ja 1 parandus

Hinne „3”:

Töös on 2 viga ja 1 parandus.

Hinne „2” :

Töös on 3 viga ja 1-2 parandust.

Hinne „1” :

Vigu on rohkem hinnangu „puudulik” panemiseks.

Ümberjutustused

Ümberjutustused I kooliastmes kasutatakse õppetöödena (kontrollümberjutustused viiakse läbi alates II kooliastmest), seepärast mitterahuldavat hinnangut ei panda ning klassipäevikusse ei kanta. Tehtud töö analüüsimise kokkuvõtteks antakse suuline hinnang, mis kajastab töö positiivseid ja negatiivseid külgi ning vigade ja puudutuste kõrvaldamise viise.

Ümberjutustamise abil kontrollitakse: kirjakõne kujundamist, teksti arusaamise ja edasiandmise (ilma tähtsate momentide vahele jätmiseta) oskuse arendamist, kirjaliku ümberjutustuse vormistamise oskust (emakeele reegleid jälgides). Ümberjutustusele antakse aega mitte vähem kui 1 tund.

Kolmandas klassis õpilased kirjutavad ümberjutustusi:

valmisplaani ja märksõnade toel (ilma märksõnadeta);

lihtsa kollektiivselt koostatud plaani ja märksõnade toel (ilma märksõnadeta);

deformeeritud plaani ja märksõnade toel (ilma märksõnadeta);

iseseisvalt koostatud plaani ja märksõnade toel (ilma märksõnadeta);

Ümberjutustuste liigid 3. klassis

1) mahu järgi:

tekstilähedane (põhjalik).

lühiumberjutustus.

2) sisu järgi:

täistekst,

lisaülesandega

valikümberjutustus.

3) struktuuri järgi:

jutustus;

kirjeldus;

arutlus

4) vormi järgi:

nägemis-/ tahvlilt ära kirja

kuulmisümberjutustus/ etteütlemise järgi

Tekstide maht ümberjutustusteks: 60-80 sõna.

I trimester – 60 – 70 sõna

II trimester – 70 – 75 sõna

III trimester – 75 – 80 sõna

Kirjand

Kirjandeid I kooliastmes kasutatakse õppetöödena, seepärast mitterahuldavat hinnangut ei anta, klassipäevikusse kanta. Tehtud töö analüüsimise kokkuvõttes antakse suuline hinnang, mis kajastab töö positiivseid ja negatiivseid jooni ning vigade ja puudutuste kõrvaldamise viise.

Kirjandite liigid 3.klassis

1) allikate järgi:

Kirjandid õpilaste kogemuse alusel (vaatlemise alusel) – kirjandid õpilastega nähtust ja kuuldust:

- tugisõnade toel,
- teksti laiendamisega,
- jutujätk,
- grammatilise ülesandega,
- jutustajaga juhtunust,
- nähtust,
- naljakast käitumisest;

analoogia põhjal (analoogiline jutustus) – sisuks on õpilaste seas tuntud juhtum;

raamatu, etenduse, filmi põhjal või õpetaja jutustuse põhjal ning elementaarne loetud raamatu arvustus;

pildi või pildisarja toel – õpilaste kujutlusvõime alusel:

- pildi süžee ümberjutustamine,
- looduse kirjeldamine,
- pilt kui kirjandi episood,
- grammatilise ülesandega.

Kirjand, milles kasutatakse materjale erinevatest allikatest:

- kirjand, milles on ühendatud õpilase vaatlused ja raamatutest või teistest allikatest hangitud teadmised;
- kirjand oma kogemuse ja vaatlemise alusel.

2) iseseisvuse taseme alusel, kirjutamiseks ettevalmistamise meetodite alusel:

- kollektiivsed kirjandid ühele teemale, mis vajavad suurel määral terve klassi osalemist.
- individuaalsed iseseisvad kirjandid.

Kirjandite kirjutamine:

- valmisplaani võtmesõnade toel (ilma võtmesõnadeta),
- kollektiivselt koostatud plaani ja võtmesõnade toel (ilma võtmesõnadeta),
- deformeeritud plaani ja võtmesõnade toel (ilma võtmesõnadeta),
- iseseisvalt koostatud plaani ja võtmesõnade toel (ilma võtmesõnadeta).

3) struktuuri alusel:

jutustav kirjand,

kirjeldav kirjand (eseme, looma, välimuse, tegevuste, interjööri, koha, aastaaja, pildi kirjeldamine),

arutluskirjand,

kiri

4) kirjutamise koha alusel:

klassikirjand

kodukirjand.

Kirjandi teksti maht: 50-60 sõna (10-12 lauset).

Rääkimine

Luule- ja lühikese proosateksti peast lugemine

Hinne «5» - teab hästi ja loeb luule-, proosateksti peast, loeb ilmekalt

Hinne «4» - teab teksti peast, kuid lugemisel vahetab sõnu, parandab vigu ise.

Hinne «3» - loeb peast, kuid tekst ei ole piisavalt omandatud.

Hinne «2» - lugemisel rikub järgnevust, esitab teksti osaliselt.

Ümberjutustus

Hinne «5» - jutustab ümber loetud teost või teose osa iseseisvalt, järjekindlalt (tekstilähedaselt või plaani toel); vastab küsimusele õigesti, seletab küsimusele vastust vastavate katkendite lugemisega.

Hinne «4» - teeb 1-2 viga, ebatäpsustust, parandab neid ise.

Hinne «3» - jutustab teksti ümber õpetaja küsimuste abil, ei oska edastada järjekindlalt loetud teksti sisu; teeb kõnevigu.

Hinne «2» - ei oska edastada loetud teksti sisu.

Suulised ülesanded

Keeleteadmiste hindamisel võetakse aluseks:

vastuse õigsuse terviklikkuse arvestamine;
lingvistiliste faktide ja nähtuste mõistmise aste;
kõne vormistamise korrektsus.

Hinne «5»:

õpilane edastab grammatilist materjali täielikult, sõnastab keelemõisteid õigesti (teab mõisteid ja reegleid);
seletab oma arvamusi, toob näiteid ja seletab neid (väljendab materjali mõistmist);
edastab materjali järjekindlalt;
jälgib kirjakeele norme.

Hinne «4»

õpilase vastus vastab eelnimetatud (hinne „5”) nõudmistele, kuid õpilane teeb järjestuse ja keelevormistamise üksikuid eksimusi.

Hinne «3» - õpilane teab ja mõistab õpitud teemat, kuid:

esitab materjali osaliselt, teeb eksimusi mõistete määramisel ja reeglite sõnastamisel;
ei oska seletada oma arvamusi ja tuua näiteid;
ei esita materjali järjekindlalt, teeb keelevormistamise vigu.

Hinne «2»

õpilane ei tea õpitud materjali suuremas osas, ei tea mõisteid, reegleid, esitab materjali segamini.

Hinne «1»

õpilane ei tea, ei mõista materjali.

Rääkimine. Kuulamine. Lugemine. Kirjutamine.

Hinne «5»:

õpilane väljendab oma arvamust, kaalukalt, korrektselt;
edastab loetut, nähtut vastavalt püstitatud eesmärgile;
esitab oma kõnet korrektselt, ilmekalt vastavalt püstitatud kommunikatiivsele eesmärgile,
kasutab keelevahendeid adekvaatselt.

Hinne «4»:

põhjustab oma arvamust, kuid mitte piisavalt kaalukalt;
edastab loetut, kuuldut, kuid ei arvesta püstitatud eesmäärke piisaval määral.

Hinne «3»:

õpilane põhjustab oma arvamust, nõusolekut pealiskaudselt;
mõistab loetut, kuuldut ja edastab seda, kuid arvestab püstitatud eesmäärke osaliselt;

esitab oma kõnet, kuid ei ole piisavalt loogiline ja kaalukas; teeb keelevigu.

Hinne «2»:

õpilasel on väga raske oma arvamust põhjendada;

mõistab loetut ja kuuldut, väljendab oma arvamust ühe sõnaga, ei arvesta püstitatud eesmärki;

esitab oma kõnet kaalutlemata, ebaloogiliselt, teeb jämedaid kõnevigu.

Hinne «1»:

õpilane ei põhjenda oma arvamust;

ei mõista loetut, kuuldut;

ei oska vormistada oma kõnet.

2.3. Vene keel vene õppekeelega klassis

2.3.1. Vene keele õppe- ja kasvatuseesmärgid

Vene keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tajub keeleoskust teadmiste omandamise alusena ja oma identiteedi olulise osana;
- 2) omandab põhiteadmised keelest ning oskab neid igapäevaelus ja õppetöös kasutada, järgides vene kirjakeele norme;
- 3) oskab oma arvamusi põhjendada ning suuliste ja kirjalike tekstide alusel iseseisvalt järeldusi teha;
- 4) mõistab keele tähtsust eneseväljendus- ja suhtlusvahendina, arendab keeleoskust, arvestades suhtlusolukorda ja -eesmärki;
- 5) loeb ja kuulab mõtestatult eri tüüpi tekste ning koostab neid suuliselt ja kirjalikult;
- 6) kasutab oma kirjakeeleoskuse täiendamiseks sõna- ja käsiraamatuid ning internetiallikaid;
- 7) õpib asjakohaselt kasutama erinevaid suhtluskanaleid, arendab oskust leida, kriitiliselt hinnata ning sihipäraselt kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 8) mõistab vene keele olulisust vene kultuuri kandja ja suhtlusvahendina ning suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keelde ja kultuuri

2.3.2. Õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel.

Vene keele hea valdamine on vene õppekeelega klassis eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmistele ja oskustele, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi.

1.-4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmäärke. Alates 5. klassist on vene keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keekekasutuse ja kirjutamise oskust.

1.-4. klassis keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldust arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keekekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on lugemisharjumuse kujunemine, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

II kooliastmes on eesmärk arendada õpilase lugemis- ja kirjutamisoskust, eneseväljendus- ja suhtlusoskust, selleks et edukalt sotsialiseeruda.

Suulise ja kirjaliku suhtluse juures saavutatakse just praktilised oskused, mis loovad õpioskuste arenguks olulise baasi. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele kasutusvaldkonda.

Teksti vastuvõtt on aluseks õpioskustele, mistõttu on oluline sobiva lugemisviisi valimine ja õppija kui lugeja arengu suunamine. Arendatakse oskust leida teavet mitmesugustest veebikeskkondadest ja kasutades infoallikaid, sobivaid digivahendeid ning eri strateegiaid. Oluline on eesmärgile vastava info leidmine ja sirvimine, seda hallates ja hinnates ning sellele ka viidates (autoriõigus ja litsentsid).

Tekstiloomes on rõhk suunatud kirjutamise protsessile, mitte ainult tulemusele. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni.

Teksti vastuvõtt ja -loome on lõimitud õigekeelsusega, see tähendab, et teksti lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele. Nii kujundatakse õpilases esmast keeleteadlikkust.

Õigekeelsusteemade õppimisel kasutatakse elulähedasi ja õpilasele tähenduslikke tekste, sealhulgas ilukirjandustekste.

III kooliastmes taotletakse, et õpilane väljendub selgelt ja õigesti, keelenormidele vastavalt erinevates suhtlusolukordades. Tõhus ja tulemuslik suhtlemine on keeleteadmisteta võimatu. Suulise ja kirjaliku suhtluse käigus kujundatakse praktilisi oskusi, mis loovad õpioskuste arenguks olulise põhja. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele individuaalset kasutusvaldkonda. Õpilane saab koolist kaasa oskuse arutleda ja selgitada oma seisukohti silmast silma, telefoni, kirja ja e-kirja teel ning internetikeskkonnas.

Teksti vastuvõtt ja mõistmine on aluseks kõikidele õpioskustele, mistõttu III kooliastme lõpuks peaks õpilane olema iseseisev ja kriitiline lugeja, et ta saaks edaspidi teha teadlikke ja õigeid valikuid. Tähtis on oskus kasutada teabeallikaid ning leida infot mitmesugustest keskkondadest, kasutades sobivaid digivahendeid ja eri strateegiaid. Seejuures on väga oluline arendada kriitilist mõtlemist, oskust eristada väärinfot ja manipulatsiooni tegelikkusest ning teadlikkust valida teaduspõhiseid infoallikaid.

Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Õpilane peaks kirjutama eesmärgistatult, teadvustades, kellele ja miks ta kirjutab, ning vastavalt sellele järgima tekstiliigile omast keelekasutust. Tekstide vastuvõttu ja kirjalikku loomet lõimitakse õigekeelsusega, see tähendab, et tekstide lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele, arendamaks õpilase keeleteadlikkust.

Kogu põhikooli vältel kujundatakse õiget ja sidusat kõnet ning rikastatakse õpilase sõnavara. Sammhaaval suurendatakse iseseisvuse osakaalu õppetöös. Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning tegeldakse loovkirjutamisega. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata, tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine.

2.3.2. Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
<p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;</p> <p>2) väärtustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;</p> <p>3) omandab vene keele lugemistehnika;</p> <p>4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest;</p> <p>5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja eri keskkondades;</p> <p>6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;</p> <p>7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;</p> <p>8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;</p> <p>9) kujundab lugemise kaudu esmased hoiakud ja</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;</p> <p>2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;</p> <p>3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutab oma keeleoskusi kõnetegevuses;</p> <p>4) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades;</p> <p>5) omandab vene keele erinevate lugemisstrateegiate alused;</p> <p>6) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;</p> <p>7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;</p> <p>8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;</p> <p>2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;</p> <p>3) väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrekselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>4) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrekselt eri liiki tekste eri allikate toel ning eri keskkondades;</p> <p>5) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;</p> <p>6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga;</p> <p>7) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;</p>

tõekspidamised, väärtustab lugemist	9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist; 10) arendab lugedes oma sõnavara.	8) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, 9) arendab lugedes oma sõnavara.
-------------------------------------	---	---

II kooliaste

2.3.5. Vene keele õppe- ja kasvatuseesmärgid II kooliastmes

6. klassi lõpetaja:

- 1) eristab kuulmise järgi žanrilt ja tüübilt erinevaid tekste, saab aru tekstide sisust, täidab audioteksti mõtestamisega seotud ülesandeid;
- 2) loeb tekste ilmekalt, järgides vene keele hääldusnorme;
- 3) reprodutseerib ning loob suuliselt tekste (dialoog, monoloog), kasutades keelevahendeid kooskõlas suhtlusolukorra ja vene keele normidega;
- 4) analüüsib vastavalt õppesisule keeleühikuid ning rakendab omandatud teadmisi kõnepraktikas;
- 5) hangib sihipäraselt teavet stiililt ja žanrilt erinevatest tekstidest ning teatmeteostest;
- 6) järgib kirjalikku teksti reprodutseerides ja luues vene keele norme ning kõneetiketti;
- 7) oskab kasutada sõnaraamatuid, teatmeteoseid ja interaktiivseid õigekeelsusallikaid.

2.3.6. Vene keele õpitulemused ja õppesisu II kooliastmes

Kuulamine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) saab kuulates aru erinevate tekstide sisust;
- 2) eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüüpe (puhtad ja segatüübid) ja žanre (vestlus, reklaam, instruktsioon, teade);

- 3) määrab kuulatava teksti teema ja peamise mõtte, täidab audioteksti põhjal erinevaid ülesandeid.

Suuline kõne

Õpitulemused Õpilane

- 1) esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;
- 2) loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid;
- 3) avaldab loetu kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust;
- 4) oskab koostada tekstist lühikese ja ammendava ümberjutustuse;
- 5) jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas;
- 6) oskab kirjeldada ja võrrelda esemeid ning nähtusi;
- 7) järgib tänapäeva vene kirjakeele norme;
- 8) järgib kõneetikeeti norme.

Lugemine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loeb tabelleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti koostades;
- 2) loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;
- 3) loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning mõistab nende sisu;
- 4) oskab määrata teksti teema, allteemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel;
- 5) kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise;
- 6) oskab leida teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab sõnaraamatuid ja teatmeteoseid;
- 7) oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris.

Kirjutamine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) oskab teksti luues teatmeteoseid kasutada;
- 2) väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti;
- 3) loob eri stiilis ja žanris tekste (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend);
- 4) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 5) järgib kirjalikult teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme;
- 6) reprodutseerib kirjalikke tekste nõutava kokkuvõtlikkusega (plaan, ümberjutustus);
- 7) oskab lihtsamaid tekste redigeerida.

Õpitulemused

4.klass

Õpilane:

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
- 3) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 4) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;
- 5) hindab kuuldud informatsiooni usaldusväärsust;
- 6) annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 7) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 8) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 9) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;
- 10) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;

- 11) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 12) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 13) valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;
- 14) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;
- 15) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.

Õpitulemused

5.klass

Õpilane

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
- 3) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 4) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörsõna vorme;
- 5) leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides;
- 6) hindab kuuldu informatsiooni usaldusväärset;
- 7) annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 8) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 9) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslasele;
- 10) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 11) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;
- 12) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldu, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
- 13) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 14) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 15) valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;
- 16) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;

- 17) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.

Õpitulemused

6.klass

Õpilane

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
- 3) esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 4) väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;
- 8) leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides;
- 9) hindab kuuldud informatsiooni usaldusväärsust;
- 10) annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 11) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 12) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslasele;
- 13) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 14) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;
- 15) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
- 16) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 17) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutabelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 18) valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;
- 19) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;

- 20) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- 21) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;
- 22) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liiki eakohaseid tekste;
- 23) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- 24) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.

Õppesisu

VEENE KEEL

II kooliaste

Vene keel – 8 tundi

4.klass: 3+1 (lugemine) 5.klass: 2 tundi 6.klass 2 tundi

4. klassis toimuvad vene keele tundide kõrval (analoogselt I kooliastmega) kirjandusliku lugemise tunnid, milles õpilased täiustavad oma lugemistehnikat ja arendavad lugejaoskusi, et asuda 5. klassis õppima kirjandust iseseisva õppeainena.

Vene keelt uuriv teadus, selle põhiosad. Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste. Kõnekultuur.

Vene keel – 105 tundi

Foneetika. Graafika. Ortoeepia. 5 tundi

Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikumuutused kõnes. Kaashäälikute helituks ja heliliseks muutumine. Foneetiline transkriptsioon. Vene keele hääldusnormid. Sõnarõhu rasked juhud.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. 5 tundi

Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Paronüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Leksikaalne ühilduvus.

Fraseoloogia kui leksikoloogia osa.

Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia (sõnamoodustus). 60 tundi

Põhilised sõnamoodustusviisid: prefiksiline, sufiksiline, prefiksilis-sufiksiline, sufiksita, sõnade liitmine. Sõnaliikide süsteem vene keeles. Sõnaliikide üldiseloostus. Iseseisvate ja abisõnade liigid.

Nimisõna: mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Käänevormideta nimisõnade sugu ja arv. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. Nimisõnade kõnes kasutamise normid. Omadussõna käänemine. Tegusõna kõneviisid. Tegusõnade pööramine. Ebareeglipäraselt pöörduvad tegusõnad. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõna kõnes kasutamise normid.

Määrsõnade liigid. Määrsõna süntaktilised funktsioonid.

Süntaks. 10 tundi

Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Peamised aluse väljendamise viisid. Lihtöeldis. Üte. Otsekõne. Dialog.

Tekst. 5 tundi

Tekstiliigid: instruktsioon, seletuskiri, komplitseeritud instruktsioon, reklaam, SMS-teade, jutustus, luuletus, näidend.

Ortograafia ja interpunktsioon. 20 tundi

Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes.

Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.

Kirjavahemärkide funktsioonid. Vahemärgid lihtlauses Vahemärgid koondlausetes ning üttega lausetes. Vahemärgid otsekõnega lausetes.

Kirjandusliku lugemise temaatika 4. klassis – 35 tundi

Kirjandusteoste eri tüübid ja žanrid on esindatud õppekirjanduse ning vabalugemise tekstidena, mis valitakse vene, eesti ja välisautorite teoste seast järgmisi teemasid silmas pidades. Looduse imeline maailm. Kuidas oled elanud, mu eakaaslane? Fantaseerime, unistame. Sõprusest, ustavusest, armastusest. Imedemaailm kirjanduses: rahva- ja autorimuinasjutud.

5.klass

Vene keel – 70 tundi

Foneetika. Graafika. Ortoeepia. 5 tundi

Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikumuutused kõnes. Kaashäälikute helituks ja heliliseks muutumine. Foneetiline transkriptsioon. Vene keele hääldusnormid. Sõnarõhu rasked juhud.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. 7 tundi

Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Paronüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid.

Neutraalsed ja stiilivärvinguga sõnad.

Raamatu- ja kõnekeele leksika. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika (murdesõnad, professionalismid, žargonismid). Vene keele leksikaalsed ja stilistilised normid: sõna kasutamine kooskõlas sõna tähenduse ja stiilivärvinguga. Leksikaalne ühilduvus.

Fraseoloogia kui leksikoloogia osa. Vanasõnad, kõnekäänud, lentsõnad.

Vene keele trükitud ja veebisõnastikud.

Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia (sõnamoodustus). 33 tundi

Täis- ja kaashäälikute vaheldumine sõna juurmorfeemis.

Põhilised sõnamoodustusviisid: prefiksiline, sufiksiline, prefiksilis-sufiksiline, sufiksita, sõnade liitmine. Sõna üleminek ühest sõnaliigist teise. Sõnaliikide süsteem vene keeles. Sõnaliikide üldiseloomustus. Iseseisvate ja abisõnade liigid.

Nimisõna: mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Käänevormideta nimisõnade sugu ja arv. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. Nimisõnade kõnes kasutamise normid. Omadussõna: kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad.

Omadussõnade võrdlusastmed. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõna süntaktilised funktsioonid. Omadussõnade kõnes kasutamise normid.

Arvsõnade käänamine. Arvsõnade kõnes kasutamise normid.

Asesõnade käänamine ja liigitus. Asesõna süntaktilised funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidestamise vahendid.

Tegusõna: perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Isikuta tegusõnad. Tegusõna kõneviisid. Tegusõnade pööramine. Ebareeglipäraselt pöörduvad tegusõnad. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõna kõnes kasutamise normid.

Määrsõnade liigid. Määrsõna süntaktilised funktsioonid. Rõhumäärsõnad.

Süntaks. 7 tundi

Sõnaühendi struktuur.

Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Peamised aluse väljendamise viisid. Lihtõeldis. Koondlaused. Kokkuvõtavad sõnad koondlauses.

Üte. Otsekõne. Dialoog.

Tekst. 3 tundi

Põhilisi funktsionaalseid stiile esindavad tekstid (ilukirjanduslik, publitsistlik, teaduslik, ametlik, kõnekeelne stiil).

Tekstiliigid: instruktsioon, seletuskiri, komplitseeritud instruktsioon, reklaam, SMS-teade, jutustus, luuletus, näidend.

Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogi) ja seal kasutatavad tekstiliigid.

Ortograafia ja interpunktsioon. 15 tundi

äis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes.

Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.

Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.

Tähed н ja һ eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.

Lahku- ja kokkukirjutamine ning sidekriipsu kasutamine eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. не ja ни kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega.

Kirjavahemärkide funktsioonid. Vahemärgid lihtlauses (mõttekriips aluse ja öeldise vahel). Vahemärgid koondlausetes ning üttega lausetes. Vahemärgid otsekõnega lausetes.

6.klass

Vene keel – 70 tundi

Foneetika. Graafika. Ortoeepia.

Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikumuutused kõnes. Kaashäälikute helituks ja heliliseks muutumine. Foneetiline transkriptsioon. Vene keele hääldusnormid. Sõnarõhu rasked juhud.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. 7 tundi

Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Paronüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Neutraalsed ja stiilivärvinguga sõnad. Raamatu- ja kõnekeele leksika. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika (murdesõnad, professionalismid, žargonismid). Vene keele leksikaalsed ja stilistilised normid: sõna kasutamine kooskõlas sõna tähenduse ja stiilivärvinguga. Leksikaalne ühilduvus. Fraseoloogia kui leksikoloogia osa. Vanasõnad, kõnekäänud, lendsõnad. Vene keele trükitud ja veebisõnastikud.

Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia (sõnamoodustus). 33 tundi

Täis- ja kaashäälikute vaheldumine sõna juurmorfeemis. Põhilised sõnamoodustusviisid: prefiksiline, sufiksiline, prefiksilis-sufiksiline, sufiksita, sõnade liitmine. Sõna üleminek ühest sõnaliigist teise. Sõnaliikide süsteem vene keeles. Sõnaliikide üldiseloomustus. Iseseisvate ja abisõnade liigid. Nimisõna: mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Käändevormideta nimisõnade sugu ja arv. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. Nimisõnade kõnes kasutamise normid. Omadussõna:

kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad. Omadussõnade võrdlusastmed. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõna süntaktilised funktsioonid. Omadussõnade kõnes kasutamise normid. Arvsõnade käänamine. Arvsõnade kõnes kasutamise normid. Asesõnade käänamine ja liigitus. Asesõna süntaktilised funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidestamise vahendid. Tegusõna: perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Isikuta tegusõnad. Tegusõna kõneviisid. Tegusõnade pööramine. Ebareeglipäraselt pöörduvad tegusõnad. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõna kõnes kasutamise normid. Määrsõnade liigid. Määrsõna süntaktilised funktsioonid. Rõhumäärsõnad. Rõhumäärsõnade tähendus. Tuletatud ja mittetuletatud eessõnad. Liht- ja liiteessõnad. Rinnastavad ja alistavad ning liht- ja liitsidesõnad. Hüüdsõnade põhifunktsioonid.

Süntaks. 7 tundi

Sõnaühendi struktuur. Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Peamised aluse väljendamise viisid. Lihtöeldis. Koondlaused. Kokkuvõtavad sõnad koondlauses. Üte. Otsekõne. Dialoog.

Tekst. 3 tundi

Põhilisi funktsionaalseid stiile esindavad tekstid (ilukirjanduslik, publitsistlik, teaduslik, ametlik, kõnekeelne stiil). Tekstiliigid: instruktsioon, seletuskiri, komplitseeritud instruktsioon, reklaam, SMS-teade, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogi) ja seal kasutatavad tekstiliigid.

Ortograafia ja interpunktsioon. 15 tundi

Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Tähed **н** ja **nn** eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Lahku- ja kokkukirjutamine ning sidekriipsu kasutamine eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. **не** ja **ни** kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnadega. Määrsõnade õigekiri. Eessõnade, sidesõnade ja rõhumäärsõnade õigekiri. Kirjavahemärkide funktsioonid. Vahemärgid lihtlauses (mõttekriips aluse ja öeldise vahel). Vahemärgid koondlausetes ning üttega lausetes. Vahemärgid otsekõnega lausetes.

III kooliaste

2.3.7. Vene keele õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes 9. klassi lõpetaja:

- 1) väljendub kõnes ja kirjas asjakohaselt ja selgelt;
- 2) analüüsib vastavalt õppesisule kõigi keeletasandite ühikuid, kasutab omandatud keeleteadmisi oma kõneoskuse arendamiseks;
- 3) oskab analüüsida teksti sisu;
- 4) tunnetab tüübilt, stiililt ja žanrilt erinevate tekstide keelelist omapära;
- 5) loob tüübilt, stiililt ning žanrilt erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste;
- 6) on omandanud redigeerimiskogemuse ning oskab loodud tekstile hinnangut anda;
- 7) avaldab arvamust põhjendatult ja keeleliselt korrektselt;
- 8) arvestab suhtluseesmärki, kommunikatsiooni tingimusi ja adressaati, kasutab sobivaid keelevahendeid ning järgib kirjakeele norme;
- 9) mõistab vene keele tähtsust rahvuskultuuris ning hea keeleoskuse vajalikkust;
- 10) hangib infot eri allikatest (sh elektroonilistest), kasutab erinevat tüüpi sõnastikke ja muid vajalikke teatmeteoseid.

2.3.8. Vene keele õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes

Kuulamine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) saab kuulates aru eri žanris tekstide sisust, tunnetab teksti keelelist omapära ja stiili;
- 2) õistab kuulatava teksti sisu, määrab teksti teema ja põhilise mõtte;
- 3) eristab vormilt (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüübilt (puhtad ja segatüübid) ning žanrilt (intervjuu, diskussioon, teadaanne) erinevaid suulisi tekste;
- 4) eristab kuuldu põhjal peamist infot, probleemi ja olulisi seisukohti;
- 5) täidab audioteksti põhjal erinevaid suulisi ülesandeid.

Suuline kõne

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) jutustab lähteteksti kokkuvõtvalt ümber;
- 2) formuleerib probleemi, väljendab ja argumenteerib oma arvamust, teeb järeldusi;
- 3) arutleb mitmesugustel teemadel, väljendab ja põhjendab oma arvamust;
- 4) loob suulist teksti monoloogi ja dialoogi vormis, võttes arvesse olukorda ja adressaadi eripära ning kasutades sobivaid keelevahendeid;
- 5) väljendab end suuliselt suhtlusolukorda arvestades, valdab kõnekultuuri;
- 6) avab eri stiilis ja žanris tekstide sisu, selgitab tarbetekstidest saadud infot;
- 7) esineb lühiettekandega kirjakeele norme järgides.

Lugemine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loeb ja analüüsib erinevaid tekste;
- 2) eristab lugedes fakti ja arvamust ning peamist ja teisejärgulist infot;
- 3) mõistab tarbetekstide otstarvet, suhtub infosse kriitiliselt;
- 4) loeb keerukaid tabeleid, diagramme, skeeme ja tinglikke tühiseid ning kasutab neid oma teksti koostades;
- 5) hangib teavet erinevatest kirjalikest allikatest.

Kirjutamine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob ja vormistab korrektselt eri tüüpi tekste, arvestades olukorda ja adressaati, kasutades keelevahendite rikkust ning järgides keelenorme;
- 2) formuleerib probleemi kirjalikult, väljendab oma arvamust ja argumenteerib seda, teeb järeldusi;
- 3) kirjutab arutlevat, kirjeldavat ja jutustavat laadi kirjandeid ja loovtöid;

- 4) koostab lühiettekande, referaadi, projekti ja uurimuse, kasutades tsitaate, viiteid, kirjanduse loetelu;
- 5) hindab oma tekste koostades kriitiliselt samateemalisi internetis leitud tekste;
- 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 7) tunneb teksti redigeerimise aluseid.

Õpitulemused

7.klass

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;
- 3) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
- 4) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;
- 5) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 6) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 7) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 8) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 9) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 10) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 11) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
- 12) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;
- 13) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.

Õpitulemused

8.klass

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;

- 3) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;
- 4) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
- 5) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 6) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 7) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;
- 8) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;
- 9) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 10) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid;
- 11) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 12) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 13) vormistab korrekselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
- 14) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
- 16) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;
- 17) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.

Õpitulemused

9.klass

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;
- 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri;
- 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
- 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;
- 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
- 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;

- 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;
- 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;
- 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;
- 13) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;
- 14) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;
- 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;
- 16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid;
- 18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;
- 21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
- 22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
- 24) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;
- 25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.

Õppesisu

VENE KEEL

III kooliaste

Vene keel – 3 tundi

7.klass – 35 tundi

Vene keel maailma teiste keelte seas. Keel kui arenev nähtus. 1 tund

Foneetika. Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud. **2 tundi**

Morfoloogia. 12 tundi

Tegusõna vormid. Kesksõna grammatilised tunnused. Oleviku ja mineviku kesksõnad. Aktiivi ja passiivi kesksõnad. Passiivi kesksõna täis- ja lühivormid.

Kesksõnaühendid. Kesksõna süntaktilised funktsioonid. Kesksõna kõnes kasutamise normid.

Gerundium (des-vorm). Gerundiumi grammatilised tunnused. Perfektiivne gerundium ja des-gerundium (imperfektiivne aspekt). Gerundiumiga sõnaühendid. Gerundiumi süntaktilised funktsioonid. Gerundiumi kõnes kasutamise normid.

Süntaks. 12 tundi

Sõnaühend. Alistusseose liigid (ühildumine, rektsioon, külgnemine).

Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised).

Aluse tekstifunktsioonid. Liitöeldis (nimi- ja tegusõnaline). Öeldise tekstifunktsioonid.

Lause kõrvalliikmed: täiend (ühilduv, mitteühilduv; lisand), sihitis (otse- ja kaudsihitis), määruse liigid. Täis- ja väljajättelised laused. Kahe ja ühe pealiikmega laused. Ühe pealiikmega lausete tüübid

Lihtlause laiendamine (samaliigilised lauseliikmed, lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu)

Lauseliikmete (täiend, lisand, määrus, sihitis) kirjavahemärkidega eraldamine.

Tekstide liigid: arutlev, kirjeldav ja jutustav kirjand, referaat, uurimus, projekt, teadaanne, avaldus, iseloomustus, diskussioon, esinemine etteantud teemal. Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Tekstid elektroonilises keskkonnas.

Ortograafia ja interpunktsioon. 8 tundi

Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikide sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikide sõnades.

H ja HH õigekiri eri sõnaliikide sõnades.

HE kokku- ja lahkukirjutamine kesksõnade ning gerundiumiga.

Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamise reeglid.

Kirjavahemärgid lauseliikmetega grammatiliselt sidumata sõnade puhul. Võrdlustarindid.

Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses.

8.klass – 35 tundi

Vene keel maailma teiste keelte seas. Keel kui arenev nähtus. **1**

Foneetika. Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud. **1**

Morfoloogia. 2 tundi

Tegusõna vormid. Sõnaliigid. Kordamine.

Süntaks. 25 tundi

Sõnaühend. Alistusseose liigid (ühildumine, rektsioon, külgnemine).

Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised).

Aluse tekstifunktsioonid. Liitöeldis (nimi- ja tegusõnaline). Öeldise tekstifunktsioonid.

Lause kõrvalliikmed: täiend (ühilduv, mitteühilduv; lisand), sihitis (otse- ja kaudsihitis), määruse liigid. Täis- ja väljajättelised laused. Kahe ja ühe pealiikmega laused. Ühe pealiikmega lausete tüübid

Lihtlause laiendamine (samaliigilised lauseliikmed, lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu)

Lauseliikmete (täiend, lisand, määrus, sihitis) kirjavahemärkidega eraldamine.

Kaudkõne. Otse- ja kaudkõnega lausete sünonüümsus. Tsiteerimisviisid.

Liitlause. Rindlaused, põimlaused, sidesõnata liitlaused. Ühetüübiliste ja erinevate seoseliikidega liitlaused.

Mõttesiirded lausete ja tekstiosade vahel. Lausete grammatilised seosed.

Tekstide liigid: arutlev, kirjeldav ja jutustav kirjand, referaat, uurimus, projekt, teadaanne, avaldus, iseloomustus, diskussioon, esinemine etteantud teemal. Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Tekstid elektroonilises keskkonnas.

Ortograafia ja interpunktsioon. 6 tundi

Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikide sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikide sõnades.

H ja HH õigekiri eri sõnaliikide sõnades. HE kokku- ja lahkukirjutamine kesksõnade ning gerundiumiga. Kordamine.

Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamise reeglid.

Kirjavahemärgid lauseliikmetega grammatiliselt sidumata sõnade puhul. Võrdlustarindid.

Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses.

9.klass – 35 tundi

Vene keel maailma teiste keelte seas. Keel kui arenev nähtus. **1 tund**

Foneetika. Ortoeopia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeopiasõnastikud. **1 tund**

Morfoloogia. 1 tund

Sõnaliigid. Kordamine.

Süntaks. 30 tundi

Sõnaühend. Alistusseose liigid (ühildumine, rektsioon, külgnemine).

Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised).

Aluse tekstifunktsioonid. Liitöeldis (nimi- ja tegusõnaline). Öeldise tekstifunktsioonid.

Lause kõrvalliikmed: täiend (ühilduv, mitteühilduv; lisand), sihitis (otse- ja kaudsihitis), määruse liigid. Täis- ja väljajättelised laused. Kahe ja ühe pealiikmega laused. Ühe pealiikmega lausete tüübid

Lihtlause laiendamine (samaliigilised lauseliikmed, lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu)

Lauseliikmete (täiend, lisand, määrus, sihitis) kirjavahemärkidega eraldamine. Kaudkõne. Otse- ja kaudkõnega lausete sünonüümsus. Tsiteerimisviisid.

Liitlause. Rindlaused, põimlaused, sidesõnata liitlaused. Ühetüübiliste ja erinevate seoseliikidega liitlaused.

Mõttesiirded lausete ja tekstiosade vahel. Lausete grammatilised seosed.

Tekstide liigid: arutlev, kirjeldav ja jutustav kirjand, referaat, uurimus, projekt, teadaanne, avaldus, iseloomustus, diskussioon, esinemine etteantud teemal. Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Tekstid elektroonilises keskkonnas.

Ortograafia ja interpunktsioon. 2 tundi

Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikide sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikide sõnades.

H ja HH õigekiri eri sõnaliikide sõnades. HE kokku- ja lahkukirjutamine kesksõnade ning gerundiumiga. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamise reeglid.

Kirjavahemärgid lauseliikmetega grammatiliselt sidumata sõnade puhul. Võrdlustarindid.

Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses.

Ortograafia ja interpunktsioon. 2 tundi

Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikide sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikide sõnades.

H ja HH õigekiri eri sõnaliikide sõnades. HE kokku- ja lahkukirjutamine kesksõnade ning gerundiumiga. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamise reeglid.

Kirjavahemärgid lauseliikmetega grammatiliselt sidumata sõnade puhul. Võrdlustarindid.

Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses.

Lõiming

4.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Nimisõna: mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Käänevormideta nimisõnade sugu ja arv.	eesti keel
2.	Tekstiliigid: instruktsioon, seletuskiri, komplitseeritud instruktsioon, reklaam, SMS-teade, jutustus, luuletus, näidend.	eesti keel

5.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Paronüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Neutraalsed ja stiilivärvinguga sõnad.	eesti keel kirjandus
2.	Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogi) ja seal kasutatavad tekstiliigid.	inglise keel

6.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Põhilisi funktsionaalseid stiile esindavad tekstid (ilukirjanduslik, publitsistlik, teaduslik, ametlik, kõnekeelne stiil).	eesti keel kirjandus loodusõpetus
2.	Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika (murdesõnad, professionalismid, žargonismid).	inglise keel inimeseõpetus

7.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Vene keel maailma teiste keelte seas. Keel kui arenev nähtus	ajalugu inimeseõpetus
2.	Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Tekstid elektroonilises keskkonnas.	eesti keel

8.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Kaudkõne. Otse- ja kaudkõnega lausete sünonüümsus.	ajalugu inimeseõpetus eesti keel
2.	Tekstide liigid: arutlev, kirjeldav ja jutustav kirjand, referaat, uurimus, projekt, teadaanne, avaldus, iseloomustus, diskussioon, esinemine etteantud teemal. Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Tekstid elektroonilises keskkonnas.	eesti keel

9.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Vene keel maailma teiste keelte seas. Keel kui arenev nähtus.	ajalugu inimeseõpetus
2.	Tekstide liigid: arutlev, kirjeldav ja jutustav kirjand, referaat, uurimus, projekt, teadaanne, avaldus, iseloomustus, diskussioon, esinemine etteantud teemal	eesti keel ühiskonnaõpetus

Hindamine

II kooliaste

II kooliastme vene keele õppetegevus on seotud erinevate kõneoskustega ning seepärast õptulemuste hindamisel hinnatakse teadmisi ning oskusi lugemise-, kirjutamise-, rääkimise- ning kuulamise valdkonnas.

Lugemine

Hindega "5" on hinnatud, kui õpilane:

- loeb erinevas stiilis tekste ladiusalt;
- tajub teksti sisu;
- teab, kuidas määrata tekstistiili, leida häid tõendeid;
- teab, kuidas teksti jagada struktuurilt olulisteks osadeks.

Hindega "4" on hinnatud, kui õpilane:

- loeb ladiusalt, kuid ei loe ilmekalt;
- tajub teksti sisus kõige olulisemat;
- teab, kuidas määrata teksti tüüpi, stiili, kuid ei leia alati põhjendatud tõendeid;
- teksti on keeruline jagada struktuurilt olulisteks osadeks.

Hindega "3" on hinnatud, kui õpilane:

- loeb mõningate raskustega, ei loe ilmekalt;
- tajub pealiskaudselt teksti;
- raske määrata teksti tüüpi ja stiili;
- ei tea alati, kuidas määrata teksti struktuuri olulisi osi.

Hindega "2" on hinnatud, kui õpilane:

- loeb aeglaselt, ei järgi intonatsiooni norme;
- tajub teksti halvasti;
- ei tea, kuidas määrata teksti tüüpi ja stiili;
- ei näe teksti struktuurilt olulisi osi.

Hindega "1" on hinnatud, kui õpilane:

- loeb raskustega;
- ei saa aru, mis on loetud;
- ei tunne kõne stiili, ajab segadusse "kõnetüübi" ja "kõnestiili";
- ei pööra tähelepanu teksti struktuurile.

Kirjaliku töö hinnang

Õigekirja kontrollivormideks võivad olla: teksti ärakiri, sõnavara ning tekstivormis etteütlused, testivormis grammatikaülesanded, ümberjutustused ja kirjandid

Teadmiste hindamine, oskused teksti kirjutamisel

hinded	4.klass	5.klass	6.klass
"5"	Pole vigu	Pole vigu	Pole vigu
"4"	0 viga, 2 parandust	0 viga, 2 parandust	0 viga, 2 parandust
"3"	1 viga, 1 parandus	1 viga, 1 parandus	1 viga, 1 parandus
"2"	2 viga	2 viga	2 viga
"1"	Rohkem kui 2 viga	Rohkem kui 2 viga	Rohkem kui 2 viga

Etteütluse hindamine

Sõnavara ja teksti etteütluse maht

II kooliaste

Klassi sõnade arv sõnavara etteütluse korral.

klass	Sõnade arv etteütluses	Üksiksõnade etteütlus
4	80-90	12-15
5	90-100	15-20
6	100-110	20-25

Hinne sõnavara etteütluse hindamisel

Sõnavara etteütluse hindamine toimub vastavalt:

Hinne "5" pannakse eksimatult lõpule viidud tööle;

Hinne "4" pannakse, kui on 1-2 viga, tehakse 2 parandust;

Hinne "3" pannakse 3-4 vea korral, 1 parandus;

Hinne "2" pannakse, kui tehakse 5-7 viga (sõltuvalt sõnade arvust);

Hinne "1" pannakse, kui tehakse 8 või enam viga.

Tekstetteütluse hindamine

Hinne "5" pannakse etteütluse eest, kui on 1 õigekirja / või 1 punktuatsiooni viga

Hinne "4" pannakse etteütluse eest, kui on 2 õigekirja ja 2 punktuatsiooni viga, või 1 õigekirja ja 3 punktuatsiooni viga, või 4 punktuatsiooni viga ilma ortograafia vigadeta.

Hinne "3" pannakse etteütluse eest, kui on 5 õigekirja ja 4 punktuatsiooni viga, või 4 õigekirja ja 5 punktuatsiooni viga, või 7 punktuatsiooni viga ilma ortograafia vigadeta.

Hinne "2" pannakse etteütluse eest, kui on 8 õigekirja ja 8 punktuatsiooni viga.

Hinne "1" pannakse etteütluse eest, kui on vigu enam kui hinde "2" puhul.

Grammatiliste testülesannete hindamine

Hindega "5" hinnatakse kui on 90% - 100% tehtud tööst

Hindega "4" hinnatakse kui on 75% - 89% tehtud tööst

Hindega "3" hinnatakse kui on 50% - 74% tehtud tööst

Hindega "2" hinnatakse kui on 20-49% tehtud tööst

Hindega "1" hinnatakse kui on 0% - 19% tehtud tööst

Esitluste ja tööde hindamine

Essee ja esitluse sisu hinnatakse vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- töö teema ja põhimõtte järgimine;
- esitusjärjestus, osade vahelise ühenduse olemasolu;
- kasutamise täpsus;
- materjali õigsus;
- õigekirja oskus;

Hinne "5" pannakse kui autori tekst (esitlus) on õige ja teema loogiliselt üles ehitatud (essee), kui sõnade kasutamisel pole puudusi, laused ja fraaside on koostatud korrektselt. Mitte rohkem kui 2 õigekirja- või punktuatsiooni viga. Omandamata reeglite puhul ei võeta arvesse vigu.

Hinne "4" pannakse, kui autori tekst (esitlus) on täielikult edastatud, selgub teema (essee), kuid mõtete esitamise jada on pisut rikutud, seal on 1-2 tegelikku ebatäpsust, üks kõneviga, 3-4 viga õigekirja osas.

Hinne "3" pannakse, kui autori tekstis (esitluses) on mõned kõrvalekalded, mõned kõrvalekalded teemast (essee), vead mõtete järjestuses, 3-4 lause struktuuris on kehv sõnastus, tehakse 5-8 viga, on olemas üksikud kõnevead.

Hinne "2" pannakse juhul, kui autori tekstis (esitluses) on olulisi kõrvalekaldeid teemast (essee), näiteks oluliste episoodide lõik, põhiosa, peamine mõte jne. Mõtete esitamise jada on katkenud osade, üksikute lausete vahel pole mingit seost, sõnavara on väheldane, esitlus monotoonne, tehakse rohkem kui 8 viga.

Hinne "1" pannakse juhul, kui tööd tegev õpilane ei järgi autori teksti (esitlust) ja teemat ei avata (essee), kui töö pole lõpule viidud, tehakse rohkem kui 16 viga.

Suuliste ülesannete hindamine.

Õpilaste keeleoskuse hindamine hõlmab vastuse täielikkust ja õigsuse arvestamist; keeleliste faktide ja nähtuste mõistmise astet; kõne õigsust.

Hinne "5" pannakse, kui õpilane:

- esitab täielikult õpitud grammatikamaterjali, annab keelelistele mõistetele õige definitsiooni (teab definitsioone ja reegleid);
- põhjendab oma hinnanguid, toob vajalikke näiteid ja selgitab neid (näitab materjalist arusaamist);
- esitab materjali järjestikku;
- järgib oma vastuses kirjakeele norme;

Hinne "4" pannakse juhul, kui õpilane annab vastuse, mis vastab hinde "5" nõuetele, kuid teeb oma sõnumi järjestuses ja keelekujunduses üksikuid vigu.

Hinne „3” pannakse juhul, kui õpilane näitab selle teema raames teadmisi ja põhimõisteid

- esitab materjali puudulikult ja lubab ebatäpsusi mõistete määratlemisel või reeglite sõnastamisel;
- ei tea, kuidas oma hinnanguid põhjendada, ja on keeruline näiteid tuua;
- esitab materjali ebakindlalt ja teeb esitluses vigu;

Hinne „2” pannakse, kui õpilane ei tunne valdavat osa õpitava materjali vastavast osast, ei tunne definitsioone, reegleid ning esitab materjali korratult.

Hinne "1" pannakse, kui õpilane avaldab materjali suhtes täielikku teadmatust või mõistmatust.

Positiivse hinde ("5", "4", "3") võib määrata õpilase ühe või mitme tunni jooksul antud vastuste eest.

Hinnang rääkimise/kuulamise jaoks

Hinne "5" pannakse, kui õpilane:

- väljendab oma arvamust, nõustumist ja mittenõustumist vestluspartneri arvamusega veenvalt, õigesti ja põhjendatult;
- taasesitab kuuldut, loetut vastavalt eesmärgile;
- esitab oma väite, vormistab selle asjatundlikult ja ilmekalt seoses antud suhtlusülesandega, kasutades adekvaatselt keelelisi vahendeid.

Hinne "4" pannakse, kui õpilane:

- argumenteerib oma arvamust, kuid mitte piisavalt veenvalt;
- taasesitab loetut, kuuldut, täielikult eesmärki seadmata;
- esitab oma avalduse seoses suhtlusülesandega, kuid teeb mõned vead (näiteks: mõnevõrra kitsendab teemat, lubab kõne ebatäpsusi, vale intonatsiooni jne)

Hinne "3" pannakse, kui õpilane:

- argumenteerib pealiskaudselt oma arvamust (nõusolek/lahkarvamused);
- tajub loetut ja kuuldut ning taasesitab seda osaliselt eesmärki arvestades;
- esitab oma väite, kuid mitte täiesti loogiliselt ning veenmatult; teeb mitmeid kõnevigu.

Hinne "2" on pannakse, kui õpilane:

- ei põhjenda tegelikult oma arvamust;
- tajub loetut ja kuuldut, reprodutseerib ainult tähtsusetut, arvestamata eesmärki;
- esitab oma öeldu veenmatult, ebaloogiliselt, teeb suuri kõnevigu.

Hinne "1" pannakse, kui õpilane:

- ei põhjenda arvamust;
- ei taju loetut, kuuldut; ei tea, kuidas oma väidet üles ehitada;

III kooliaste

Hindamine

Põhikooli III astme emakeele õpetamisel hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste ja kirjalike tööde põhjal. Hindamiskriteeriumiteks on teadmiste ja oskuste vastavus programmis sätestatud õpiväljunditele.

Kolmandas kooliastmes hinnatakse emakeele õpitulemusi vastavalt järgmistele kriteeriumitele:

1. Kommunikatiivsed oskused (kuulamine/rääkimine, lugemine/kirjutamine)
2. Keeleteadmised (õigekiri)
3. Kirjanduse tundmine

Emakeele lõplik hinne kujuneb ülaltoodud kriteeriumitele.

1. Kommunikatiivsed oskused (kuulamine/rääkimine, lugemine/kirjutamine)

Kommunikatiivseid oskusi hinnatakse terviklike kommunikatiivsete oskuste põhjal.

Hinne "5" pannakse, kui õpilane:

- loeb ladusalt, mõtestatult, ilmekalt;
- tajub seda, mida ta luges ja kuulab, teab, kuidas kommenteerida;
- analüüsib sügavalt lugemist;
- omab pädeva kirjutamise oskusi;
- omab dialoogilist, monoloogi kõnet, väljendab mõistlikult oma arvamust; osaleb vabalt aruteludes;
- mõistab teemat, loob väite, allutades selle teemale ja põhiideele; esitab materjali loogiliselt järjekindlalt;
- kasutab tõendite jaoks erinevate allikate materjali;
- kasutab aktiivselt mitmesuguseid keelelisi vahendeid oma väite loomiseks erinevates kõnestiilides (kirjalik ja suuline kõnevorm); kõne on kujundlik, särav;
- tajub kuulamistingimustes vabalt infot, töötleb ning kasutab seda;
- täidab kirjanduslikke norme, kasutab kõneetiketi sõnu.

Hinne « 4 » pannakse, kui õpilane:

- loeb ladusalt, mitte alati väljendusrikkalt, mis näitab lugemise ebapiisavat mõistmist;
- tajub loetu ja kuulatu olemust, kuid jätab kommenteerimisel välja mõned olulised aspektid;
- analüüsib teksti, kuid ei kasuta terviklikult saadud võrdlusalaseid teadmisi;
- kirjutab õigesti, tehes üksikuid vigu;
- valdab dialoogilist ja monoloogilist kõnet, kuid tal on mõnevõrra raske oma arvamust argumenteerida;
- allutab väite teemale, kuid materjali esitamisel rikub loogilist järjestust;
- valib materjali vastavalt teemale, peamisele mõttele, kuid kogeb selle süstematiseerimisega mõningaid raskusi;
- esitab materjali mõnede kõrvalekalletega loogilises järjestuses;
- kogeb väikesi raskusi mitmesuguste keeleliste vahendite kasutamisel oma mõtete väljendamiseks, mõnikord häirib kõnestiil, kõne on sujuv, kuid monotoonne;
- tajub peamist teavet kuulamise tingimustes;

- järgib peamiselt kirjanduslikke norme, ei kasuta alati kõneetiketi sõnu.

Hinne "3" pannakse, kui õpilane:

- loeb piisavalt ja monotoonselt;
- ei mõista loetut ja kuulatut sügavalt;
- analüüsib pealiskaudselt teksti;
- kirjutab õigekirjavigade ja kõne ebatäpsustega;
- halb dialoogiline ning monoloogiline kõne, ei suuda alati oma arvamust argumenteerida;
- ehitab üles väite, kaldudes kõrvale teemast, põhiideest;
- valib materjali, kuid ei kasuta seda alati edukalt teema esitamiseks;
- tunnistab vigu esitluse loogikas;
- on keeruline leida vajalikke keelelisi vahendeid oma keelelise väljenduse loomiseks;
- ei taju kuulates infot täielikult, seda on raske töödelda;
- rikub osaliselt kirjanduslikke norme, kasutab harva kõneetiketi sõnu.

Hinne "2" pannakse, kui õpilane:

- loeb raskustega;
- tajub halvasti seda, mida ta lugese ja kuulas;
- ei tea, kuidas loetud analüüsida;
- tunnistab suurt hulka erinevaid olulisi vigu;
- valdab halvasti dialoogilist ja monoloogilist kõnet; põhjendab oma arvamust harva;
- kõnekujundus on kesine;
- ei taju kuulates täielikku teavet.

Hindamine "1" pannakse, kui õpilane:

- loeb halvasti, ei taju seda, mida ta lugese;
- kirjutab kirjaoskamatult;
- ei ole ei dialoogilist ega monoloogilist kõnet, ei leia argumente enda arvamuse avaldamiseks;
- kõne on algeline;
- ei taju kuulamise tingimustes teavet.

2. Kirjalike ülesannete hindamine

Keeleteadmisi saab hinnata õpilase grammatiliste või testülesannete põhjal.

Sel juhul on soovitatav juhinduda:

Hindega "5" hinnatakse siis, kui õpilane täitis 90–100% ülesandest.

Hindega "4" hinnatakse siis, kui õpilane täitis õigesti 75–89% ülesandest.

Hindega "3" hinnatakse siis, kui õpilane täitis õigesti 50–74% ülesandest.

Hindega "2" hinnatakse siis, kui õpilane täitis õigesti 20–49% ülesandest.

Hindega "1" hinnatakse siis, kui ei lõpetata või lõpetatakse nii, et on 19% või vähem.

Etteütluse hindamisel ei võeta arvesse õigekirjavigu ja kirjavahemärke:

- sõnade üle kandmisel;
- reeglite kohta, mis kooli õppekavasse ei kuulu;
- reeglites, mida pole veel õpitud;
- õigekirjavigade korral, millega ei ole veel töötatud;
- autori kirjavahemärkide edastamisel.

Kirjavead parandatakse, kuid neid ei võeta arvesse, sõnade kõlalist välimust moonutavaid kirjavigu näiteks: *работает, работает* asemel, *душно, душно* asemel jne.

Arvestada tuleb ka õigekirjavigade korduvuse ja ühtsusega.

Kui viga korratakse samas sõnas või sõnade samas juurtes, siis peetakse seda üheks veaks.

Sama tüüpi vigadeks peetakse ühe reegli vead, kui õigekirja valimise tingimused on selle sõna grammatilistele ja foneetilistele tunnustele suletud.

Reegli vead, mille puhul ühe sõna õige kirja pildi väljaselgitamine eeldab teise sõna valimist või selle vormi valikut ei loeta samatüübiliseks.

Sama tüüpi vigu loetakse üheks veaks.

Kui ühes sõnas on 2 või enam viga, siis peetakse neid kõiki üheks veaks.

Kui etteütluses on rohkem kui 5 parandust (õigekirja parandamine), vähendatakse punktisummat ühe punkti võrra. Hinnet väga hea ehk “5” ei panda, kui on üks või mitu parandust.

Sõnavaralise etteütluse maht

III kooliaste - 25 kuni 35 sõna

Tekstetteütluse maht

III kooliaste - 110–170 sõna

Esitluste ja kirjandite hindamine

Esseede ja ettekannete abil kontrollitakse õpilaste õigekirja- ja kõneoskus tervikuna ning loomingulisi võimeid. Üksikasjalikuma esitluse jaoks kasutatakse järgmisi tekste mahus:

III kooliaste - 200–400 sõna

Kirjandite kirjutamisel ühe õppetunni jooksul on maht:

III kooliaste - 150–250 sõna

Hindamisel võetakse arvesse järgmisi kriteeriume:

- kirjandi vastavus teemale, teema terviklikkus (oskus kasutada oma teadmisi ja valida teemale vastavaid illustreerivaid näiteid, teha järeldusi);
- teose teksti jagamine lõikudeks;
- sõnavara ja stiil (sõnavara rikkus, kasutatud sõnavara vastavus kirjandi stiilile, sõnakorduste, puudumine, õige sõnakasutus; teksti sidusus, selge esitlus, süntaktiliste struktuuride mitmekesisus);
- õigekiri, kirjavahemärgid;
- kõnevead.

Loov ja originaalne lähenemine kirjandi teema avamisel. Kirjutaja lai silmaring. Huvitavate faktiliste materjalide kasutamine aitab kaasa kõrgema hinde saamisele töö eest.

Ümberjutustuse

Reproduktiivsete tekstide hindamine

Hinne "5" pannakse, kui

- autori tekst edastatakse õigesti;
- teksti stiil on säilinud;
- lubatud on mitte rohkem kui kaks viga, esineb üksikuid kõnevigu.

Hinne "4" pannakse, kui

- autori tekst edastatakse täielikult, loogiliselt järjestikku;
- teksti stiil on lähedane autori stiilile;
- lubatud on mitte rohkem kui 4 viga;
- esineb üksikuid kõne puudusi.

Hinne "3" pannakse, kui

- autori tekst edastatakse kõrvalepõigetega, esitusjärjestus on rikutud;
- teksti stiil ei vasta autori stiilile;
- lubatud on mitte rohkem kui 8 viga.

Hinne "2" pannakse, kui

- autori tekst edastatakse suurte raskustega;
- autori stiili eiratakse;
- on lubatud üle 8 viga;
- esineb üksikuid kõne puudusi.

Hinne "1" pannakse, kui

- autori teksti ei edastata;
- vigade arv ületab 16;
- töö pole lõpule viidud.

Kirjandite hindamine

Hinne "5" pannakse, kui

- kompositsioon vastab teemale, teema on piisavalt avatatud;
- tekst on sidus, esitlus on selge, loogiline ja kujutab endast terviklikku tööd;

- rikkalik sõnavara, sõnavara vastab kirjandi stiilile, kasutatakse mitmesuguseid süntaktilisi konstruktsioone;

Hinne "4" pannakse, kui

- kirjand vastab teemale;
- kompositsiooni struktuur on loogiline, kuid teksti jagamine lõikudeks pole piisavalt selge;
- süntaks pole piisavalt mitmekesine;
- kirjandis ei ole rohkem kui 8 viga.

Hinne "3" pannakse, kui

- kirjand vastab teemale, kuid teema avatakse pealiskaudselt;
- kompositsiooni struktuuris on vastuolusid, mõtete esitamisel on mitmetähenduslikkust;
- sõnavara kasutamisel pole mitmekesisust, süntaks on sama tüüpi;
- kompositsioonis on 16 viga.

Hinne "2" pannakse, kui

- kirjand ei vasta teemale;
- puudub kompositsiooni semantiline ja struktuuriline terviklikkus;
- sõnavara on piiratud, esineb vale sõnakasutust, süntaks on halb;
- kirjandis on rohkem kui 16 viga.

Hinne "1" pannakse, kui

- töö koosneb mitmest seostamata lausest, milles kirjandi teemat ei avata;
- töö on lõpetamata.

Kirjandus

Kirjanduse õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane:

Kirjanduse õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) loeb eakohast ilukirjandust ja arendab lugemisoskust, omandab püsiva lugemisharjumuse kui maailma ja iseenda mõistmise vahendi;
- 2) väärtustab kirjandust rahvuskultuuri olulise osana, tutvub erinevate rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;
- 3) mõistab ilukirjanduse kujundlikku keelt, rikastab oma sõnavara, arendab suulist ja kirjalikku väljendusoskust;
- 4) arendab loomevõimeid ja suhtub loometöösse lugupidamisega, teab kirjandusloominguga seotud ameteid ja elukutseid;
- 5) kujundab kirjanduse abil oma esteetilisi ja eetilisi väärtushoiakuid ning valmidust võtta vastutus oma elu mõjutavate valikute ja otsuste eest;
- 6) laiendab silmaringi, rikastab mõtte- ja tundemaailma;
- 7) annab iseseisvaid hinnanguid, sõnastab ja esitab oma mõtteid;
- 8) hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt erinevaid infoallikaid, luues seoseid ühiskonnas toimuva ning enda väärtushoiakute ja tulevikuplaanide vahel.

Õppeaine kirjeldus

Kirjandus on alates 5. klassist eraldi õppeaine, milles õpilane arendab oma lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ja verbaalset loomevõimet. Ilukirjanduse ja rahvaluule lugemise, analüüsi ja tõlgendamise kaudu kujundab õpilane oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, arendab enda mõtte- ja tundemaailma. Kirjandusõpetus toetab õpilase isiksuse kujunemist, individuaalse ja kogukondliku identiteedi määratlemist, laiemalt aga kultuuri eripära ja mitmekülsuse teadvustamist.

Lugemis- ja tekstitoimingud on kirjandusõpetuse loomulik ja vajalik alus, sest kirjandust saab õppida vaid lugedes. Eesmärgistatud lugemine, eri lugemisviiside ja -mudelite kasutamine, lugemisülesannete täitmine, oma lugemisoskuse hindamine ja lugemiskogemuse jagamine toetab õpilase kujunemist oskuslikuks lugejaks. Põhikooli kirjandusõpetuses loetakse õpilastele lähedasi ja olulisi teemasid käsitlevaid ilukirjandusteoseid, mis aitavad mõista inimestevahelisi suhteid ja arendada empaatiavõimet, kujundada õpilase lugemisharjumusi ning tugevdada tema sisemist

motivatsiooni lugeda. Tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast valib õpilane endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja eraamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.

Järk-järgult kirjanduse väljendusvahendeid tundma õppides ja muid tekstist arusaamist toetavaid oskusi omandades jõuab õpilane teose kui terviku tähendusvälja mõistmiseni ja selle väärtustamiseni. Eri liiki ilukirjandustekste, nii tervikteoseid kui ka tekstikatkendeid lugedes saab õpilane erinevaid lugemis- ja analüüsikogemusi, arendab oma interpreteerimis- ja sünteesivõimet, täiendab oma keelepädevust, sh sõnavara ja õigekeelsust, suhestab ennast aktuaalsete eluliste teemade ja probleemidega, kujundades seeläbi mina- ja maailmapilti. Tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus on põhikooli kirjandusõpetuse põhieesmärk, mis on lahutamatu kirjanduse poeetika tundmisest, sealhulgas kujundlikkuse mõistmisest selle mitmetähenduslikkuses ja terviklikkuses. Ilukirjandusteose eritlemiseks peab õpilane valdama metakeelt kui tööriistakasti, mis avaks talle poeetilise teksti väljenduslikud võtted ja tähenduste paljususe.

Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilastele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbelisel kasvatamisel ning sallivuse kujundamisel. Samuti peetakse teoste valikul silmas õpilaste eakohaseid psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huvisid. Lugemisvara valikul arvestatakse eesti ja maailmakirjanduse, klassikalise ja tänapäeva kirjanduse ning eri žanre esindavate luule-, proosa- ja draamateoste põhjendatud proportsioone, nais- ja meesautorite esindatust ning kooliastmele kohaseid teemavaldkondi. Tervikteoste valikul jagab soovitusi, arvestades nii õpilaste eelistusi, huvisid kui ka lugemisvõimet. Põhikoolis on kohustuslik lugeda igas klassis vähemalt kuus tervikteost.

Et toetada paikkondlikku identiteeti ja teadvustada rahvapärimuse rolli kultuuris, pööratakse kirjandusõpetuses tähelepanu regionaalsele kirjandusele ja folklooripärandile. Traditsioonilist folkloorikäsitlust tuleb tänapäevastada, et õpilane mõistaks paremini pärimuskultuuri olemust ja funktsioone, suudaks õpituga paremini suhestuda ning tajuks, et folkloor on elav ja ajas muutuv nähtus. Pärimuskultuuri tundmine õpetab õpilast väärtustama ja hoidma rahvus- ja omakultuuri. Kirjandustundides tegeleb õpilane ka aimetekstidega, mis on seotud kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega (nt elulugu, intervjuu autoriga), ja meediatekstidega, mis vahendavad kirjandusteoste kohta arvustavaid seisukohti (nt raamatututvustus, arvustus, blogi). Kultuuriloolised tekstid avavad identiteeti kujundavaid asjaolusid, aitavad mõista minevikku ja olevikku, kujundavad ajaloo- ja kultuuriteadvust. Õpilane õpib tundma teose kirjanduslikku ja ajaloolist konteksti ning

autorist lugejani kulgevat kirjandusprotsessi. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks peab õpilane tundma kirjandusteaduslikku mõistestikku ja kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta. Eelkõige on tähtis, et säiliks lugemishuvi ja areneksid tõlgendusoskused, kuid selleks on tarvis ka faktiteadmisi ja mõistevaramut. Õppeprotsessis pakutakse õpilasele rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteoste, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et ergutada ja väärtustada loovust ning tuua esile oma isikupära ja anne. Eneseväljendusoskuse igakülgse arendamise huvides analüüsib õpilane tekste ja katsetab omaloomingut nii kirjalikult kui ka suuliselt. Suulised sooritusülesanded, sh jutustamine ja esitamine on olulised just jagamis- ja tagasisidekogemuse saamiseks. Loominguline eneseväljendus kirjanduse õppimisel hõlmab muu hulgas suhtlemist veebikeskkondades, info hankimist ja kriitilist hindamist, digitaalse sisu loomist, selle muutmist ja taasesitamist. Kirjandusõpetuse kaudu suunatakse õpilast mõistma kunstiiliikide vahelisi seoseid, avastama viise, kuidas kirjanduslikud süžeed, karakterid, teemad ja motiivid leiavad kasutamist ning edasiarendamist teatris, filmis, muusikas ja kujutavas kunstis. Kirjandus lõimub eeskätt keeleõpetusega, aga ka kõikide teiste õppeainetega ning toetab õppesisu ja õpitulemuste kaudu õppekava üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist. Läbivate teemade käsitlemise iseloom, sügavus ja raskuspunkt on klassiti erinev ning paljuski seotud kirjandustekstide valikuga.

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

II kooliaste (5.–6. klass)	III kooliaste
Õpilane:	Õpilane:
1) õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;	1) süvendab oma arusaama kirjandusest kui kultuuri- ja kunstinähtusest, selle rollist identiteedi kujundamisel ja ühiskonna mõtestamisel, tunneb ning väärtustab rahvuskultuuri traditsioone ja pärimust;
2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;	2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab ja põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;
3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet;	3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid;
4) õpib tundma ilukirjandusteose poeetikat, iseloomustab ja võrdleb teose tegelasi, kirjeldab süžeed ja olustikku ning sõnastab peamõtte,	4) õpib mitmekülgsemalt ja sügavamalt tundma ilukirjandusteose poeetikat, analüüsib teose süžeed, tegelasi ja olustikku, märkab kompositsiooni erijooni ning arutleb käsitletud

tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara;	probleemide ja väärtuste üle, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara;
5) loeb, analüüsib ja mõistab jõukohase keerukusega eri žanris laste- ja noortekirjandust nii eesti kui ka maailmakirjandusest, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi;	5) loeb, analüüsib, tõlgendab ja mõistab nii eakohast noortekirjandust kui ka eri žanrites eesti ja maailmakirjanduse klassikat, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi;
6) rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.	6) rikastab lugedes oma mõtlemis- ja väljendusoskust, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.

2.2.3. Õpitulemused II kooliaste (5. – 6. klass)

5.klass

Õpilane:

- 1) loeb laste- ja noortekirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt kaheksa tervikteost;
- 2) loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist;
- 3) tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust;
- 4) väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri;
- 5) nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust;
- 6) koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte;
- 7) nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte;
- 8) iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist;
- 9) järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut;
- 10) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta;
- 11) kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste;
- 12) osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd;
- 13) esitab (peast) luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust;

- 14) jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tugineb kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale;
- 15) jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal;

6.klass

Õpilane:

- 1) loeb laste- ja noortekirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt kaheksa tervikteost;
- 2) loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist;
- 3) tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust;
- 4) loeb kirjandusvaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, kasutab teabe hankimiseks sobivaid allikaid ja keskkondi;
- 5) kasutab otstarbekalt eri allikatest ja keskkondadest hangitud teavet, eristab oma ja laenatud teksti, nimetab ja märgib kasutatud allikad;
- 6) väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri;
- 7) õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri;
- 8) eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;
- 9) nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust;
- 10) koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte;
- 11) nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte;
- 12) iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist;
- 13) järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut;
- 14) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta;
- 15) kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste;
- 16) osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd;

- 17) esitab (peast) luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust;
- 18) mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele;
- 19) jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tugineb kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale;
- 20) jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal;
- 21) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.

III kooliaste

7.klass

Õpilane:

- 1) loeb eri liiki ja žanris kirjandusteoseid, sealhulgas tüvitekste, või nende katkendeid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, analüüsib ja tõlgendab vähemalt kahteteist loetud tervikteost;
- 2) loeb ladusalt ja mõtestatult, kasutab iseseisvalt lugemise eesmärgist ja teksti liigist lähtuvaid lugemisviise ja -mudeleid, hindab oma lugemisostust ning juhib oma lugemisprotsessi;
- 3) loeb kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid;
- 4) tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust, väärtustab nii oma- kui ka maailmakultuuri ja selle mitmekesisust;
- 5) eristab ilukirjanduse põhiliike ja peamisi žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;
- 6) leiab endale sobivat lugemisvara, põhjendab oma valikut, tutvustab loetud raamatut ja selle autorit, jagab oma lugemiskogemusi;
- 7) nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte;
- 8) teeb kokkuvõtte teose süžees, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelastevahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid;
- 9) analüüsib kirjandusteose vormivõtteid ja kompositsiooni, seostab neid teose sisuga;
- 10) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta;
- 11) kirjeldab kirjandusteosele omast keelekasutusviisi, tunneb ära peamised kõne- ja lausekujundid, sh epiteet, isikustamine, võrdlus, metafoor, kordus ja siire, tõlgendab kujundite tähendust ja rolli tekstis ning kasutab neid tekstiloomes;

- 12) hindab suulises ja kirjalikus väljenduses korrektset keelt ning järgib nii käsikirjaliste kui ka digitaalsete tekstide vormistusnõudeid;
- 13) osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd;
- 14) esitab (peast) luule-, proosa- või draamateksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust;

8.klass

Õpilane

- 1) loeb eri liiki ja žanris kirjandusteoseid, sealhulgas tüvitekste, või nende katkendeid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, analüüsib ja tõlgendab vähemalt kahteteist loetud tervikteost;
- 2) loeb ladusalt ja mõtestatult, kasutab iseseisvalt lugemise eesmärgist ja teksti liigist lähtuvaid lugemisviise ja -mudeleid, hindab oma lugemisoskust ning juhib oma lugemisprotsessi;
- 3) loeb kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid;
- 4) tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust, väärtustab nii oma- kui ka maailmakultuuri ja selle mitmekesisust;
- 5) selgitab pärimuse olemust, toob näiteid mineviku ja tänapäeva pärimuskultuurist ning oma kodukohast;
- 6) kasutab rahvaluule elemente suulises ja kirjalikus tekstiloomes;
- 7) eristab ilukirjanduse põhiliike ja peamisi žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;
- 8) leiab endale sobivat lugemisvara, põhjendab oma valikut, tutvustab loetud raamatut ja selle autorit, jagab oma lugemiskogemusi;
- 9) toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi;
- 10) nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte;
- 11) teeb kokkuvõtte teose süžeeest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelastevahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid;
- 12) analüüsib kirjandusteose vormivõtteid ja kompositsiooni, seostab neid teose sisuga;
- 13) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta;

- 14) kirjeldab kirjandusteosele omast keelekasutusviisi, tunneb ära peamised kõne- ja lausekujundid, sh epiteet, isikustamine, võrdlus, metafoor, kordus ja siire, tõlgendab kujundite tähendust ja rolli tekstis ning kasutab neid tekstiloomes;
- 15) võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud lavastust või filmi;
- 16) kirjutab erinevaid omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste;
- 17) hindab suulises ja kirjalikus väljenduses korrektset keelt ning järgib nii käsikirjaliste kui ka digitaalsete tekstide vormistusnõudeid;
- 18) osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd;
- 19) koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande, kasutab selleks esitlustarkvara;
- 20) esitab (peast) luule-, proosa- või draamateksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust;
- 21) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.

9.klass

Õpilane

- 1) loeb eri liiki ja žanris kirjandusteoseid, sealhulgas tüvitekste, või nende katkendeid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, analüüsib ja tõlgendab vähemalt kahteteist loetud tervikteost;
- 2) loeb ladusalt ja mõtestatult, kasutab iseseisvalt lugemise eesmärgist ja teksti liigist lähtuvaid lugemisviise ja -mudeleid, hindab oma lugemisoskust ning juhib oma lugemisprotsessi;
- 3) loeb kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid;
- 4) tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust, väärtustab nii oma- kui ka maailmakultuuri ja selle mitmekesisust;
- 5) selgitab pärimuse olemust, toob näiteid mineviku ja tänapäeva pärimuskultuurist ning oma kodukohast;
- 6) kasutab rahvaluule elemente suulises ja kirjalikus tekstiloomes;
- 7) eristab ilukirjanduse põhiliike ja peamisi žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;
- 8) leiab endale sobivat lugemisvara, põhjendab oma valikut, tutvustab loetud raamatut ja selle autorit, jagab oma lugemiskogemusi;

- 9) toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi;
- 10) nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte;
- 11) teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelastevahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid;
- 12) analüüsib kirjandusteose vormivõtteid ja kompositsiooni, seostab neid teose sisuga;
- 13) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta;
- 14) kirjeldab kirjandusteosele omast keelekasutusviisi, tunneb ära peamised kõne- ja lausekujudid, sh epiteet, isikustamine, võrdlus, metafoor, kordus ja siire, tõlgendab kujundite tähendust ja rolli tekstis ning kasutab neid tekstiloomes;
- 15) võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud lavastust või filmi;
- 16) kirjutab erinevaid omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste;
- 17) hindab suulises ja kirjalikus väljenduses korrektset keelt ning järgib nii käsikirjaliste kui ka digitaalsete tekstide vormistusnõudeid;
- 18) osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd;
- 19) koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande, kasutab selleks esitlustarkvara;
- 20) esitab (peast) luule-, proosa- või draamateksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust;
- 21) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.

Kirjanduse õppe- ja kasvatuseesmärgid II kooliastmes (5. ja 6. klass)

Õpilane:

- 1) mõistab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja teiste rahvaste kultuuri tutvustajat;
- 2) omandab ilmeka lugemise tehnika, loeb ladusalt jõukohase keerukusega teksti ja saab sellest aru;
- 3) koostab loetu kohta plaani ja teeb selle alusel ümberjutustuse, avaldab loetu kohta arvamust;
- 4) määrab kirjandusteose teema, idee ja kompositsiooni;
- 5) mõistab autori positsiooni suhtumises kujutatud kangelastesse ja sündmustesse;
- 6) iseloomustab tegelasi, võrdleb neid ja põhjendab, miks on nende tegevusalad ühiskonnas

vajalikud ja väärtuslikud;

7) määrab loetud teose žanri ja liigi;

8) suudab loetust teadlikult ja emotsionaalselt kõnelda ja kirjutada;

9) kasutab vajaliku info saamiseks sõnaraamatuid, raamatukogukataloogi ja internetti.

Kirjanduse õpitulemused ja õppesisu II kooliastmes

Lugemine ja ümberjutustamine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on läbi lugenud vähemalt kaheksa eakohast eri žanris kirjandusteost;
- 2) loeb kirjandusteksti lüüsi ja mõtestatult;
- 3) teab loetud teose autorit, sisu ja tegelasi;
- 4) tutvustab loetud teost ning kõneleb oma lugemismuljetest ja -elamustest.
- 5) jutustab loetud tekstist koostatud plaani järgi;
- 6) jutustab loetud tekstist kokkuvõtlikult.

Õppesisu

Eesmärgistatud lugemine, esialgne (ettevalmistav) lugemine, ositi lugemine. Uuesti ülelugemine teatud eesmärgiga, hoiakuga jne. Lugemistehnika: intonatsioon, pausid, tempo. Teoste iseseisev lugemine oma valikul.

Teksti ümberjutustamine üksikasjalikult, lühidalt, koostatud plaani järgi, kommenteerimiselementidega, tegelase vaatepunktist lähtudes. Jutustamine kunstniku või õpilaste enda loodud illustratsioonide alusel. Iseseisvalt loetud teoste tutvustamine klassikaaslastele.

Teksti mõtestamine ja analüüs

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) koostab kirjandusteksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu;
- 2) määrab teksti põhiteema ja idee;
- 3) eristab pea- ja kõrvaltegelasi;
- 4) toob välja teose tegelastevahelise konflikti ja selle tekkepõhjused;
- 5) avaldab loetud teose kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust.

Õppesisu

Mälu- ehk faktiküsimuste ja fantaasiaküsimuste koostamine. Küsimustele vastamine oma sõnastuses ning tekstile toetudes (tsiteerimine).

Teksti plaani koostamine. Kavapunktide pealkirjastamine ühe sõna, väite, küsimuse või tsitaadiga. Teksti põhiteema ja idee määramine. Arutlemine samasuguse teema kajastuse üle varem käsitletud teostes.

Isikliku arvamuse sõnastamine, väljendades suhtumist teose teemasse ja ideesse. Illustratiivsete näidete toomine tekstist ja igapäevaelust.

Tegelaste või tegelusrühmade vahelise põhikonflikti väljatoomine, selle tekkepõhjuste ja lahendusvõimaluste selgitamine. Kirjeldatud sündmuste koha ja aja ning nende põhjuse-tagajärje seose väljatoomine.

Faabula ja süžee, pea- ja kõrvaltegelased, jutustamine esimeses ja kolmandas isikus.

Sõnavara ja väljendusoskuse rikastamine. Kunstiliste detailide märkamine, tundmatute sõnade ja väljendite selgitamine.

Ajaloolis-kirjanduslikud teadmised ja mõisted. Põhiandmed autorite, kõnealuste teoste loomise ajastu ning neis kujutatud aja kohta.

Suuline rahvalooming, rahvaluule žanrid: muinasjutt, vanasõna, kõnekäänd, mõistatus, legend (pärimus). Müüdid. Muinasjuttude liigid: imemuinasjutt, olustikuline muinasjutt, loomamuinasjutt. Kunstmuinasjutt. Fantaasiajutt.

Kunstiteose teema ja idee. Süžee ja faabula. Kompositsioon, selle põhielemendid: ekspositsioon, tegevuse areng, kulminatsioon, lahendus, epiloog.

Eepika, lüürika, draama. Kirjandusžanrid: jutustus, novell, valm, poeem. Näidend, tegelased, repliik.

Looduskirjeldus, interjäär, portree. Kunstiline detail.

Luulekeele iseärasused. Kahesilbiline värsijalg. Kujutus- ja väljendusvahendid: epiteet, võrdlus, metafoor, isikustamine, hüperbool. Allegooria. Huumor ja satiir.

Kujundliku mõtlemise arendamine ja töö keelelise ilmekusega

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunneb kirjanduse kujutus- ja väljendusvahendeid (epiteetid, hüperboolid, metafoorid, isikustamine, võrdlused), tunneb mõisteid riim ja värsimõõt;
- 2) kasutab oma tekstides kirjanduse kujutus- ja väljendusvahendeid.

Õppesisu

Vanasõna, kõnekäänd, metafoor, riim, värsimõõt, allegooria, sümbol. Epiteetide, võrdluste, isikustamise äratundmine ja mõistmine kirjandustekstides ning kasutamine oma kõnes. Metafoori äratundmise ja kasutamise võimalused. Sümboolika ja allteksti lihtsamad näited. Koomilised elemendid tekstis.

Vanasõnade ja kõnekäändude tähendus, võrdlev ja eristav seostamine tänapäeva elunähtustega.

Riimide leidmine ja loomine, kahesilbilise värsijala tundmine.

Kujundite kasutamine loovtöodes.

Loominguline tegevus ja esinemine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kirjutab eri liiki omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavas ja jutustavas vormis, ning lühiarvamusi loetud teose kohta;
- 2) esitab peast luuletuse, lühikese proosateksti või näidendi rolliteksti;
- 3) esitab kaaslastele omaloodud teksti.

Õppesisu

Omaloomingulised tööd:

- 1) proosavormis (muinasjutt, lühikesed jutustava iseloomuga jutud, õpitud vanasõnadel ja kõnekäändudel põhinevad jutud, looduskirjeldused, interjöörikirjeldused);
- 2) luulevormis (luuletus etteantud riimidega jm);
- 3) loetud teoste alusel (tegelaste dialoog, uus lõpp jutule, kiri kirjandusteose tegelasele, lühike hinnang loetud teosele või arvustus). Esinemisoskus: luuletus, katkendid proosa- ja draamateostest, omaloodud tekstid. Dialoog kuulajaskonnaga.

Kirjandustekstide valik

II kooliastmes käsitletavat tekstid ja tervikuna loetavad teosed kajastavad üldinimlikke väärtusi. Kirjandusteoste valikul arvestatakse ka järgmisi II kooliastmes arutlemiseks sobivaid teemasid ja probleeme.

Raamatu roll inimese elus. Kirjandus kui sõnakunst. Kirjandus ja teised kunstiliigid. Kultuuride mitmekesisus. Lugupidav suhtumine teistesse kultuuridesse ja rahvastesse. Erinevused ja sarnasused kommetes, traditsioonides, usus.

Hea ja kurja probleem. Kõlbelise ideaali väljendumine suulises rahvaloomingus. Ustavus, julgus, tööarmastus, õiglus, arukus rahva ettekujutustes. Elulaadi, elukogemuse, elutarkuse peegeldumine rahvaluuleteostes.

Kõlbeline jõud kokkupuutes inimlike pahedega. Usk õigluse võidusse. Väline ja sisemine ilu. Eluvaate valik: kas elada endale või teha rõõmu teistele? Eluraskuste ületamine – headuse ja õigluse võidu kohustuslik tingimus? Kõlbelisuse poeetilised tunnid. Inimlik tänulikkus ja tänamatus. Kasvatamatud ja harimatud meie keskel. Teod kui inimese väärtuse mõõt. Üksindusprobleem.

Ajalooline sündmus kui rahvusliku uhkuse aine. Minevik, tänapäev, tulevik. Elu ja selle sünged küljed. Enda väärtuse tunnetamise probleem. Inimese vastutus oma käitumise ja tehtud otsuste eest. Argus ja lipitsemine kui ajatud omadused.

Kodumaa poeetiline kujund. Kodumaa looduse ilu. Inimese ja looduse harmoonia. Idee inimese ja looduse ühtsusest. Loodusesse säästva suhtumise vajalikkus. Suhtumine loomadesse kui kõlbelisuse mõõt. Inimese vastutus loodushoiu eest.

Perekond, suhted pereliikmete vahel. Põlvkondade järjepidevus.

Sõprus ja osavõtlikkus. Õiglase ja ebaõiglase maailma tunnetamine. Lugeja kaasatundmine ja kaasaelamine kui enese tunnetamine ja kasvatamine. Karakterite omapära ja nende kokkupõrge. Vastastikuse abi osutamine ohumomendil kui täiskasvanulikkuse tunnus. Rõõm tehtud tööst.

Koolielu naljakast vaatenurgast.

Soovituslik loend teoste terviklikuks käsitlemiseks.

Rahvaluule. Müüdid (1–2). Vene muinasjutud. Eesti muinasjutud. Mõistatused. Vanasõnad ja kõnekäänud. Paikkondliku algupäraga (nt Tallinna) legendid

Ilukirjandus. Ivan Krõlovi valmid; Aleksandr Puškini luuletused, „Dubrovski”; Mihhail Lermontovi luuletused, „Mtsõri”; Lev Tolstoi „Lapse jõud”, „Kaukaasia vang”; Ivan Turgenevi „Bežini aas”; Anton Tšehhovi „Lapsed”, „Poisikesed”, „Kaštanka”; Leonid Andrejevi „Kussaka”; Ivan Bunini luuletused; Vsevolod Garšini „Muinasjutt kärnkonnast ja roosist”; Juri Kazakovi „Teddy”, „Vaikne hommik”; Aleksandr Kuprini „Valge puudel”, „Tapper”; Konstantin Paustovski „Kass-varas”, „Vana kokk”, „Vanamees jaamaeinelaia juures”; Vladimir Nabokovi „Malts”; Juri Oleša „Kolm paksu”; Vladimir Solouhhini „Tasuja”; Jevgeni Švartsi „Alasti kuningas”; vähemalt kaks uudisproosateost õpetaja valikul; kaks vabalt valitud luulekogu;

Harri Jõgisalu „Rästik”, Jaan Krossi „Mardileib”, Eno Raua „Roostevaba mõök”, Jaan Rannapi „Agu Sihvka annab aru”, Friedebert Tuglase „Siil”, vähemalt üks paikkondliku autori proosa- või luuleteos;

Hans Christian Anderseni „Tigu ja roosipõõsas” ja „Ööbik”, Rudyard Kiplingi „Kass, kes kõndis omapead”, Ernest Seton-Thompsoni „Snap”, Mark Twaini „Tom Sawyeri seiklused”, John Tolkieni „Kääbik”, O. Henry „Viimane leht”, Oscar Wilde'i „Tähepoiss”.

Kirjanduse õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

- 1) loeb eakohast eri žanris ilukirjandust, kujundab selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendab lugejaoskusi;
- 2) mõistab käsitletud kirjandusteoste ideelis-kunstilisi iseärasusi ja iseloomustab nende žanrilist eripära;
- 3) märkab kirjandustekstis õpitud kõnekujundeid/troope, selgitab nende rolli tekstis ja kasutab neid oma tekstides;
- 4) avaldab arvamust loetud teoste kohta, iseloomustab teoste põhiprobleematikat arutluselementidega kirjandis või arvustuses;
- 5) loeb ilmekalt kirjandusteoseid (või katkendeid), järgides kirjakeele hääldusnorme;
- 6) iseloomustab üldjoontes õpitud kirjandusvoole ja -suundi, kõrvutab vene ja maailmakirjanduse temaatiliselt lähedasi teoseid;
- 7) kasutab kooli ja linna raamatukogu ning interneti teabe otsimiseks etteantud teemal ning oma valikul vastavalt vajadusele.

Kirjanduse õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes

Lugemine ja ümberjutustamine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on lugenud läbi vähemalt 12 eakohast eri žanris väärtkirjandusteost;
- 2) loeb kirjandusteksti lususalt ja mõtestatult ning väärtustab lugemist;
- 3) tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme, sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega;
- 4) oskab loetut ümber jutustada eri konkreetsusastmes ja eri vaatepunktidest.

Õppesisu

Erinevad lugemisviisid: aeglane lugemine, kommenteeriv lugemine. Proosatekstide ja lüroepiliste tekstide kompositsiooni eri tasandite analüüs. Mõtestatud ilmekas luulelugemine.

Erinevad ümberjutustamise viisid: üksikasjalik, üldistav, fragmentaarne, varem kokku lepitud viisil. Isiklik suhtumine ümberjutustatavasse teksti. Oma arvamuse esitamine ja kaitsmine. Jutustamisel kahe või mitme žanrilt erineva teksti elementide sidumine.

Teksti mõtestamine, analüüs ja interpretatsioon, kujundlik mõtlemine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) määrab teose põhiprobleemid ja idee;
- 2) arutleb klassikaaslastega loetud teose üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust;
- 3) leiab teoste võtmesündmused ja põhjuse-tagajärje seosed;
- 4) iseloomustab teose tegelasi;
- 5) toob välja erinevad tegelaste karakteriseerimise viisid;
- 6) määrab autori suhtumise teose tegelastesse;
- 7) määrab autori suhtumise teoses kujutatud sündmustesse;
- 8) arutleb klassikaaslastega loetud teose üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust;
- 9) leiab kirjandusteostest kõnekujundeid/troope (epiteet, võrdlus, metafoor, metonüümia, hüperbool, litootes) ning selgitab nende rolli kirjandustekstis;
- 10) kasutab kõnekujundeid oma tekstides.

Õppesisu

Teksti mõistmine ja tõlgendamine: võtmesõnade leidmine, tegelaste vaatepunkti väljaselgitamine, tekstis autoripositsiooni määramine jne

Arutlemine teoses püstitatud teemal: isikliku arvamuse väljendamine teksti sisu ja struktuuri kohta, oma seisukohtade argumenteerimine ja kaitsmine teosele viidates ja seda tsiteerides

Analüüs ja interpreteerimine. Teose liigendamine süželisteks fragmentideks, plaanide koostamine, teose erinevate süželistate funktsioonidega (kirjeldus, portree või psühholoogiline karakteristika, monoloogid ja dialoogid) episoodide väljaselgitamine, episoodide valimine varem kokkulepitud viisil

Kirjandusteose struktuur. Süžee ja kompositsioon, tegelaskonna struktuur, teksti stilistilised karakteristikud. Proosateose kompositsioon. Kirjeldavad ja jutustavad elemendid, nende roll. Põhjuse-tagajärje seosed proosajutustuses. Eri žanris teoste kunstispetsiifika. Lühijutt. Novell. Jutustus. Ajalooline romaan/jutustus. Proosaluuletus. Lüüriline miniatuur

Ajaloolis-kirjanduslikud teadmised ja mõisted.

Personaaž, tegelane, prototüüp, teose põhikonflikt. Inimene kui peamine loomingulise mõtestamise objekt kirjanduses. Kirjandusteos kui autori looming, kirjaniku fantaasia produkt.

Autori, jutustaja ja kirjandusliku kangelase vahekord teoses. Eepilise teose kangelane, lüüriline kangelane, tegelane draamas. Autobiograafiline jutustus.

Tegelase karakteristika: sotsiokultuuriline, psühholoogiline, väline. Tegelase ajalooline ja kultuuriline tingitus. Tegelase biograafia ja evolutsioon. Tegelase süželistate funktsioonide määramine, tegelaste vastastikuste suhete analüüs. Tegelaskõne (monoloog ja dialoog). Erinevate teoste tegelaskujude võrdlus (ajalooliskultuuriline, autoripoeetika võrdlus). Tegelase karakteri loomise vahendid: portree, autori iseloomustus, kõneline iseloomustus, olukorra kirjeldus. Draamateose tegelaste kujutamise iseärasused.

Põhikonflikti olemuse määramine (sotsiaalne, eetiline).

Kunstiline ruum ja aeg poeetilises tekstis. Teose ajaloolis-kultuuriline kontekst. Tekst kui kunstiline tervik.

Klassitsism. Romantism. Rahvusromantism. Romantiline kangelane. Realism kirjanduses.

Kirjandussuunad ja -rühmitused 20. sajandi alguse kirjanduses. Uusromantism, uusrealism. Luulekeele uuenemine. Sümbolism, akmeism, futurism vene kirjanduses. Luuletsükkel ja luuleraamat. Käsitletavate kirjandusteoste seostamine peamiste kirjandussuundadega.

Loominguline tegevus ja esinemine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavas ja jutustavas vormis, ning lühiarvamusi loetud teose kohta;
- 2) kirjutab kirjandusteose põhjal arutleva kirjandi, väljendades oma seisukohti ja põhjendades neid näidetega alustekstist või igapäevaelust ning pidades silmas teksti sisu arusaadavust, korrektset vormistust ja õigekirjanõudeid;
- 3) esitab peast luule-, proosa- või draamateksti, taotledes esituse ladusust, selgust ning tekstitäpsust;
- 4) koostab intervjuu;
- 5) koostab ja esitab kirjandusteost tutvustava ettekande.

Õppesisu

Eri liiki iseseisvad esitlused: kirjandi või luuletuse esitamine, osalemine diskussioonides loetu üle, lugejapäeviku pidamine, sõnavõttuks või ettekandeks valmistumine.

Eri žanris ning erineva suunitlusega tekstide loomine: essee, kirjand, kirjandusteoste alusel loodud lavastuse ja filmi retsensioon, kõrvutades originaalteksti lavaversiooni või ekraniseeringu omaga. Kirjandusteose teksti n-ö tõlkimine teise kunstiliigi keelde (eelkõige teatri- ja filmikeelde).

Kirjandusteoste valik, peamised teemad ja probleemid arutlemiseks

III kooliastme kirjandusteoste valikut mõjutab õpilaste suurenenud ajaloolis-kirjanduslike ning kirjandusteoreetiliste teadmiste osakaal. Loetavad tekstid ja terviklikult käsitletavat kirjandusteoste valitakse vene, eesti ja maailmakirjanduse teoste hulgast arvestusega, et esindatud oleksid eri ajastud ja kirjandusvoolud ning kirjanduse eri liigid ja žanrid. Kirjandusteoste valikul arvestatakse ka järgmisi selles kooliastmes arutlemiseks sobivaid teemasid ja probleeme.

Inimese kõlbelised kohustused. Halastuse ja kaastunde probleem. Tunde ja kohuse konflikt. Isikliku kõlbelise valiku probleem. Kõlbelised ideaalid ja elutõde. Isiksuse kõlbeline väärikus

Täiskasvanuks saamine. Sõbrad ja vaenlased. Enesetunnetuse esimesed kogemused. Alaealise suhted täiskasvanute ja eakaaslastega. Põlvkondade konflikt. Nn murdemomentide tähendus inimese isiksuse ja iseloomu kujunemisel. Maailma tunnetamine kui katsumus. Inimese vastutus ümbritseva ees. Pideva enesekasvatuse vajadus. Inimene lähedaste ringis. Peresisesed suhted. Perekond kui tõeliste inimlike väärtuste kese/keskpunkt

Isiksus ja ajastu. Inimese vastutus maailma ees, milles ta elab. Kangelane ajaloo ees. Isiksuse sotsiaalsed palged. Isamaalisus ja vabadusearmastus. Isiklikud ja grupiväärtused. „Oma” ja „võõra” kokkupõrge. Inimese võõrandumine tänapäeva maailmas. Ajatud kõlbelised väärtused

„Oma” ja „võõras” kultuuris. Kultuuride mitmekesisus. Rahvuslikud ja regionaalsed kultuurid. Erinevate rahvaste kombed ja uskumused. Austav suhtumine teistesse kultuuridesse. Rahvuskultuuri eripära, tähendus selle kultuuri kandjatele. Eesti rahvuskultuuri traditsioonide, pärimuste ja kommete säilitamine ja arendamine Looming kui maailma ümberkujundamise viis. Kunst ja armastus kui inimelu kõrgeimad väärtused. Lüüriline teos kui isikliku maailmapildi peegeldus. Lüüriline kangelane – poeedi „teisik” *Kodanikuihiskond ja rahvusvahelised suhted.* Mina kui Eesti ühiskonna täisväärtuslik liige. Minu päritolu. Mineviku, oleviku ja tuleviku seosed minu elus. Ajalooline mälu (ajaloolised sündmused ja traditsioonid, mis kujundavad/moodustavad/loovad ajaloolise järjepidevuse). Suhted teiste rahvustega (kontaktid eesti ja vene rahva esindajate vahel). Sallivus ja austus teise vastu kui rahvusvaheliste kontaktide alus

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Inimene ja loodus. Säästva ja austava suhtumise vajalikkus elus- ja eluta loodusesse. Looduslik tasakaal. Loodus kui üks inimelu kõrgemaid väärtusi

Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon. Teabe otsimise ja edastamise võimalused tänapäeval. Internet kui teabeallikas ja silmaringi laiendamise võimalus. Internet kui võimalike ohtude allikas (võrguportaalides käitumise probleemid, keelemõjud). Film ja fotograafia kui ajaloo jäädvustamise (säilitamise) viisid

Soovituslik loend teoste terviklikuks käsitlemiseks.

Aleksandr Puškini luuletused, „Kapteni tütar”, „Belkini jutustused”; Mihhail Lermontovi luuletused; Nikolai Gogoli „Revident”, „Sinel”; Fjodor Dostojevski „Valge ööd”; Lev Tolstoi „Lapsepõlv”, „Poisipõlv”; Ivan Turgenevi „Mumuu”, proosaluuletused; Fjodor Tjuttševi luuletused; Afanassi Feti luuletused; Nikolai Leskovi „Metsloom”; Anton Tšehhovi „Kameeleon”, „Paks ja peenike”; Aleksandr Blok luuletused; Anna Ahmatova luuletused; Vladimir Majakovski luuletused; Aleksandr Kuprini „Junkur”; Maksim Gorki „Vanaeit Izergil”, „Inimeste seas”; Leonid Andrejevi „Noorsugu”; Mihhail Bulgakovi „Koera süda”, Vladimir Nabokovi „Juhus”; Jevgeni Švartsi „Draakon”; Aleksandr Solženitsõni „Küll on kahju”; Mihhail Šolohhovi „Inimese saatus”; Aleksandr Vampilovi „Kohtumine”, Vassili Šukšini „Naljatilik”; vähemalt kolm uudisproosateost õpetaja valikul; kolm vabalt valitud luulekogu.

Kreutzwaldi „Kalevipoeg”, Eduard Bornhöhe „Tasuja”, Lydia Koidula luuletused, Oskar Lutsu „Kevade”, Eduard Vilde „Nende poeg”, Friedebert Tuglase „Väike Illimar”, Mati Undi „Hüvasti, kollane kass”, vähemalt üks paikkondliku autori proosa- või luuleteos.

Daniel Defoe „Robinson Crusoe”, William Shakespeare’i „Romeo ja Julia”, Byroni luuletused, Walter Scotti „Ivanhoe”, Arthur Conan Doyle’i „Tantsivad mehikesed” ja „Punapeade Liit”, Jack Londoni „Valgekihv” ja „Teelolijate terviseks”, Richard Aldingtoni „Kangelassurm”.

Hindamine

II kooliaste

Esseede hindamine

Essee ja essee sisu hinnatakse järgmiste kriteeriumide alusel

- töö asjakohasus teema ja põhiidee suhtes;
- essee järjepidevus, osade vaheline seos;
- sõnade kasutamise täpsus;
- faktilise materjali korrektsus;
- õigekirja täpsus;

Hindega "5" hinnatakse autori teksti korrektse ja järjepideva taasesituse (ekspositsiooni) eest, teema loogiliselt järjepideva avamise eest (essee), kui puuduvad puudused sõnade kasutamises, lausekonstruktsioonis ja sõnauhendustes, mitte rohkem kui 2 õigekirja- või kirjavahemärgiviga. Õpimata reeglite vigu ei võeta arvesse.

Hindega "4" hinnatakse, kui töö annab õigesti, piisavalt täielikult edasi autori teksti (jutustus), avab teema (essee), kuid rikub veidi mõtete järgnevust, esineb 1-2 faktilist ebatäpsust, üksikuid kõnevigu, 3-4 õigekirjavigu.

Hindega "3" hinnatakse, kui on mõningaid kõrvalekaldeid autori tekstist (kokkuvõte), mõningaid kõrvalekaldeid teemast (essee), on mõningaid rikkumisi ideede esitamise järjekorras, 3-4 lause struktuuris, sõnavara on puudulik, on 5-8 viga, on üksikuid õigekirjavigu.

Hindega "2" hinnatakse, kui töös on olulisi kõrvalekaldeid autori tekstist (jutustus), teemast (essee), näiteks oluliste episoodide, põhiosa, põhiidee väljajätmine jne; katkenud ideede järjestus, puudub seos osade vahel, eraldi laused, väga monotoonne sõnavara, toime pandud üle 8 vea.

Hindega "1" hinnatakse, kui õpilane ei järgi üldse autori teksti (kokkuvõte) ja teemat ei ole käsitletud (essee), on tehtud rohkem kui 16 viga, kui töö on lõpetamata.

Suuliste ülesannete hindamine.

Õpilaste keeleoskuse hindamisel võetakse arvesse vastuse täielikkust ja korrektsust; keeleliste faktide ja nähtuste mõistmise astet; kõneavalduse sõnastamise korrektsust.

Hindega "5" hinnatakse, kui õpilane:

- esitab õpitud grammatilist materjali täielikult, annab keeleliste mõistete õige määratluse (teab mõisteid ja reegleid);
- põhjendab oma hinnanguid ning toob näiteid ja selgitusi (näitab materjali mõistmist);
- esitab materjali sidusalt;
- järgib oma vastuses kirjakeele norme;

"4" pannakse, kui õpilane vastab rahuldava hindega "5", kuid teeb mõningaid vigu oma esitusjärjekorras ja -keeles.

Hinne "3" pannakse, kui õpilane näitab teadmisi ja arusaamist teema põhipunktidest, kuid

- on puudulik ja ebatäpne mõistete määratlemisel või reeglite sõnastamisel;
- ei oska oma hinnangut põhjendada ja tal on raskusi näidete toomisega;
- ei esita materjali sidusalt ja teeb keelelisi vigu;

Hinne "2" pannakse, kui õpilane ei tunne enamikku kursuse materjali asjakohasest osast, ei tea mõisteid, reegleid ja on materjali esitamisel ebakindel.

Hinne "1" pannakse, kui õpilane näitab täielikku teadmatust või arusaamatust materjalist.

Positiivse hinde ("5", "4", "3") võib anda õpilasele ühes või mitmes õppetunnis antud vastuste summa eest.

Rääkimise/kuulamise hindamine

Hinne "5" pannakse, kui õpilane:

- väljendab veenvalt, korrektselt ja põhjendatult ning nõustub või ei nõustu teise isiku arvamusega;
- kordab kuuldut ja loetut vastavalt eesmärgile;
- esitab oma avalduse, sõnastab selle mõistlikult ja väljendusrikkalt seoses püstitatud suhtlusülesandega, kasutades adekvaatselt keelelisi vahendeid.

Hinne "4" pannakse, kui õpilane:

- põhjendab oma arvamust, kuid ei ole piisavalt veenev;
- taasesitab loetut või kuuldut, kuid ei võta täielikult arvesse eesmärki;
- esitab oma avalduse seoses antud suhtlusülesandega, kuid teeb mõningaid vigu (nt teema kitsendamise, ebatäpne kõne, kehv intonatsioon jne).

Hinne "3" pannakse, kui õpilane:

- esitab pealiskaudse argumendi (nõustumine/mittenõustumine);
- tajub loetut ja kuuldut ning kordab seda osalise eesmärgipärasusega;
- esitab väljenduse, mis ei ole täielikult loogiline või veenev; ja teeb mitmeid kõnevigu.

Hinne "2" pannakse, kui õpilane:

- ei esita tegelikult argumenti;
- loetut ja kuuldut ei mõista, taasesitab ainult ebaolulist, arvestamata eesmärki;
- esitab ebaaveenva, ebaloogilise väljenduse ja teeb jämedaid kõnevigu.

Hinne "1" pannakse, kui õpilane:

- ei põhjenda oma arvamust;
- ei mõista loetut või kuuldut; ei suuda teha oma avaldust;

Kommunikatsiooniline oskus (kuulamine/kõnelemine, lugemine/kirjutamine)

Soovitav on hinnata õpilasi 1.-6. klasside jaoks välja töötatud üldiste suhtlemisoskuste näitajate alusel.

Hinne "5" pannakse, kui õpilane:

- loeb ladusalt, sisukalt ja väljendusrikkalt;
- mõistab loetut ja kuuldut ning oskab seda kommenteerida;
- oskab loetut põhjalikult analüüsida;
- omab kirjaoskust;
- räägib dialoogiliselt ja monoloogiliselt, väljendab oma arvamust argumentidega; osaleb vabalt aruteludes;
- mõtestab teemat, struktureerib väljenduse vastavalt teemale ja põhiideele; esitab materjali loogilises järjekorras;
- kasutab tõendusmaterjali erinevatest allikatest;
- kasutab aktiivselt erinevaid keelendeid, et luua oma avaldus erinevates kõneviisides (kirjalikult ja suuliselt); kõne on kujundlik ja eluline;
- tajub vabalt teavet kuulamistingimustes, töötleb seda ja kasutab seda;
- järgib kirjanduslikke norme ja kasutab sõnade kõnekombeid.

Hinne "4" pannakse, kui õpilane:

- loeb ladusalt, mitte alati väljendusrikkalt, mis viitab arusaamise puudumisele;
- mõistab loetut ja kuuldut sisuliselt, kuid jätab kommenteerides mõned olulised aspektid välja;

- analüüsib teksti, kuid ei kasuta teadmisi terviklikult;
- kirjutab korrektselt, kohati vigadega;
- oskab rääkida nii dialoogiliselt kui ka monoloogiliselt, kuid on mõnevõrra ebaõnnestunud oma arvamuse argumenteerimisel;
- on teemakohane, kuid ei järgi loogilist järjekorda;
- valib materjali vastavalt teemale, põhiideele, kuid tal on mõningaid raskusi selle organiseerimisega;
- esitab materjali mõningate kõrvalepõikedega loogilises järjekorras;
- tal on mõningane raskus kasutada oma mõtete väljendamiseks mitmekesisest keelt, mõnikord muudab kõneviisi, kõne on ladus, kuid monotoonne;
- leiab kuulates peamise teabe üles;
- peamiselt järgib kirjanduslikke norme, ei kasuta alati kõnekeele sõnu.

Hinne "3" pannakse, kui õpilane:

- ei loe ladusalt ja ilmekalt;
- ei mõista loetut ja kuuldut põhjalikult;
- analüüsib teksti pealiskaudselt;
- kirjutab õigekirjavigade ja ebatäpsustega;
- valdab puudulikult dialoogilist ja monoloogilist kõnet, ei suuda alati oma arvamust argumenteerida;
- kaldub kõrvale teemast, põhiideest;
- valib materjali, kuid ei kasuta seda alati edukalt teema, põhiidee väljaselgitamiseks;
- teeb vigu esitusloogikas;
- tal on raskusi vajalike keeleliste vahendite leidmisega, et luua oma kõne kirjalikult ja suuliselt, kõne on primitiivne;
- tajub puudulikult teavet kuulates, tal on raskusi selle töötlemisega;
- rikub osaliselt kirjandusnorme, kasutab harva kirjakeele sõnu.

Hinne "2" pannakse, kui õpilane:

- loeb raskustega;
- ei mõista loetut ja kuuldut hästi;
- ei oska loetut analüüsida;
- teeb palju erinevaid sisulisi vigu;

- valdab halvasti dialoogi ja monoloogi; põhjendab harva oma arvamust;
- kõne kujundamine on kehv;
- ei mõista kuulates sisulist teavet.

Hinne "1" pannakse, kui õpilane:

- oeb halvasti ja ei mõista loetut;
- ei kirjuta hästi;
- ei oska rääkida dialoogiliselt ega monoloogiliselt ega leia argumente oma arvamuse väljendamiseks;
- kõne on algeline;
- ei mõista teavet kuulates.

Rääkimise/kuulamise hindamine

Hinne on "5", kui õpilane:

- väljendab veenvalt, korrektselt ja põhjendatult oma arvamust, nõustumist või mittenõustumist vestluspartneri arvamusega;
- kordab kuuldut ja loetut vastavalt eesmärgile;
- esitab oma avalduse, sõnastab selle mõistlikult ja väljendusrikkalt seoses püstitatud suhtlusülesandega, kasutades adekvaatselt keelevahendeid.

Hinne on "4", kui õpilane:

- põhjendab oma arvamust, kuid ei ole piisavalt veenev;
- taasesitab loetut või kuuldut, kuid ei võta täielikult arvesse eesmärki;
- esitleb oma tööd seoses antud suhtlusülesandega, kuid teeb mõningaid vigu (nt teema kitsendamine, ebatäpne kõne, kehv intonatsioon jne).

Hinne "3" on, kui õpilane:

- esitab pealiskaudse argumendi (nõustumine/mittenõustumine);
- tajub loetut ja kuuldut ning kordab seda osalise eesmärgipärasusega;
- esitab väljenduse, mis ei ole täielikult loogiline või veenev; ja teeb mitmeid kõnevigu.

Hinne "2" on, kui õpilane:

- ei esita tegelikult argumenti;
- loetud ja kuuldut ning taasesitab ainult ebaolulist, arvestamata eesmärki;

- esitab ebaveenva, ebaloogilise väljenduse ja teeb jämedaid kõnevigu.

Hinne "1" on, kui õpilane:

- ei põhjenda oma arvamust;
- ei mõista loetut või kuuldut; ei suuda teha oma esitlust;

III kooliaste

Põhikooli kolmanda astme vene keele õpetamisel hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi suuliste ja kirjalike tööde põhjal. Hindamiskriteeriumid hõlmavad seda, kas teadmised ja oskused vastavad õppekavas sätestatud õpiväljunditele.

Kolmandal kooliastmel hinnatakse emakeele õpitulemusi järgmiste kriteeriumide alusel:

1. Suhtlemisoskused (kuulamine/kõnelemine, lugemine/kirjutamine)
2. Keeleoskus (õigekiri).
3. Kirjanduse tundmine

Lõpphinne emakeeles pannakse eespool nimetatud kriteeriumide alusel.

Suhtlemisoskus (kuulamine/kõnelemine, lugemine/kirjutamine)

Hinne "5" on, kui õpilane:

- loeb ladusalt, sisukalt ja väljendusrikkalt;
- mõistab loetut ja kuuldut ning oskab seda kommenteerida;
- oskab loetut põhjalikult analüüsida;
- omab kirjaoskust;
- räägib dialoogiliselt ja monoloogiliselt, väljendab oma arvamust argumentidega; osaleb vabalt aruteludes;
- mõtestab teemat, struktureerib väljenduse vastavalt teemale ja põhiideele; esitab materjali loogilises järjekorras;
- kasutab tõendusmaterjali erinevatest allikatest;
- kasutab aktiivselt erinevaid keelendeid, et luua oma avaldust erinevates kõneviisides (kirjalikult ja suuliselt); kõne on kujundlik ja eluline;
- tajub vabalt teavet kuulamistingimustes, töötleb seda ja kasutab seda; järgib kirjanduslikke norme ja kasutab sõnade kõnekombeid.

Hinne "4" on, kui õpilane:

- loeb ladiusalt, mitte alati väljendusrikkalt, mis viitab arusaamise puudumisele;
- ta mõistab loetut ja kuuldut sisuliselt, kuid jätab kommenteerides mõned olulised aspektid välja;
- analüüsib teksti, kuid ei kasuta toetavaid teadmisi terviklikult;
- kirjutab korrektselt, kohati vigadega;
- oskab rääkida nii dialoogiliselt kui ka monoloogiliselt, kuid on mõnevõrra ebaõnnestunud oma arvamuse argumenteerimisel;
- on teemakohane, kuid ei järgi loogilist järjekorda;
- valib materjali vastavalt teemale, põhiideele, kuid tal on mõningaid raskusi selle süstematiseerimisega;
- esitab materjali mõningate kõrvalekaldumistega loogilises järjekorras;
- omab kergeid raskusi oma mõtete väljendamiseks mitmekesise keele kasutamisega, kõne on ladius, kuid monotoonne;
- leiab kuulamistingimustes peamise teabe üles;
- peamiselt järgib kirjanduslikke norme, ei kasuta kõnekeele sõnu.

Hinne "3" on, kui õpilane:

- loeb ebapiisavalt ladiusalt ja monotoonselt;
- ei omanda loetut ja kuuldut sügavalt;
- analüüsib teksti pealiskaudselt;
- kirjutab õigekirjavigade ja ebatäpsustega;
- valdab halvasti dialoogilist ja monoloogilist kõnet, ei suuda alati oma arvamust argumenteerida;
- kaldub kõrvale teemast, põhiideest;
- valib materjali, kuid ei kasuta seda alati edukalt teema, põhiidee väljaselgitamiseks;
- teeb vigu esitusloogikas;
- tal on raskusi vajalike keeleliste vahendite leidmisega, et luua oma keeleline esitus kirjalikult või suuliselt, kõne on primitiivne;
- tajub puudulikult teavet kuulates, tal on raskusi selle töötlemisega;
- rikub osaliselt kirjandusnorme, kasutab kõnekeele sõnu.

Hinne "2" on, kui õpilane:

- loeb raskustega;
- ei mõista loetut ja kuuldot hästi;
- ei oska loetut analüüsida;
- teeb palju erinevaid sisulisi vigu;
- valdab halvasti dialoogi ja monoloogi; põhjendab harva oma arvamust;
- kõne väljendusoskus on kehv;
- Ei mõista kuulates sisulist teavet.

Hinne "1" on, kui õpilane:

- loeb halvasti ja ei mõista loetut;
- ei kirjuta hästi;
- ei oska rääkida dialoogiliselt ega monoloogiliselt ega leia argumente oma arvamuse väljendamiseks;
- kõne on algeline;
- ei mõista teavet kuulates.

Esseede hindamine

Hinne "5" pannakse, kui

- essee on kooskõlas temaga ja teemat on piisavalt uuritud;
- tekst on sidus, selge, loogiline ja kujutab endast terviklikku tööd;
- sõnavara on rikkalik, sõnavara on essee stiilile kohane ja kasutatakse erinevaid süntaktilisi struktuure;
- essee sisaldab mitte rohkem kui neli õigekirja- ja kirjavahemärgiviga ning üksikuid väiksemaid kõnevigu.

Hinne "4" pannakse, kui

- essee on kooskõlas temaga;
- essee ülesehitus on loogiline, kuid teksti jaotamine lõikudeks ei ole piisavalt selge;
- süntaks ei ole piisavalt vaheldusrikas;
- essees ei ole rohkem kui kaheksa viga, kuid esineb mõningaid kõnevigu.

Hinne 3 pannakse, kui

- essee on temaga kooskõlas, kuid see on pealiskaudselt lahti seletatud;
- essee ülesehituses on vastuolusid, mõtete esitamisel on ebaselgusi;

- sõnavara kasutamine ei ole mitmekesine, süntaks on monotoonne; - essees ei ole rohkem kui 16 viga, esineb palju kõnevigu.

Hinne "2" pannakse, kui

- essee ei vasta teemale;
- esseel puudub semantiline ja struktuuriline sidusus;
- sõnavara on piiratud, esineb sõnade väärkasutust, süntaks on puudulik; - essees on rohkem kui 16 viga.

Hinne "1" pannakse, kui

- töö koosneb mõnest katkendlikust lausest, kus essee teemat ei ole selgitatud; - töö on puudulik.

Kirjanduse hindamise kriteeriumid

- Kirjandusõppe tulemuste hindamisel lähtutakse järgmistest kirjandusõppe eesmärgi saavutamise näitajatest
- õpilaste lugemisoskus ilukirjanduse valdkonnas: arusaamine, süstemaatilisus, lugemise suund; tegurid, mis mõjutavad raamatute valikut; tekkivad lugemishuvid;
- teoste ideoloogilise ja moraalse sisu mõistmise sügavus (tajumise isikupära, teose sisu ja vormi erinevate aspektide käsitlemise laius, hinnangute kehtivus ja iseseisvus);
- kirjandusteadmiste tase (võime rakendada neist olulisemaid ilukirjandusteoste analüüsimisel ja hindamisel);
- integratsioon teiste valdkondade ja õppeainetega

Lõiming

5.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Jaan Krossi „Mardileib”	eesti keel, ajalugu
2.	Müüdid	kunst
3.	Vene muinasjutud. Eesti muinasjutud	kunst, eesti keel

6.klass

	Teema	Õppeaine
1.	O. Henry „Viimane leht“	kunst
2.	Hans Christian Andersen „Ööbik”	muusika
3.	Friedebert Tuglase „Siil”	loodusõpetus

7.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Friedrich Reinhold Kreutzwald "Kalevipoeg"	eesti keel, ajalugu
2.	Daniel Defoe "Robinson Krusoe"	geograafia
3.	Lydia Koidula Luuletused	eesti keel, ajalugu

8.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Aleksandr Puškini luuletused, „Kapteni tütar”	ajalugu, inimeseõpetus, kunst
2.	Eduard Vilde „Nende poeg”	inimeseõpetus
3.	Mihhail Lermontovi luuletused	kunst

9.klass

	Teema	Õppeaine
1.	Aleksandr Solženitsõni „Küll on kahju”	ajalugu
2.	Mihhail Bulgakovi „Koera süda”	ajalugu, bioloogia
3.	Vladimir Võssotski Luuletused	muusika

LISA 1 KEELEOSKUSTASEMED A1.1–B 2.2

Osaoskuste õpitulemused

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
A1.1	<p>Tunneb väga aeglaselt ja selges sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv).</p>	<p>Tunneb õpitava keele tähemärke.</p> <p>Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvus-vaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal.</p>	<p>Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires.</p> <p>Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele.</p>	<p>Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ärakiri).</p> <p>Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel.</p>	<p>Kasutab üksikuid äraõpitatud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.</p>
A1.2	<p>Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest.</p> <p>Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi.</p>	<p>Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid, küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo.</p>	<p>Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust.</p> <p>Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi.</p> <p>Hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi.</p>	<p>Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest. Oskab täita lihtsat küsimustikku.</p> <p>Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki.</p>	

	Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms.	Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhustest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku.	Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.		
	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
A2.1	Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.	Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.	Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.	Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu ja, ning jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.	Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.
A2.2	Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna	Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab	Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja	

	<p>mõttevahetust ning eristada olulist infot.</p> <p>Saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis).</p> <p>Vajab sageli kuuldu täpsustamist.</p>	<p>saab aru neis sisalduvast infost.</p> <p>Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.</p>	<p>väljendada oma suhtumist ja eelistusi.</p> <p>Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavaval teemal, kuid võib vajada abi.</p> <p>Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.</p>	<p>ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju.</p> <p>Oskab kasutada sidesõnu aga, sest, et jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).</p>	
	<p>KUULAMINE</p>	<p>LUGEMINE</p>	<p>RÄÄKIMINE</p>	<p>KIRJUTAMINE</p>	<p>GRAMMATIKA KORREKTSUS</p>
B1.1	<p>Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust, kui vestlus on tuttavaval igapäevaeluga seotud teemal.</p> <p>Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti.</p> <p>Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.</p>	<p>Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid).</p> <p>Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut.</p> <p>Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist.</p>	<p>Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest.</p> <p>Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav.</p> <p>Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne</p>	<p>Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi).</p> <p>Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus).</p> <p>Suhtleb online- vestluses (nt MSN).</p> <p>Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise</p>	<p>Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle.</p> <p>Kasutab tuttavat olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju.</p> <p>Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.</p>

		Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.	ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.	võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).	
B1.2	Saab kuulust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.	Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstid, mugandatud ilukirjandustekstid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.	Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.	Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.	
	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
B2.1	Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka	Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste	Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi	Kirjutab seotud tekste konkreetsel ja	Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee

	<p>helisalvestistest konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejad on rohkem kui kaks.</p> <p>Saab aru loomuliku tempoga kõnest.</p>	<p>(nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid.</p> <p>Loeb ladiusalt, lugemissõnavara on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega. Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut.</p>	<p>üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta.</p> <p>Kasutab mitmekesisist sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormivalikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik</p>	<p>üldisematel teemadel (nt seletuskiri, uudis, kommentaar).</p> <p>Põhjendab oma seisukohti ja eesmärke. Oskab kirjutada kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid). Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist.</p>	<p>vääritimõistmist põhjustavaid vigu. Aegajalt ettetulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab enamasti ise parandada.</p>
--	--	---	---	--	--